

2014-05-15

Tid 2014-05-27 , Kl 19:00
Kl. 17:30 – 18:00 Gruppmöten för nämnden
Kl. 18:00 – 18:30 Presentation av Övningsskoleprojektet
Kl. 18:30 – 19:00 Fika och frågestund för allmänheten

Plats Xenter, Utbildningsvägen 3, Tumba

Ärenden

Justering

- 1 Översyn av utbildningsförvaltningen
- 2 Delårsrapport 1
- 3 Uppföljning en-till en, slutrapport
- 4 Ansökan om att starta pedagogisk omsorg, Familjekooperativ Olberga
- 5 Förändrat regelverk fritidshem
- 6 Ökade kostnader för specialiserad förskoleverksamhet
- 7 Svar på remiss - Allmänna råd med kommentarer för fritidshem
- 8 Förvaltningschefen informerar
- 9 Delegationsbeslut
- 10 Anmälningssärenden

1**Delårsrapport 1(UF/2014:38)****Förslag till beslut**

1. Utbildningsnämnden godkänner delårsrapport 1 och prognos för året på - 13,4 mkr.
2. Utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att tillskjuta medel för den faktiska kostnadsökningen för lokalhyra 2,2 mkr och kostnadsökning till följd av myndighetsbeslut inom LSS för gymnasiesärskolan inom S:t Botvids gymnasium 1,3 mkr och för grundskolan inom Fittjaskolan 0,5 mkr. Totalt 4 mkr.
3. Utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att godkänna utbildningsnämndens underskott motsvarande förväntade volymökningar 6,9 mkr.
4. Utbildningsnämnden återkommer i samband med delårsrapport 2 med ytterligare åtgärder för budget i balans.

Sammanfattning

Andelen utbildade förskolelärare och lärare med pedagogisk examen minskar. Däremot ligger andelen utbildade lärare med pedagogisk examen inom gymnasiet högre än snittet. Utbildningsförvaltningen främjar motion och hälsosamma måltiden. Några skolor har börjat arbeta mer aktivt med att verka för att minska rökningen bland eleverna. För att öka tillgängligheten till e-tjänster för barns/elevs vårdnadshavare planerar förvaltningen för införandet av en teknik som blir mer anpassad till mobila enheter (telefoner/surfplattor). Ett omfattande projekt, med stöd av Skolverket, har bedrivits och bedrivs i syfte att utveckla det arbetsplatsförlagda lärandet. Botkyrka ligger i topp i Sverige när det gäller bidrag från Statens kulturråd till det så kallade Skapande skola-projektet. Det innebär att grundskoleeleverna

2014-05-27

Dnr UF/2014:38

i kommunen får unika möjligheter att ta del av den kulturella allemansrätten. Arbete med förbättrad introduktion för chefer pågår. Inom det nya introduktionsprogrammet anordnas under maj en första träff för alla nyanställda. Cheferna har även bjudits in till ”systemdagar”, där man går alla de digitala system som används inom förvaltningen. Utbildningsnämndens prognos för 2014 beräknas till ett underskott -13,4 mkr. I och med åtgärder som vidtas kommer inte budget i balans att uppnås då underskott beror till stor del av ökade volymer, ej kompenserad hyra för Riksstens skola, samt ökade kostnader till följd av myndighetsbeslut LSS. Totalt innebär detta 10,9 mkr i ökade kostnader för nämnden. Övrig underskott består främst av ökade kostnader inom gymnasiesärskolan till följd av dyrare elevplatser i externa enheter. Arbete pågår med att se över dessa kostnader.

2014-05-13

Dnr UF/2014:38

Referens
Dejan Smiljanic

Mottagare
Utbildningsnämnden

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner delårsrapport 1 och prognos för året på -13,4 mkr.
2. Utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att tillskjuta medel för den faktiska kostnadsökningen för lokalhyra 2,2 mkr och kostnadsökning till följd av myndighetsbeslut inom LSS för gymnasie-särskolan inom St.Botvids gymnasium 1,3 mkr och för grundskolan inom Fittjaskolan 0,5 mkr. Totalt 4 mkr.
3. Utbildningsnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att godkänna utbildningsnämndens underskott motsvarande förväntade volymökningar 6,9 mkr.
4. Utbildningsnämnden återkommer i samband med delårsrapport 2 med ytterligare åtgärder för budget i balans.

Sammanfattning

Andelen utbildade förskolelärare och lärare med pedagogisk examen minskar. Däremot ligger andelen utbildade lärare med pedagogisk examen inom gymnasiet högre än snittet.

Utbildningsförvaltningen främjar motion och hälsosamma måltiden. Några skolor har börjat arbeta mer aktivt med att verka för att minska rökningen bland eleverna.

För att öka tillgängligheten till e-tjänster för barns/elevers vårdnadshavare planerar förvaltningen för införandet av en teknik som blir mer anpassad till mobila enheter (telefoner/surfplattor). Ett omfattande projekt, med stöd av Skolverket, har bedrivits och bedrivs i syfte att utveckla det arbetsplatsförlagda lärandet.

Botkyrka ligger i topp i Sverige när det gäller bidrag från Statens kulturråd till det så kallade Skapande skola-projektet. Det innebär att grundskoleele-

2013-05-13

Dnr UF/2014:38

verna i kommunen får unika möjligheter att ta del av den kulturella allmansrätten.

Arbete med förbättrad introduktion för chefer pågår. Inom det nya introduktionsprogrammet anordnas under maj en första träff för alla nyanställda. Cheferna har även bjudits in till ”systemdagar”, där man går alla de digitala system som används inom förvaltningen.

Utbildningsnämndens prognos för 2014 beräknas till ett underskott -13,4 mkr. I och med åtgärderna som vidtas kommer inte budget i balans att uppnås då underskott beror till stor del av ökade volymer, ej kompenserad hyra för Riksstens skola, samt ökade kostnader till följd av myndighetsbeslut LSS. Totalt innebär detta 10,9 mkr i ökade kostnader för nämnden. Övrig underskott består främst av ökade kostnader inom gymnasiesärskolan till följd av dyrare elevplatser i externa enheter. Arbete pågår med att se över dessa kostnader.

Kvalitetsredovisning

1) Mått och nyckeltal

Personalstatistik, uppföljning och analys

Förskolan: Andelen utbildade förskollärare i kommunen har fortsatt att sjunka och var 29 procent 2013 jämfört med 32 respektive 31 procent de två föregående åren. Det är en mycket låg andel jämfört med riket totalt (56 procent), och lägst bland Södertörnskommunerna. Det finns fortfarande stora skillnader (mellan 14 och 56 procent) mellan kommunens förskolor vad gäller andelen behöriga förskollärare, även om de har minskat. Av de ca 530 medarbetare som är anställda som barnskötare har 78 procent en barnskötartutbildning. Här behövs fortsatta insatser för att öka andelen utbildade.

Grundskolan: Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen har minskat för andra året i rad, från 81 procent 2011 till 79 procent 2012 och 76 procent 2013. Detta är oroväckande, särskilt som kompetenskartläggningen i KOLL i januari 2014 antyder att minskningen fortsätter. Det verkar också i motsatt riktning mot det arbete som pågår med att öka ämnesbehörigheten inför legitimationslagstiftningens fulla genomslag den 1 juli 2015. Andelen utbildade lärare är näst lägst bland Södertörnskommunerna, och det flesta av dessa har (liksom Stockholm) behållit eller ökat andelen utbildade lärare de senaste åren. Lärartätheten var 12,9 elever per lärare 2013 (2012: 12,7 elever per lärare). Det innebär en lägre lärartäthet än i riket (12,1 elever per lärare), men den näst högsta bland Södertörnskommunerna.

Gymnasieskolan: Botkyrkas gymnasieskolor har en genomsnittlig personaltäthet om 12,1 elever/lärare. Detta är exakt som riksnittet. Den lärartäthet som behövs för undervisning varierar starkt mellan olika gymnasiepro-

2013-05-13

Dnr UF/2014:38

gram. Detta gör att jämförelser mellan skolor eller huvudmän inte kan göras utan att beakta programstrukturen. Andelen lärare med pedagogisk högskoleexamen är 83 procent. Motsvarande värde i riket är 78 procent. Generellt är läget bättre i storstadsområden än i landet i övrigt.

2) Målområde/Mål, mått/indikatorer, åtaganden

Här presenterar utbildningsförvaltningen i en sammanfattande kommentar per målområde en bedömning av utvecklingen hittills under 2014 för de mål och åtaganden nämnden beslutat om. Många insatser löper vidare från tidigare år, och några ska följas upp och dras lärdomar av under året. När det gäller betyg och andra resultat har vi inte några nya värden annat än dem som fanns med i årsredovisningen.

Det bör påpekas att den pågående översynen av utbildningsförvaltningens organisation har påverkat delar av förvaltningens arbete genom den tid och energi den tagit, inte minst för förvaltningsledningen. Det har inneburit att en del aktiviteter kopplade till nämndens åtaganden inte ännu har startat eller drivits med den kraft som planerats.

Målområde 1 - Medborgarnas Botkyrka

Det arbete som tidigare inletts för demokrati och jämställdhet fortsätter. Vi tänker då på referensgruppen för elevinflytande och på förskolans genusnätverk.

Inom hälsoarbetet bidrar utbildningsförvaltningen med att främja motion och hälsosamma måltider. Skolhälsovården följer upp skolfrånvaro för att se om orsaker till ohälsa finns i skolmiljön. Man återför även, med samma syfte, information (dock ej på individnivå) från elevhälsosamtalen till skolledning och berörda lärare. Vi ger också stöd till barn med särskilda behov, till exempel genom Team Skolnärvaro som i samarbete med socialtjänsten försöker motivera eleven att gå tillbaka till skolan. Några skolor har börjat arbeta mer aktivt med att verka för att minska rökningen bland eleverna.

Utbildningsförvaltningen centralt och två skolenheter deltar i forsknings- och utvecklingsprogrammet IFOUS som ska bidra till erfarenhetsutbyte och kunskapspridning i utvecklandet av inkluderande lärmiljöer. Inom programmet har förvaltningen under våren deltagit i ett nationellt seminarium med 12 andra kommuner samt inlett samarbete med en forskare vid Malmö högskola. Förvaltningen driver även nätverk för medarbetare inom elevhälsan, där verktyg kring inkludering diskuteras, och en facebook-grupp har skapats där drygt 150 medlemmar diskuterar inkludering och specialpedagogik.

I förskolan fortsätter arbetet med att, utifrån förvaltningens policydokument "Pedagogiska lärmiljöer i Botkyrkas förskolor", bygga upp miljöer där alla

2013-05-13

Dnr UF/2014:38

barn oavsett kön får möjlighet att göra egna val i sitt utforskande, undersökande lärande.

För att öka tillgängligheten till e-tjänster för barns/elevs vårdnadshavare planerar förvaltningen för införandet av en teknik som blir mer anpassad till mobila enheter (telefoner/surfplattor). Vi ser även över e-inloggningen för att göra den enklare och säkrare.

Målområde 2 - Framtidens jobb

Allas möjlighet att försörja sig genom arbete är i hög grad avhängigt kvaliteten på skolutbildningen. Här bidrar också studie- och yrkesvägledarna genom att bistå de unga med deras val inför framtiden.

För elever som inte ännu är behöriga till gymnasiets nationella program erbjuder våra gymnasieskolor programinriktade introduktionsprogram kopplade till sex olika yrkesprogram. Vidare ges introduktionsprogrammet yrkesintroduktion kopplat till Fordons- och transportprogrammet samt Handels- och administrationsprogrammet.

Samtliga gymnasieskolor har ett avtal med en extern aktör om föreläsare från näringslivet som besöker skolorna. I Svenskt Näringslivs undersökning av företagsklimatet i landets kommuner har skolan i Botkyrka stigit 65 placeringar i ranking.

Ett omfattande projekt, med stöd av Skolverket, har bedrivits och bedrivs i syfte att utveckla det arbetsplatsförlagda lärandet. Projektet är så här långt framgångsrikt och ökar elevernas möjligheter till framtida arbete och försörjning. Inom samma område har St Botvids gymnasium utvecklat ett intimt samarbete med företag inom ekonomi och juridik.

Målområde 3 - Välfärd med kvalitet för alla

Målområdet är utbildningsnämndens huvuduppdrag, vilket avspeglas i mängden åtaganden och nyckeltal/indikatorer som ligger i Ettårsplan 2014. Hela skolväsendet inklusive förskola och särskola har idag fokus på att förbättra undervisningen så att fler barn/elever når kunskapsmålen.

Grunden för detta är ett väl fungerande och ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete, där man utifrån analyser av resultaten identifierar de viktigaste utvecklingsområdena. Som ett led i detta har förvaltningsledningen, med enheternas sammanfattningar av sitt systematiska kvalitetsarbete och resultat- och indikatorpaletten som underlag, under våren genomfört kvalitetsdialoger med samtliga 54 förskole- och skolledningar inom förvaltningen. Just nu pågår arbetet med att färdigställa förvaltningens kvalitetsredovisning, där utbildningsstatistik, det arbete som bedrivits under året och utfallet av kvalitetsdialogerna analyseras.

2013-05-13

Dnr UF/2014:38

För förvaltningens mål och åtaganden inom målområdet är det ännu för tidigt att göra någon uppföljning, men det kan nämnas att den tredje utvärderingen av en-till-en-projektet som ryms inom satsningen på digitaliseringen av undervisningen, pekar på en rad positiva effekter i undervisningen. Det visar sig dock att det finns stora skillnader mellan olika skolenheter i hur väl man lyckats.

Målområde 4 - Grön stad i rörelse

Uppföljning Grön stad i rörelse

Förvaltningen arbetar nu närmare styrgrupp och arkitekter i aktuella byggprojekt. Detta gör att uppföljningar blir mer regelbundna och mer detaljerade. Det kommer att göra att tidsplaner kan följas bättre och bidra till att förvaltningen kan fullgöra övriga åtaganden inom målområdet.

Målområde 5 - Kultur och kreativitet ger kraft

Gymnasieskolorna i Botkyrka arbetar dels med entreprenöriellt lärande, dels med Ungt företagande. Några grundskolor bidrar också till utvecklingen genom sitt deltagande i Framtidsfrön.

Botkyrka ligger i topp i Sverige när det gäller bidrag från Statens kulturråd till det så kallade Skapande skola-projektet. Det innebär att grundskoleeleverna i kommunen får unika möjligheter att ta del av den kulturella allemansrätten. Utbildningsförvaltningen samordnar ansökningar och fördelar de statliga medlen till enheterna och till det gemensamma utbud som formas av kultur- och fritid och utbildningsförvaltningen i samarbete. Deltagande stimuleras på olika sätt, och bokning av aktiviteter ha förenklats för att underlätta för skolorna.

Målområde 6 - En effektiv och kreativ kommunal organisation

I maj 2013 gav utbildningsnämnden i uppdrag till utbildningsförvaltningen att göra en översyn av central förvaltning. Nämnden angav flera syften med översynen:

- att central förvaltning skulle minska
- att organisera central förvaltning resurseffektivt
- att säkerställa att så stor del av resurserna som möjligt ska gå ut till förskola och skola
- att anpassa förvaltningsorganisationen utifrån rådande styrdokument (skollag och läroplaner)
- att skapa en nutida organisation som främjar barns och ungas lärande och utveckling

Översynen har skett i flera steg, och förvaltningsledningen har under våren arbetat intensivt med att ta fram ett slutligt förslag till ny organisation som utbildningsnämnden ska besluta om på sitt majmöte och som ska vara på plats den 12 augusti.

2013-05-13

Dnr UF/2014:38

Vidare pågår arbete med att förtydliga bl.a. förtydliga roller och arbetsuppgifter inom ekonomienheten för att utveckla ekonomistöd som på bästa sätt ska stödja verksamheten. Arbetet innebär att riktlinjer och reglementet ska utvecklas.

Arbete med förbättrad introduktion för chefer pågår. Inom det nya introduktionsprogrammet anordnas under maj en första träff för alla nyanställda. Cheferna har även bjudits in till ”systemdagar”, där man går alla de digitala system som används inom förvaltningen.

Ekonomiredovisning

3) Ekonomiskt resultat, intäkter och kostnader

- uppföljning och analys

Intäkterna för perioden är 5,2 mkr lägre än periodbudgeten och förklaras främst genom lägre föräldrarintäkter samt att fakturering av vissa kommuner för barnomsorg och grundskola inte har gjorts.

Kostnaderna för perioden är ca 21 mkr lägre än periodbudgeten. De enskilt tre största kostnadsposterna är personalkostnader, köp av utbildningsplatser och lokalkostnaderna.

Kostnaden för personal är 9,7 mkr högre än budgeten för perioden och innefattar upparbetad semesterlöneskuld motsvarande 35 mkr. Kostnaden för köp av utbildningsplatser är ca 7,4 mkr lägre än budgeten för perioden och förklaras främst av att kostnader ej har periodiserats inom gymnasiets verksamheter. Lokalkostnaderna är lägre för perioden jämfört med periodens budget vilket beror på en linjär budget medan reparations och underhållskostnader inträffar utifrån det plan man har lagt.

Tabell 1: Intäkter och kostnader, investeringar

	Bokslut 2013	Utfall jan - april 2014	Budget 2014	Prognos brutto 2014	Budget- avvikelse 2014
Intäkter (+)	283 400	729 457	2 204 043	2 204 643	600
Kostnader (-)	-2 351 200	-1 422 895	-4 331 636	-4 345 636	-12 800
Netto (+/-)	-2 067 800	-693 438	-2 127 593*	-2 140 993	-13 400
Investeringar (-)	-18 001	4 706	-47 452	-28 452	19 000

* Utöver den angivna nämndbudgeten tillkommer budget för kompetensutveckling på 2 454 tkr. Nämndens totala budget bli då 2 130 047 tkr. Kompetensbudgeten beräknas användas till fullo och påverkar ej nämndens prognos på -13 400 tkr.

2013-05-13

Dnr UF/2014:38

- *åtgärder med anledning av budgetutfallet*

Utbildningsnämndens prognos för 2014 beräknas till ett underskott -13,4 mkr. Prognosen innefattar vidtagna åtgärder som presenteras i tabell 5, under rubrik utförarbudget. I och med åtgärderna kommer inte budget i balans att uppnås då underskott beror till stor del av ökade volymer, ej kompenserad hyra för Riksstens skola, samt ökade kostnader till följd av myndighetsbeslut LSS. Totalt innebär detta 10,9 mkr i ökade kostnader för nämnden. Övrig underskott består främst av ökade kostnader inom gymnasiesärskolan till följd av dyrare elevplatser i externa enheter. Arbete pågår med att se över dessa kostnader.

4) Ekonomi, verksamhetsnivå

Tabell 2: Nämndbudget, resultat och prognos

Verksamhet i tkr	Utfall jan-april	Budget jan-april	Resultat jan-april	Budget 2014	Prognos 2014
Utbildningsnämnd	-201	-167	-34	-500	0
Gemensamma funktioner *	-36 235	-34 542	-1 693	-103 627	- 1 900
Förskolan	-195 339	-200 738	5 399	-602 214	1 900**
Fritidshem	-19 073	-21 195	2 122	-63 586	-1 100
Förskoleklass	-13 753	-15 201	1 448	-45 604	- 1 100
Grundskolan	-290 936	-294 562	3 626	-883 687	- 8 700***
Obl. Särskolan	-20 517	-21 976	1 459	-65 927	2 600
Gymnasieskolan	-103 982	-110 555	6 573	-331 666	-1 200
Gymnasiesärskolan	-13 402	-10 261	-3 139	-30 782	- 3 900
TOTALT	-693 438	-709 198	15 762	-2 127 593	-13 400

**Gemensamma funktioner avser lokalkostnader, IT, administration etc.*

***I beloppet ingår också modersmålsträning -700 tkr*

****I beloppet ingår nyanlända med -1 300 tkr och modersmål -500 tkr*

Beställarbudget, underskott om -5,7 mkr

Totalt görs en bedömning att kostnaderna ökar med 5,7 mkr jämfört med budget. De indikationer som gjorts i samband med tidigare månads uppföljningar har analyserats och redovisas som avvikelser i tabellen beställarbudget. Volymerna följs upp löpande och räknas om enligt förskole och skolpeng som nämnden beslutade om.

I tabell 2 beskrivs utfallet för perioden (januari-april) i relation till budgeten. Tabellen redovisar även årsprognosen för respektive verksamhetsområde. Under tabellen följer en förklarande text till respektive verksamhet.

Tabell 3: Beställarbudget, resultat och prognos

Beställarbudgeten Tkr	Utfall jan-april	Budget jan-april	Resultat jan-april	Budget 2014	Prognos 2014
Förskolan	149 698	152 334	2 637	457 003	2 300
Fritidshem	17 736	19 614	1 878	58 841	-1 100
Förskoleklass	14 478	15 201	723	45 604	-1 100
Grundskolan 1-9	200 511	196 993	-3 518	590 978	-5 900
Obl. särskolan	16 058	17 448	1 390	52 344	2 600
Nyanlända år 1-3	4 119	3 404	-715	10 211	-1 300
Modersmålsundervisning	13 071	13 378	307	40 133	-500
Modersmålsträning	3 661	2 973	-687	8 920	-700
Gymnasieskolan externa	32 126	34 198	2 072	102 594	0
Gymnasiesärskolan externa	5 608	4 752	-856	14 255	0
TOTALT resursfördelat	457 065	460 295	3 230	1 380 884	0
Gymnasieskolan egen regi *	56 928	54 636	-2 292	163 909	0
Gymnasiesärskolan egen regi*	6 413	3 909	-2 504	11 727	0
TOTALT Beställare	520 406	518 840	-1 566	1 556 520	-5 700

*Gymnasieskola- och gymnasiesär egen regi har anslagsbudget baserat på HT 2013 elever

Beställarbudgeten Tkr	Utfall pe- riod jan-okt*	Budget period	Resultat för period jan-okt	Prognos 2013
Barnomsorg 1-5	446 204	444 734	-1 470	-1 945
Fritidshem	71 755	71 403	-926	-1 662
Förskoleklass	34 928	35 260	332	-218
Grundskola 1-9	498 926	509 252	10 326	9 062
Grundsärskola	39 484	38 637	-847	-1 153
Nyanlända år 1-3	9 310	10 390	1 080	1 365
Modersmålsundervisning	31 885	31 875	-10	-201
Modersmålsträning	10 049	9 098	-951	-824
Gymnasieskola externa	82 981	87 294	-1 135	-2 526
TOTALT	1 225 522	1 237 945	6 400	1 899

* Differens i utfallskolumnen mot föregående månad då utfallet reducerats med friskole moms som återsökts som intäkt.

Utöver ovan nämnda volymökningar tillkommer också volymökning för språkintröduktion på St.Botvidsgymnasium motsvarande 1,2 mkr för 40 elever. Språkintröduktion ligger ej på beställarbudget och är i nuvarande form en anslagsfinansierad verksamhet. Därför är det av stor vikt att fånga

2013-05-13

Dnr UF/2014:38

även denna volymökning till följd av fler Botkyrkabor. Total kostnad för volymökning 6,9 mkr. Volymsammanställning redovisas i tabell 4.

Tabell 4: Volymsammanställning per verksamhet

Volymer	Budget Antal	Prognos Antal	Förändring Antal
Förskolan	5 740	5 690	-50
Fritidshem	4 254	4 355	101
Förskoleklass	1 222	1 250	28
Grundskolan 1-9	9 885	9 965	80
Obl. särskolan	177	168	-9
Nyanlända år 1-3	459	512	53
Modersmålsundervisning	4 800	4 850	50
Modersmålsträning	1 113	1 200	87
Gymnasieskolan	3 418	3 458	40*
Gymnasiesärskolan	110	110	0

*Avser språkintröskning på St.Botvids gymnasium

Förskola +1,8 mkr

I samband med april prognosen beräknas ca 50 färre barn än budget inom förskolan. Färre antal barn i förhållande till budget ger såväl lägre kostnad för elevbidrag ca 3,9 mkr samt lägre föräldraintäkter. Föräldraintäkterna påverkas också av betalningsförmåga samt om familjerna har mer än ett barn i omsorg och en indikation är att avgiften per barn är lägre än föregående år. Föräldraavgifter är ca 1,6 mkr lägre än budget. Modersmålsträning inom förskola prognostiserar ökade kostnader med 0,5 mkr.

Förskoleklass, fritidshem och grundskola -7,5 mkr

Volymökningar beräknas inom grundskolan inklusive nyanlända ca 80 elever (5,9 mkr för grundskolepeng) varav 53 nyanlända elever (1,3 mkr för nyanländ peng) och innebär en kostnadsökning om totalt 7,2 mkr.

Det prognostiseras också volymökningar för förskoleklass ca 30 fler elever och ca 100 elever inom fritidsverksamheten. Total kostnadsökning för dessa volymökningar uppgår till 2,2 mkr utöver budget.

Inom obligatorisk särskola är prognosen för helår 9 färre elever vilket innebär lägre kostnader jämfört med budget motsvarande 2,6 mkr. Dessa elever har en grundskolepeng och en behovspeng knytet till sig, vilket innebär en märkbar effekt på kostnaderna. Modersmålsundervisning har något fler elever och innebär ökade kostnader med ca 0,7 mkr.

Utförarbudget, underskott om -5,8 mkr

Botkyrka kommun som utförare har underskott motsvarande -5,8 mkr,

Förskola och Grundskola -0,7 mkr

2013-05-13

Dnr UF/2014:38

Förskolorna har en ekonomi i balans och redovisar positiv prognos om 0,3 mkr. Efter vidtagna åtgärder redovisar grundskolorna tillsammans ett underskott om -3,4 mkr för året 2014. På områdesnivå för Tumba (budget i balans), Tullinge (underskott -0,3 mkr) och Norra Botkyrka (överskott 2,7 mkr) redovisas tillsammans ett överskott för hela året om totalt 2,4 mkr.

Tabell 5: Skolor som prognostiserar underskott och vidtagna åtgärder

Skola	Prognos*	Vidtagna åtgärder	Effekt
Hammerstaskolan	-1,1 mkr	Minskade kostnader	0,3 mkr
Tallidskolan	-0,8 mkr		
Brunnaskolan	-0,6 mkr	Minskade kostnader	0,3 mkr
Fittjaskolan	-0,5 mkr	Ersättning för LSS	0,5 mkr
Grindtorpskolan	-0,4 mkr	Intäkter o kostnader	1,0 mkr
Borgskolan	0,0 mkr	Intäkter o kostnader	0,6 mkr
Skolor totalt	-3,4 mkr		

*Prognosen är inklusive åtgärder som vidtagits för att få ekonomi i balans. Vidtagna åtgärder på respektive skola redovisas i tabell 5. Åtgärderna består främst i att öka intäkterna på skolorna genom att fler elever tas in i respektive klass och genom minskade personalkostnader. För Fittjaskolan består underskottet enbart genom myndighetsbeslut LSS, som genererar ökade kostnader för skolan. Ingen ersättning utgår i samband med LSS beslutet. Myndighetsbeslut bör även generera intäkter för att täcka kostnaderna för de åtgärder som beslutats.

Åtgärderna som vidtagits analyseras och följs upp löpande.

Gymnasieskola och gymnasiesärskolan -5,1 mkr

I budget 2014 finns en tydlig fördelning mellan beställare och utförare. Arbete pågår med att skapa en behovsindelad peng, inom olika nivåer. Analys av gymnasiesärskolans budget har gjorts och det noteras underskott för verksamheten om -6,8 mkr. Åtgärder för att minska underskottet kommer att vidtas vilket kommer att minska underskottet till -3,9 mkr. Ett bidragande orsak till underskottet är myndighetsbeslut inom LSS för drygt 10 gymnasiesärskoleelever som nämnden inte har fått motsvarande ersättning motsvarande 1,3 mkr. Övriga åtgärder för budget i balans inom gymnasiesärskolan kommer att presenteras i samband med tertiärrapporten.

Underskott för gymnasiesärskolan om -3,9 mkr består av följande:

Gymnasiesärskolans underskott	-6,8 mkr
Åtgärder – LSS beslut (ersättning saknas för myndighetsbeslut)	1,3 mkr
Åtgärder – Höjda intäkter	0,9 mkr
Åtgärder – Effektivare organisation	0,7 mkr
Netto underskott efter vidtagana åtgärder	-3,9 mkr

2013-05-13

Dnr UF/2014:38

Tullinge- och Tumba gymnasium har budget i balans. För St. Botvids gymnasium prognostiseras ett underskott om -1,2 mkr till följd av 40 fler elever (volymökning) i språkintruktionsklass. Det finns tecken på att elever i språkintruktionsklasser kommer att öka ytterligare i takt med befolkningsökningen.

Gemensamma funktioner, underskott om -1,9 mkr

Prognosen i delårsrapport 1, beräknas totalt ett underskott om -1,9 mkr och avser -2,2 mkr för lokalkostnaden för Riksstens skolan etapp 1 och lägre personalkostnad 0,3 mkr till följd av senarelagda rekryteringar. Lokalkostnaden för Riksstens skolan etapp 1 är högre och beror på att information om lokalhyror kommunicerades till utbildningsförvaltningen efter höstens budgetarbete avslutades. Utbildningsnämnden har ingen möjlighet att påverka hyran under ett pågående verksamhetsår och det är inte heller rimligt att budgetera stora mångmiljonbuffertar för lokalkostnader då målsättningen är att så mycket pengar som möjligt ska tilldelas de pedagogiska verksamheterna.

5) Investeringar

Projekt i Tkr		Utfall april 2014	Budget 2014	Prognos 2014	Budgetavvikelse 2014
Projektnr.	Namn				
3400	Inventarier	405	2 500	2 500	0
3401	Lokalanpassningar	361	3 500	3 500	0
3402	Arbetsmiljöåtgärder	114	2 500	2 500	0
3404	Övervakningskameror	261	500	500	0
3416	Skogsbacksskolan, inventarier	0	7 000	0	7 000
3417	Storvretskolan, inventarier	386	3 948	3 948	0
3418	Falkbergsskolan, inventarier	0	3 500	0	3 500
3419	Förskolan Nyängsgården, inventarier	810	1 372	1 372	0
3422	Förskolan Luna, inventarier	89	842	842	0
3423	Förskolan Prästkragen, inventarier	0	3 000	0	3 000
3424	Förskolan Violen, inventarier	0	2 547	2 047	500
3427	Rikstens skola, inventarier	764	1 335	1 335	0
3431	Förskolan Vreta, inventarier	633	2 065	2 065	0
3432	Brunnapaviljongerna, inventarier	159	1 275	1 275	0
3434	Starens paviljong, inventarier	2	200	200	0
3435	Förskolan Tranan, inventarier	0	5 000	0	5 000
3441	Tumba gymnasium, inventarier och anpassningar	40	1 300	1 300	0

2013-05-13

Dnr UF/2014:38

3442	St Botvids gymnasium, inventarier och anpassningar	543	750	750	0
3443	Tullinge gymnasium, inventarier och anpassningar	0	750	750	0
3445	Tumba gymnasium Skyttbrink	129	1 000	1 000	0
3446	Gymnasiet, investeringar	10	2 568	2 568	0
	Summa	4 706	47 452	28 452	19 000

3400 Inventarier

Behov av förnyelse av inventarier finns på många förskolor och skolor. Medlen skall främst användas till större inköp som är svåra att rymma inom områdenas egen budget.

En del skolor och förskolor öppnar nya avdelningar i befintliga lokaler, då efterfrågan på förskoleplatser är mycket stor. Dessa får stöd i inköp av inventarier. Likaså får förskolor som genomgår större upprustningar stöd i inventarieköp, liksom nya paviljongförskolor, vars skolgårdar måste utrustas till bra utemiljö för barnen.

Planerade utgifter under 2014 är inventarier till avdelningar som rustas upp på förskolan Humlan, skolgårdsutrustning till evakueringspaviljongerna för Lysmasken, vid Tallidsskolan, samt inventarier till femårsgrupper i Kvarnhagsskolan.

3401 Lokalanpassningar

Lokalanpassningsmedel används för att snabbt kunna lösa akuta behov av förskoleplatser, när sådana uppstår. Förskolan behöver ta bort/sätta upp väggar, bygga/gjuta bättre plats för större grytor i kök, anpassa skolgård och liknande.

En del lokalanpassningsmedel används till att förbättra återvinningen av sopor och öka brandsäkerheten.

Stora utgifter under 2014 är anpassning av förskolegård för Lysmaskens evakueringspaviljonger vid Tallidsskolan, anpassning av förskolegård vid Brunnapaviljongerna (som utökas med tre avdelningar), samt Örnens förskolegård.

3402 Arbetsmiljöåtgärder

Medel delas ut till verksamheterna efter äskandeförfarande. Buffert finns för akuta åtgärder samt förelägganden från arbetsmiljöverket och andra myndigheter. Merparten av pengarna går till ergonomiska hjälpmedel och bullerdämpande åtgärder, samt anpassning av ventilation.

3404 Övervakningskameror

2013-05-13

Dnr UF/2014:38

En målsättning i Botkyrka kommun är att vi ska gå över från övervakningskameror till värmedetektorer. De är dyrare än övervakningskameror, men täcker avsevärt större områden. Värmekameror behöver man inte ha tillstånd för att sätta upp, då det egentligen inte är en kamera, utan en värmemätare. Det går inte att identifiera personer med värmekamera, vilket det sällan heller går att göra med övervakningskamera, då den endast täcker området vid fasad och då personer som avser begå brott, döljer sitt ansikte med till exempel huva.

Värmekameran har stora fördelar vad gäller att förhindra brott. Den kopplas till vaktbolaget och ett dataprogram, som omedelbart upptäcker och slår larm om det till exempel uppstår folksamlingar på en skolgård. Väktare kan då åka ut direkt och prata med de närvarande, vilket är mycket brottsförebyggande.

Under 2014 kommer medlen för övervakningskameror/värmekameror att gå till området runt Tumba gymnasium, Tumbahallen och kommunhuset, detta genom att sätta värmekameror på kommunhusets tak. Vidare kommer Borgskolan/Prästkragen att prioriteras. Tilldelade medel räcker till 2 värmekamerasatsningar per år.

3416 Skogsbacksskolan, inventarier

Skogsbacksskolan (även kallad Storstretskolans hus A och B) planeras att vara färdigupprustad under 2015. Vissa kostnader för inredningsarkitekter kommer troligen att falla ut under 2014, men den allra största delen av inköpen kommer att ske under 2015 och 2016.

3417 Storstretskolan, inventarier

Storstretskolans hus C kommer att vara färdigupprustad under 2014. Inköp av inventarier har inletts, och inventarieinköpen kommer att ske under 2014 och 2015.

3418 Falkbergsskolan, inventarier

En upprustning av Falkbergsskolan är planerad för 2014-2015 och budgeterad till 60 mkr. En analys av vad som är det fastighetsekonomiskt bästa alternativet för Falkbergsskolan pågår på samhällsbyggnadsförvaltningen, varför det troligen inte kommer att förbrukas några inventariemedel under 2014.

3419 Förskolan Nyängsgården, inventarier

Förskolan Nyängsgårdens tillbyggnad och utbyggnad blev klar under 2013. Utrustningen av dessa lokaler är snart klar. Dock är upprustningen av några avdelningar försenade, varför resterande medel kommer att användas under 2014.

2013-05-13

Dnr UF/2014:38

3422 Förskolan Luna, inventarier

Inköp av utrustning till förskolan Luna pågår och är snart klar. Större utgifter som återstår är inköp av IT-utrustning och anpassning av skolgården.

3423 Förskolan Prästkragen, inventarier

Prästkragen kommer att upprustas enligt Violenmodellen¹ under juli 2014 till maj 2015. Inköp av inventarier till Prästkragen kommer inte att påbörjas under 2014.

3424 Förskolan Violen, inventarier

Två avdelningar öppnades i januari på Violen 2012. Återstående inventariemedel, 2 547 tkr, kommer att användas när den nyrenoverade Violen ska utrustas under 2014 och 2015

3427 Rikstens skola, inventarier

Rikstens skola öppnade i augusti 2013. Inköp av inventarier pågår för fullt.

3431 Förskolan Vreta, inventarier

Förskolan Vretas 5 avdelningar öppnades i början av 2014. Inköp av inventarier inleddes hösten 2013 och pågår för fullt.

3432 Brunnapaviljonger, inventarier

Inventarieinköp till Brunnaskolans paviljonger pågår.

3434 Starens paviljong, inventarier

Inventarieinköp till Starens paviljong pågår.

3435 Förskolan Tranan (Albydalens nya förskola)

Albydalens förskola beräknas tas i bruk 2016, varför inga inventariemedel kommer att användas under 2014.

3441 Tumba gymnasium, inventarier och anpassning

Medlen kommer i huvudsak att gå till IT-utrustning och lokalanpassningar.

3442 St Botvids gymnasium, inventarier och anpassning

Medlen kommer i huvudsak att gå till IT-utrustning och lokalanpassningar.

3443 Tullinge gymnasium, inventarier och anpassning

Medlen kommer i huvudsak att gå till IT-utrustning och lokalanpassningar.

¹ Under 2013-2014 upprustas Violen till en kostnad av 30 mkr. Detta innebär att byggnaden rivs och att en ny byggnad byggs upp på befintlig grund. Grunden isoleras från byggnaden. Detta ger utrymme för förändringar i lokaldispositionen som tillgodoser pedagogiska önskemål. Denna modell ger också lägre energikostnader, men framför ger modellen en byggnad som kan förväntas ha en livslängd på 30-40 år och som har ett fullgott inomhusklimat för barn och anställda.

2013-05-13

Dnr UF/2014:38

3445 Tumba Gymnasium Skyttbrink

Inventarieinköp till Tumba Gymnasium Skyttbrink pågår.

3446 Gymnasiet, investeringar

Investeringsmedlen kommer i huvudsak att användas till säkerhetsanpassningar.

Ann-Chatrin Norrevik
Förvaltningschef

Dejan Smiljanic
Ekonomichef

Expedieras till
Kommunstyrelsen

2

Uppföljning en-till en, slutrapport(UF/2014:66)

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner slutrapporten.
2. Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att ta fram en strategi för det fortsatta utvecklingsarbetet av undervisningen och lärandet med och genom digitala verktyg utifrån det slutrapporten lyfter fram.

Sammanfattning

Detta är en slutrapport över en-till-en-projektet i Botkyrka kommun. Den här tredje rapporten syftar till att kartlägga nuläget i digitaliseringsprocessen på de utvärderade skolorna. Rapporten belyser också eventuella trender och förändringar av dagsläget i förhållande till vad tidigare rapporter beskrivit, samt lyfter också fram eventuella skillnader skolorna emellan. Ambitionen med denna rapport är att ge en sammanfattande helhetsbild av en-till-en-implementeringen i Botkyrka. Rapporten föreslår att förvaltningen tar fram en strategi för det fortsatta utvecklingsarbetet av undervisningen och lärandet med och genom digitala verktyg. Fundament i strategin ska vara att motverka bristande likvärdighet, främja kollegialt lärande och samverkan, motverka det ökande ensamarbetet och utveckla kollaborativa arbetsätt, samt verka för en inkluderande undervisning.

2014-05-19

Dnr UF/2014:66

Referens
Eva Jacquet

Mottagare
Utbildningsnämnden

Uppföljning en-till-en, slutrapport

Förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner slutrapporten.
2. Utbildningsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att ta fram en strategi för det fortsatta utvecklingsarbetet av undervisningen och lärandet med och genom digitala verktyg utifrån det slutrapporten lyfter fram.

Sammanfattning

Detta är en slutrapport över en-till-en-projektet i Botkyrka kommun. Den här tredje rapporten syftar till att kartlägga nuläget i digitaliseringsprocessen på de utvärderade skolorna. Rapporten belyser också eventuella trender och förändringar av dagsläget i förhållande till vad tidigare rapporter beskrivit, samt lyfter också fram eventuella skillnader skolorna emellan. Ambitionen med denna rapport är att ge en sammanfattande helhetsbild av en-till-en-implementeringen i Botkyrka. Rapporten föreslår att förvaltningen tar fram en strategi för det fortsatta utvecklingsarbetet av undervisningen och lärandet med och genom digitala verktyg. Fundament i strategin ska vara att motverka bristande likvärdighet, främja kollegialt lärande och samverkan, motverka det ökande ensamarbetet och utveckla kollaborativa arbetsätt, samt verka för en inkluderande undervisning.

Ann-Chatrin Norrevik
Förvaltningschef

Kristina Gustafsson
Utvecklingschef

2014-03-28

Referens
Eva JacquetMottagare
Kristina Gustafsson

Rapport 3, utvärdering av en-till-en-projektet i Botkyrka

Inledning

I enlighet med den utvärderingsplan som upprättades i oktober 2011 är nu den sista och tredje utvärderingen genomförd. I likhet med utvärdering 1 och 2 består en del av utvärderingsunderlaget av en digital enkät. Men i den tredje utvärderingsuppföljningen har enkäten besvarats av fler, både elever och lärare. Omkring 400 elever på tre stycken skolor – varav en belägen i södra och två i norra Botkyrka, samt knappt 60 lärare – på nämnda skolor samt ytterligare en skola belägen i norra Botkyrka – har besvarat enkäten. Enkäten har konstruerats med utgångspunkt i de mål och identifierade problemområden som beskrivs i projektplanen (se bilaga 1), samt också med utgångspunkt i en del av de effektmål som formulerades i samband med den pilotundersökning som genomfördes (se bilaga 2) inför implementeringen av en-till-en-datorerna. Dock utökades enkät två något med frågeställningarna kring områden vilka den första delutvärderingen pekade på som något mer problematiska och som även generell skolforskning (Skolverket 2004, NU 2003, Skolverket 2007, Skolverket 2009) tidigare lyft fram som problemområden i skolan.

Den här tredje rapporten syftar till att kartlägga nu-läget i digitaliseringsprocessen på de utvärderade skolorna. Rapporten belyser också eventuella trender och förändringar av dagsläget i förhållande till vad tidigare rapporter beskrivit, samt lyfter också fram eventuella skillnader skolorna emellan. Ambitionen med denna rapport är att ge en sammanfattande helhetsbild av en-till-en-implementeringen i Botkyrka.

Till materialunderlaget för rapporten hör också fokussamtal och observationer. Fokussamtalen kan beskrivas som semikonstruerade intervjuer i vilka olika problemområden och annat intressant som enkäterna och observationer indikerat, har följts upp. Genom olika typer av material blir jämförelser möjliga; i samtal kan förståelse för olika resultat i enkäten fördjupas och aspekter och fenomen i observationerna följas upp och därmed kan också en mer tillförlitlig bild av läget på fältet (jfr Scollon & Scollon 2004:158) skapas.

Enkäten består av frågor där man tar ställning till ett antal påståenden på en femgradig skala, exempelvis: *I undervisningen arbetar vi mindre i grupp sedan vi fick datorerna*, samt öppna frisvarsfrågor. Elever och lärare på de tre skolorna erbjöds besvara den digitala enkäten under september – november 2013 därefter följdes enkät tre och de observationer som genomförts upp genom fo-

2014-03-28

kussamtal på de olika skolorna. De fiktiva namn på skolorna som brukades i rapport 1 och 2 har nu bytts ut, så att den skola som tidigare kallades Söderskolan nu benämns Blåsippsskolan och Norrskolan har nu fått namnet Tussilagoskolan. De ytterligare norrskolor som givit underlag till den här utvärderingsrapporten kallas för Vitsippsskolan respektive Scillaskolan. Det huvudsakliga materialet som utvärderingen bygger på kommer alltså från tre skolor där observationer och fokussamtal genomförts och där såväl lärare som elever besvarat enkäten. Men för att få ett större lärarunderlag till rapporten har alltså också en fjärde skolas (Scillaskolans) lärare involverats att besvara enkäten, vilken också har också följts upp genom fokussamtal med en lärargrupp på skolan. I tabellen nedan ges en översikt över materialunderlaget och över när utvärderingarna genomförts tidsmässigt.

Tabell nr 1 översikt över genomförande och material

Tid	Utvärderingsinstrument	Urval	Rapporter
2011 Nov	Enkät och instrument konstrueras och prövas	Samtal med en grupp: lärare, föräldrar, elever på Blåsippsskolan	
VT 2012	Enkät 1 (jan) Löpande observationer fokussamtal (jan)	Blåsippsskolan, 103 elever 12 lärare	Rapport 1 publiceras i februari
HT 2012	Enkät 2 (september) Löpande observationer Fokussamtal (okt)	Blåsippsskolan Tussilagoskolan 189 elever 22 lärare	Rapport 2 publiceras i november
VT 2013	Löpande observationer ¹ Fokussamtal	Blåsippsskolan Tussilagoskolan Vitsippsskolan	
HT 2013	Enkät 3 (sep-nov) Fokussamtal (nov-dec) Observationer löpande under perioden	Blåsippsskolan Tussilagoskolan Vitsippsskolan Scillaskolan Ca 400 elever, 57 lärare	Rapport 3 publiceras i april/maj 2014

För att ge läsaren en bakgrund till de temarubriker som lyfts fram under huvudrubriken i rapporten, *Sammanställning av enkät 3 samt observationer och fokussamtal* och till de jämförelser som görs med delrapport 1 och 2 presenteras först korta sammanfattningar av de båda tidigare delrapporterna (I bilaga 2 och 3 återfinns hela delrapporterna). Därefter följer en sammanställning av enkät tre (enkät 3, se bilaga 4) under olika temarubriker², inom vilka de olika enkätfrågorna har sorterats in. För att göra rapporten mer läsbar varierar redovisningen av mätvärden och jämförelsemätvärden från enkät 1 och 2 för respektive skola. Ibland skrivs de ut i texten, men oftast anges siffrorna inom parentes. Är man inte specifikt intresserad av att följa hur mätvärdena förändrats kan man välja att läsa *Sammanfattning av implementeringen och delrapport 3*.

Temarubrikerna i redovisningen är identiska med dem som använts i de tidigare delrapporterna vilket underlättar jämförelser. Inom dessa teman lyfts också adekvata kommentarer från samtalen och iakttagelser från observationerna in. Under observationerna har ett enkelt observationsschema (se bilaga, 4) används, vilket är konstruerat med utgångspunkt i de didaktiska frågorna³ samt i Puenteduras fyra faser: ersättande-, effektiviserings-, modifierings- och omdefinieringsfasen (se delrapport 1, bilaga 3).

Efter sammanställningen följer en kort sammanfattning av de viktigaste resultaten. Till sist presenteras en analys, där resultaten diskuteras i förhållande till målformuleringarna för implementeringen och också ses och jämförs med aktuella forskningsresultat och rapporter inom fältet.

Sammanfattning av delrapport 1

Lärare och elever har positiva förväntningar på en-till-en och dessa infrias också, men i olika grad i elevernas respektive lärarnas ögon. Eleverna anser att datorerna bidrar till ordning och reda och poängterar att de nu har lätt att hålla reda på material, samt att de alltid har med sig rätt saker till rätt plats. Datorn underlättar också läxläsningen, de har med sig det de behöver, det finns i datorn. Detta uppmärksammas inte alls i lika hög grad av lärarna. Lärarna anser att en-till-en bidragit till att göra arbetsron både bättre och sämre. Även om det kan vara lugnare under lektionerna, anser de flesta lärarna att eleverna distraheras i högre grad av Facebook, Youtube och annat

² I noter anges vilka enkätfrågor som sorterats in under respektive rubrik.

³ De didaktiska frågorna är vem, vad, när, med vem, var, hur, genom vad, varför och för vad skall man lära (Janker & Meyer, 1997:17)

2014-03-28

som de har tillgång till via datorn. Just när det gäller detta finns en stark diskrepans mellan lärarnas bild av i vilken grad eleverna distraheras i skolarbetet och elevernas självbilder. Endast en dryg femtedel av eleverna uttrycker att det kan vara ett problem att man lockas att göra annat med datorn än vad som avtalats. Problemet nyanseras också under fokussamtalet där elevgruppen påpekar att *vissa* elever blir okoncentrerade och gör annat.

Lärare och elever är överens om att vissa aspekter av undervisningskvaliteten har förbättrats. En majoritet av båda grupperna anser att de i högre grad använder olika resurser som erbjuds genom datorn t.ex. film, text och bild och att undervisningen blivit mer varierad. Elever och lärare anser också att undervisningen blivit mer elevaktiv. Dock anser en majoritet av båda grupperna att man inte besöker olika platser för digitalt lärande som exempelvis museer online i någon större utsträckning.

Datorn tycks enligt lärarna vara till fördel för både starkare och svagare elevgrupper. Eleverna upplever också generellt att de digitala lärverktygen kan stödja deras lärande.

En majoritet av lärarna upplever att kontakten med eleverna och responsen på elevarbeten förstärkts. Eleverna ser inte detta i lika hög grad, men tror att det kommer att bli så framöver.

Lärare och elever säger sig vara nöjda med både teknik och utrustning; den fungerar! En stor majoritet av eleverna är också nöjda med supporten, vilket endast en knapp tredjedel av lärarna instämmer i. Slutligen efterfrågar lärarna en större tydlighet då det gäller regelverket.

Sammanfattning delrapport 2

De positiva förväntningarna som redovisades i mätning 1 kring digitaliseringens möjligheter består. Bilderna som framträder på Söders respektive Norrskolan är förhållandevis samstämmiga. I vissa avseenden tonar ännu starkare positiva förväntningar fram på Norrskolan. Dock har andelen lärare som tror att *arbetet underlättas genom digitala verktyg* ökat på Söderskolan sedan mätning 1. Även elevernas tro på de *digitala verktygens möjlighet att underlätta lärandet* har stärkts på skolan sedan mätning 1. På båda skolorna har en stor majoritet av lärarna också en tro på att *digitala lärverktyg kan bidra till ökad måluppfyllelse*.

När det gäller arbetsro, ordning och reda uppvisar mätningarna på skolorna både samstämmiga och mer disparata bilder. Generellt sett uttrycker en större del av lärarna på Söderskolan än på Norrskolan att eleverna *nu fått svårare att koncentrera sig, nu i högre grad gör annat än vad som avtalats, och att det krävs mer av dem för att eleverna ska göra det de ska*. Under fokussamtalet framkommer att det är vissa elever som gör annat, ofta elever som har svårt att nå målen och som även tidigare varit okoncentrerade. Kring dessa elever finns en uttalad oro. På Norrskolan ser lärarna inte i lika hög grad något problem med elevernas koncentration. Den bild som eleverna själva presenterar på de båda skolorna då det gäller den egna koncentrationsförmågan är samstämmig, ungefär en knapp fjärdedel av eleverna menar att det kan förekomma problem härvidlag. Även eleverna påpekar att det endast är vissa elever som har svårt att hantera de frestelser som datorn kan innebära.

Då det gäller övriga ordningsfrågor tycks man mer överens t.ex. om att man *upplever mer arbetsro i klassrummet*. Det ska dock påpekas att Norrskolans lärare är än mer positiva än lärarna på Söderskolan och att en större del av lärargruppen än elevgruppen upplever att de känner en *ökad arbetsro* och att det *blivit tystare i klassrummet*. Lärarna påpekar exempelvis också att det *blivit lättare att hålla alla elever sysselsatta*.

Något som eleverna på Söderskolan noterar i högre grad än lärarna är att det är lättare att ha med sig rätt sak till rätt plats och att det skapas ordning och reda på så vis. Dock är det fler lärare i mätning 2 på Söderskolan än i mätning 1 som noterar detta. Nästan samtliga elever på både skolorna har med sig sina datorer till de lektionerna det förväntas av dem.

En majoritet av både lärare och elever på de båda skolorna menar att man genom digitaliseringen åstadkommer en förbättrad och mer varierad undervisning. Generellt är eleverna än mer positiva härvidlag än lärarna. Eleverna upplever att de är mer *motiverade*, mer *aktiva*, i högre grad *kan påverka det egna lärandet*, att det är *roligare att göra läxor*, samt också att de kan arbeta mer *utifrån egna förutsättningar*, att *datorn erbjuder hjälpmedel* när de har svårigheter, och att *digital teknik underlättar lärandet*. Även en majoritet av lärarna på båda skolorna menar att datorn *underlättar arbetet*, att det genom datorn går att designa en mer riktad individualisering som kan *möta elever som befinner sig på olika nivåer*, och att eleverna nu får *större möjligheter att arbeta utifrån egna förutsättningar*.

2014-03-28

Digitaliseringen innebär också att väldigt många, knappt hälften av alla elever på Söder-, och Norrskolan och fler vid mätning 2 än vid mätning 1 på Söderskolan *ägnar mer tid åt att läsa, se film och att skriva*. Mätvärdena för *att eleverna arbetar mer med att se, göra texter med foto, film och ljud* samt för *att man arbetar på fler och olika sätt under lektionerna* har ökat markant och ligger nu ännu högre än vid mätning 1. Dessa mätvärden är också mycket höga, om än något lägre, på Norrskolan. Datoranvändningen på Norrskolan framstår ännu inte som lika varierad som på Söderskolan, vilket känns naturligt eftersom man vid mättillfället endast använt datorn i två månader, medan den varit i bruk i över 6 månader på Söderskolan. En majoritet av eleverna på båda skolorna uttrycker också att de *lär sig bättre genom att se informationsfilm än genom att läsa text*. Många elever uttrycker i frisvar att de är nöjda med hur datorn används i undervisningen idag. Dock uttalar en samstämmig elevkör att de önskar en ännu mer varierad undervisning. Eleverna vill besöka och använda fler hemsidor och programvaror, arbeta mer med film, samt också chatta med ungdomar i andra länder. De har också önskemål om att talsyntesen ska användas mer frekvent och i syfte att bearbeta och utveckla text! Det tycks också som att eleverna i högre grad än lärarna upptäckt datorns potential för att arbeta parallellt med texter på modersmålet.

Mätvärdena angående om man *besöker olika platser för digitalt lärande* är låga i både lärarnas och elevernas enkätsvar på båda skolorna och mätvärdena har t o m sjunkit för båda grupperna på Söderskolan.

Höga mätvärden speglar att kontakterna mellan lärare och elever på båda skolorna blivit täta. På Norrskolan får detta ett starkare och mer omedelbart genomslag. Betydligt fler elever på Söderskolan upplever nu också att deras lärare oftare kommenterar deras arbeten och det finns en starkare samsyn härvidlag mellan lärare och elever än i mätning 1.

På Norrskolan anser hälften av lärarna *att ensamarbetet ökat*, vilket är ett mätvärde som korrelerar väl med elevernas uppfattning. Betydligt färre lärare på Söderskolan är av den åsikten, men den uppfattningen korrelerar inte lika väl med hur eleverna där uppfattar detta. Mätvärdet för påståendet *att grupparbeten minskat* ligger lågt på båda skolorna. Stora skillnader finns mellan skolorna då det gäller *om samarbetet i arbetslaget och den ämnesintegrerade undervisningen ökat*, två parametrar som

förutsätter varandra, eftersom ämnesintegrering utan samarbete torde vara en omöjlighet. På Norrskolan anger lärarna att samarbetet och den ämnesintegrerade undervisningen ökat, medan mätvärdet för dessa parametrar sjunkit på Söderskolan och ligger nu på 0 % då det gäller ökningen av samarbetet i arbetslaget.

Lärarna är generellt sett mycket positiva till att fortbildas inom fältet och väldigt många lärare på Norrskolan (över två tredjedelar) och samtliga lärare på Söderskolan uttrycker *att de vill lära mer om att använda digitala verktyg*. Två tredjedelar av Söderskolans lärare och hälften av lärarna på Norrskolan menar också att de har tillräckliga kunskaper i att använda datorn som pedagogiskt verktyg i undervisningen. Lärarna ger också tips på inriktning av fortsatta utbildningsåtgärder, till exempel *tips på ämnesövergripande projekt och fortbildningsdagar med film*.

På båda skolorna är lärare och elever nöjda med utrustning och teknik. De höga mätvärdena från mätning 1 på Söderskolan ligger kvar och på Norrskolan är mätvärdena ännu högre, där uppger samtliga lärare att de är *nöjda med utrustningen*. Få både elever och lärare upplever – på Söderskolan inte en enda lärare – att *de är ofta är strul med datorn*. De flesta elever på båda skolorna anser också att *de får hjälp om något skulle krångla med datorn*. Däremot är inte lika många lärare nöjda med supporten. En stor majoritet av eleverna anser, liksom i mätning 1, att *reglerna för datoranvändningen är tydliga*. På Söderskolan anser en stor majoritet av lärarna att reglerna blivit tydliga sedan regeländringen genomfördes (se bilaga 3 under rubriken *Teknik support och regelmässig inramning*). På Norrskolan tycker en knapp tredjedel av lärarna att reglerna är tydliga.

Mycket få elever på båda skolorna uppger att de *utsatts för nätmobbning*. Mätvärdena för de båda skolorna ligger på nästan exakt samma nivå, men har ökat marginellt sedan mätning 1 på Söderskolan.

Sammanställning av enkät 3, fokussamtal och observationer

Här ges en översikt av vad enkät 3 visar. I fokus är majoritetstrender⁴, skillnader skolorna emellan, mellan lärare och elever och skillnader i mätvärden vid

⁴ Som en majoritetstrend räknas sammantagna markeringar då 50 procent eller mer markerat nedan-, eller ovanför mittnivån dvs. 1 och 2, respektive 4 och 5.

2014-03-28

de olika mätillfällena, dvs. utvecklingstendenser och trender över tid. För att ta del av samtliga mätvärdena som de olika enkäterna redovisar hänvisas läsaren till de olika bilagorna. Som nämnts sorteras också iakttagelser från observationer och synpunkter från samtal in under lämpliga temarubriker. I noter anges vilka enkätfrågor som sorterats in under respektive rubrik. Enkät 1 genomfördes som framgår av tabellen i januari 2012 och enkät 3 i september-november 2013 alltså ungefär, 1 år och nio månader efter den första enkäten. De efterföljande fokussamtalen genomfördes nästan 2 år efter den första enkäten. Genom detta utvärderingsförfarande kan vi sannolikt få en bild av mer bestående trender och troligtvis har också effekter som kan kopplas till nyhetens behag med digitaliseringen minskat, om inte försvunnit helt. Direkta citat från samtal och från frågeformuleringar⁵ och svar i enkäten kursiveras. Då det gäller enkäten redovisas trender företrädesvis i procentandelar, medan fri-svar hanteras genom verbala beskrivningar. För enkelhetens skull används förkortningar av skolornas namn i mätvärdesredovisningarna för de olika skolornas lärare, elever och olika mätillfällen (samtliga mätvärden för alla mätillfällen anges inte alltid, utan endast då det är intressant att lyfta fram skillnader och avvikelser). Dessa förkortningar gäller: BSL (Blåsippsskolans lärare) och BSE (Blåsippsskolans elever) TUSL (Tussilagoskolans lärare) TUSE (Tussilago skolans elever) VSL (Vitsippsskolans lärare) VSE (Vitsippsskolans elever) och SCL (Scillaskolans lärare) och de påföljande siffrorna 1, 2 och 3 anger vilket mätillfälle som avses. Nedan i tabellen anges svarsfrekvensen för enkät 3 i procent och antal för lärare och elever på respektive skola.

Tabell nr 2 översikt över svarsfrekvens i enkät 3

Skola	lärare	elever	Elever i %
Blåsippsskolan	24	215	95
Tussilagoskolan	11	104	70
Vitsippsskolan	10	82	72
Scillaskolan	12	-	-
Summa	57	401	Medelvärde 78 %

Förväntningar⁶

⁵ Böjningsformer och ordföljd i frågeformuleringarna som lyfts in från enkäten kan ha anpassats för att passa in i formuleringarna här.

⁶ Av lärarenkätens frågor är fråga nr 3, 4, 5, 6 och 7, samt frågorna 3 och 4 från elevenkäten insorterade under rubriken.

I samtliga tre mätningar visar mätvärdena att både elever och lärare har positiva förväntningar på digitala lärverktyg. En majoritet av lärarna anger i samtliga mätningar på alla fyra skolor att de tror att digitala lärverktyg *kan förbättra undervisningens kvalitet* (BSL 2: 75 %, BSL 3: 82 %, TUSL 2: 70 % TUSL: 91, VSL3: 70 %, SCL 3: 83 %) *samt bidra till en ökad måluppfyllelse* (BSL 2: 67 %, BSL 3: 79 %, TUSL 2: 70 % TUSL 3: 100 %, VSL 3: 70 % SCL 3: 59 %). Viktigt att lyfta fram är att lärarnas förväntningar angående just dessa två parametrar på både Blåsippsskolan och Tussilagoskolan ökad markant mellan mätning 2 och 3. Några orsaker till att förväntningarna påverkats i positiv riktning som lärarna lyfter fram under fokussamtalen är att de börjat upptäcka datorns potential. De har lärt sig mer om hur de kan använda datorn pedagogiskt och behärskar fler program. En lärare på Blåsippsskolan beskriver att datorn har en potential för att utveckla områden som: *kommunikation, textproduktion och formativ bedömning*. På Tussilagoskolan framhåller en lärare att: *vi har börjat jobba med flippat klassrum mer effektivt, vi jobbar via Google docs och kan vara med i elevens skrivprocess på ett helt annat sätt, mycket mer effektivt*. Dessutom nämner en annan lärare på samma skola att: *eleverna nu blivit datorvana och kan programmen och att datorn innebär ett enormt plus när det gäller skrivande och det egna forskandet*.

På Vitsippsskolan hade man också höga förväntningar (se angivna mätvärden ovan) då det gällde dessa parametrar. Dock framkommer i enkäten att endast 10 procent av lärarna uttrycker att det blivit som de trodde. Under fokussamtalen ger lärarna uttryck för en besvikelse över en-till-en-implementeringen. På skolan fanns redan från början en viss oro för hur själva projektet skulle organiseras både praktiskt och pedagogiskt. En lärare säger: *Man trodde att det skulle gå åt skogen och det gjorde det också*. Lärarna på skolan efterlyser en gemensam strategi för hur de ska arbeta med datorerna och utbildningssatningar för att kunna realisera strategin. Lärarna är dock positiva till själva verktyget och ser en potential med detsamma. De positiva förväntningar som fanns och fortfarande finns handlar främst om att det skulle bli roligare för eleverna, att undervisningen skulle kunna utvecklas och att skrivandet skulle underlättas. *En lärare säger: Jag tänkte så innan, att det skulle bli bra med ordbehandlingsprogrammen och det blev det*.

Elevernas förväntningar på hur de digitala verktygen skulle komma att påverka undervisningen och kunna stödja det egna lärandet är höga på samtliga skolor. Mätvärdena för parametrarna om det skulle komma *att gå bättre i skolan ge-*

*nom att använda digitala lärverktyg varierar mellan följande procentandelar: 63 (VSE 3), 7 (TUSE 3) och 80 (BSE3). På Tussilagoskolan har mätvärdet ökad sedan mätning 2 och på Blåsippsskolan har mätvärdet legat konstant kring 80 procentenheter i de tre olika mätningarna. Mätvärdet för om eleverna tyckte att det skulle bli roligt att få en dator i skolan ligger runt 90 procent på samtliga skolor. Dessa mätvärden har också legat på ungefär samma nivå i de båda tidigare mätningarna på de två skolorna. Under fokussamtalen säger en elev på Blåsippsskolan: *Vi hade höga förväntningar och skolan har gjort bra ifrån sig.**

På Vitsippsskolan är eleverna inte lika nöjda. Tvärtom uttrycker de i likhet med lärarna under fokussamtalen att de är besvikna, framförallt med hur supporten och logistiken med lånedatorer fungerar. En elev säger: *Man kan få vänta i flera veckor på att datorn ska bli lagad och få vara utan datorn under hela den tiden. Lärarna får också damp.*

Arbetsro, ordning och reda⁷

Enkäten ger ingen entydig bild av hur arbetsdisciplinen förändrats på de olika skolorna. Mätvärdena i enkät 2 visade att det fanns problem med arbetsdisciplinen både på Blåsippsskolan och Tussilagoskolan, och att problemen upplevdes något större på Blåsippsskolan. I mätning 3 har mätvärdena minskat med ca 10 procentenheter på Blåsippsskolan för att eleverna oftare än tidigare gör annat än vad som avtalas och ligger nu på 46 procentandelar, likaså har mätvärdet minskat med lika många procentenheter för huruvida eleverna nu fått svårare att koncentrera sig och ligger nu på 57 procent. På Tussilagoskolan anser 27 procent av lärarna att eleverna oftare än tidigare gör annat än vad som avtalats medan 54 procent anser att eleverna nu fått svårare att koncentrera sig. Det förstnämnda mätvärdet har minskat radikalt (TUSL 2: 54 %) medan det sistnämnda mätvärdet är betydligt högre än vid mätning 2 (TUSL 2: 20 %). I enkäten framträder alltså en något spretig bild av vad som gäller för arbetsdisciplinen på Tussilagoskolan. Dock framkommer under fokussamtalen att man på båda skolorna har märkt en avsevärd förbättring av elevernas sätt att handskas med datorn. På skolorna framhåller man att många "barnsjukdomar" försvunnit. En lärare på Blåsippsskolan uttrycker att: *När eleverna fick datorn hade de endast använt den som nöjesredskap. Med elevernas syn på datorn har förändrats från nöjesmaskin till arbetsredskap. De har nu upptäckt datorn*

⁷ Av lärarenkätens frågor ryms nr 19, 27, 30,31,32 och frisvar nr 45 och 46, av elevenkäten inryms frågorna nr 27, 28,30,31,32,33, och frisvar 53

2014-03-28

som arbetsredskap. På Tussilagoskolan berättar en lärare på likande sätt: Vi märker att eleverna har bättre vana nu. Datorn som leksak har bleknat, den är inte i lika hög grad leksak längre. Lärarna pekar också på att eleverna mognar med stigande ålder och på att deras egen tolerans för och syn på hur man ska förhålla sig till datorn också har nyanserats. Så här förklarar en lärare på Blåsippsskolan: Det kanske inte är hela världen om man går ut på Facebook under en minut för att sedan återgå till skolarbetet. Man behöver bara gå tills sig själv. Jag menar så gör ju vi också när vi arbetar, tar en mikropaus och kollar mejlen eller något annat. Det är inget jätteproblem längre.

På Scillaskolan framträder en liknande bild. Hälften, 50 procent, av lärarna uttrycker i enkäten *att eleverna nu oftare än tidigare gör annat än vad som avtalats* och 16 procent upplever *att eleverna nu fått svårare att koncentrera sig*. Under fokussamtalen framkommer att skillnaden i arbetsdisciplin före och efter datorernas entré inte är så stor och att eleverna gjorde annat tidigare också.

På Vitsippsskolan ligger mätvärdena för *att eleverna oftare än tidigare gör annat än vad som avtalats* på 90 procent medan 70 procent av lärarna anser *att eleverna nu fått svårare att koncentrera sig*. Alltså ligger mätvärdena för dessa parametrar högre på den här skolan i jämförelse med övriga skolor. Men även dessa siffror nyanseras under fokussamtalen där en majoritet av lärarna under båda samtalen framhåller att datorerna aldrig inneburet något större problem för ordningen eller för arbetsdisciplinen i klassrummet. En lärare uttrycker: *Många elever med koncentrationssvårigheter blir ofta lugnare av att få arbeta med datorn. Visserligen kan det hända att eleverna går ut och kollar Facebook någon minut, men i så fall återgår de snabbt till arbetet igen*. Under fokussamtalen menar de flesta lärare i fokusgruppen att deras ledarskap håller och inte utmanas av datorerna i högre grad än de klarar av. Lärarna uttrycker också att de är upp till eleverna att lära sig hantera datorn och själva ta ansvar för hur de handskas med sin arbetstid. Ytterligare en lärare kommenterar så här: *De elever som eventuellt gör annat är de svagpresterande, alltså de som redan tidigare gjorde annat*. En lärare i fokussamtalsgruppen på Vitsippsskolan framhåller dock tvärtom att hon tycker att datorn utmanar hennes ledarskap i klassrummet och att hon nu får anstränga sig mer för att se till att eleverna gör det de ska.

Under fokussamtalen med lärarna på samtliga skolor framkommer en samstämmig bild av att de är de elever som har svårt att klara av kunskapsmålen

2014-03-28

som också har problem med att klara av de frestelser som datorn innebär och därför också är de som har problem med arbetsdisciplinen.

Den här bilden återkommer också i lärarnas frisvar på samtliga skolor. Där skriver ett flertal lärare att *de målmedvetna eleverna inte har något problem med koncentrationen men att det är ett problem för de svagare eleverna. En annan lärare skriver: För många elever fungerar det bra med datorn, men vissa elever har svårt att motstå frestelser, ofta gäller det samma elever som också tidigare hade svårt med koncentrationen.*

Redan i de tidigare utvärderingsrapporterna uppvisades en diskrepans mellan lärarnas och elevernas uppfattning då det gäller huruvida *eleverna fått svårare att koncentrera sig* på det de ska och *om de gör annat än det som läraren bestämt*. Mätvärdena för hur många elever som instämde i dessa påståenden låg i mätning 1 och 2 på Blåsippsskolan runt 23 procentandelar och dessa mätvärden har nu minskat. I mätning 3 ligger mätvärdena för båda dessa parametrar på 13 procent. Mätvärdena har sjunkit med lika många procentenheter som motsvarande parametrar i lärarenkäten i mätning 3. På Tussilagoskolan uppvisas en likartad bild, och även där har mätvärdena för dessa parametrar sjunkit mellan mätningarna så att det nu är ungefär 10 % av eleverna som instämmer i påståendena i mätning 3. En ungefär lika stor procentandel 10 % av eleverna på Vitsippsskolan instämmer också i dessa parametrar. Mätvärdena för hur stora procentandelar av eleverna som anser att de *nu får fler tillsägelser om att koncentrera sig på det de ska* har också minskat betydligt (BSE 2: 25 %, BSE 3: 10 % TUSE 2:22 %, TUSE 16 %). Motsvarande mätvärde ligger också lågt på Vitsippsskolan, på 13 procentenheter. Samstämmigheten avseende hur stora procentandelar, vilka alltså är förhållandevis små, av eleverna som upplever att *de fått svårare att koncentrera sig, gör annat än vad läraren har bestämt och får fler tillsägelser* är således mycket stor skolorna emellan. Dessutom har mätvärdena stadigt sjunkit sedan mätning 1 på Blåsippsskolan och sedan mätning 2 på Tussilagoskolan.

Ytterligare aspekter av ordning är hur arbetsron och ordning och reda påverkats av datorns entré. I enkät 1 och 2 indikerades att datorn påverkat arbetsron i positiv riktning: *det hade blivit tystare i klassrummet*. På både Blåsippsskolan och Tussilagoskolan ansåg en majoritet av lärarna att så var fallet. I mätning 3 har procentandelen som anser att det blivit så minskat avsevärt på Tussilagoskolan medan procentandelen lärare som instämmer i detta minskat något på Blåsippsskolan. Trots det anser fortfarande en majoritet av lärarna på båda skolorna att *det blivit tystare i klassrummet* (TUSL 3: 54 % BSL 3: 51 %). Motsvarande mätvärden på Scillaskolan hamnar också på 50 procentenheter,

medan endast 20 procent av lärarna på Vitsippsskolan upplever det så. På tre av de fyra skolorna uppvisas alltså ungefär samma mätvärden angående detta. I lärarnas frisvar framkommer att arbetsron och arbetsdisciplin påverkats på både gott och ont. Flera lärare skriver att det är tystare i klassrummen. En lärare skriver: *vissa gör annat men de stör inte*. Ytterligare en lärare pekar på att: *alla har alltid något att göra*.

Även när det gäller parametern huruvida *det blivit tystare i klassrummet* förelåg en diskrepans mellan lärarnas och elevernas uppfattningar på Blåsippss-, och Tussilagoskolan i mätning 2. En något mindre procentandel av eleverna, runt 40 procent, än procentandelen lärare på både skolorna ansåg *att det blivit tystare i klassrummet* och detta mätvärde ligger kvar på ungefär samma nivå i mätning 3 på båda skolorna. I mätning 3 har procentandelen elever som *känner mer arbetsro* ökat (BSE 2, 32 % BSE 3, 52 %) på Blåsippsskolan, medan procentandelen elever som upplever *mer arbetsro* minskat på Tussilagoskolan från 41 till 32 procent. Motsvarande mätvärden för elevernas del på Vitsippsskolan ligger lägre och hamnar med avseende på om det blivit *tystare i klassrummet* på 21 procentenheter och vad gäller huruvida de *känner mer arbetsro* på 26 procentenheter.

Ytterligare ett område där elever och lärare i olika grad uppmärksammar datorns potential är då det gäller att ta med sig rätt sak till rätt plats. Just det här lyfter eleverna på samtliga skolor fram som något av det allra bästa med datorn under samtliga fokussamtal. På frågan vad som är det bästa med datorn svarar några elever på Blåsippsskolan så här: *Det är lätt att hitta fakta på internet, man behöver inte leta i tio böcker. Om det är mycket läxor har vi dem på ett ställe*. En annan elev fortsätter: *Att man alltid har den och har allt i den!* En tredje elev pekar på: *Ingen glömmar pennor längre. Det här är en viktig pryl, ingen glömmar den*. Vad gäller mätvärdet för *om eleven i högre grad har med sig det undervisningsmaterial de ska till lektionerna* så uppmärksammar och tycker en något större procentandel av lärarna i mätning 3 på både Tussilago-, och Blåsippsskolan att det blivit så (TUSL 2, 30 %, TUSL 3, 36 %, BSL 2, 40 %, BSL 3, 43 %). På Scillaskolan och på Vitsippsskolan instämmer 30 procent av lärarna i detta.

Nästan samtliga elever på Tussilago-, (TUSE 1, 98 % TUSE 2, 98 % och Blåsippsskolan (BSE 1, 97 %, BSE 2, 95 % BSE 3, 97 %) anger att *de har med datorn dagligen* och mätvärdet ligger still, (undantaget mätning 2 på Blåsippsskolan) på samma nivå i de olika mätningarna. Att inte alla elever har med datorn är dock ett problem på Vitsippsskolan. Av enkäten framkommer att

2014-03-28

90 procent av eleverna tar med datorn dagligen. Under fokussamtalen framhåller lärarna också att en del elever inte tar med sig datorerna till lektionerna och att så många som fyra elever i en klass kan sitta utan datorer, vilket ställer till problem för undervisningens genomförande. De orsaker till problemen som lärarna pekar på är dels att logistiken med lånedatorer och supporten för att laga datorer inte fungerar, men också att vissa elever struntar i att ta med datorn till lektionerna. Under fokussamtalen lyfter också elevgruppen fram att det är ett problem att alla elever inte har med datorn till lektionen. En orsak till detta som eleverna pekar på är problem med supporten och logistiken.

Utveckling av undervisningen och arbetssituationen⁸

En kärna i hela en-till-en-satsningen är att datorn som redskap ska innebära möjligheter att åstadkomma en förbättrad och mer varierad undervisning och stödja lärandet på olika sätt och därmed i förlängningen ge ökade möjligheter för fler elever att lyckas i skolan. Därför syftar många frågor i enkäten mot att kartlägga olika aspekter av detta område. I likhet med vad som visades genom mätning 1 och 2, så visar mätning 3 en samstämmig och positiv bild av att både lärare och elever upplever att digitala lärverktyg möjliggör och medverkar till pedagogiska kvalitativa förändringar. Dock tycks större procentandelar både elever och lärare på Blåsippsskolan, Tussilagoskolan och lärare på Scillaskolan uppleva att de digitala verktygen medverkat till fler kvalitativa pedagogiska förändringar än vad man ser på Vitsippsskolan. Men skillnaderna i mätvärden då det gäller dessa parametrar är större mellan lärarna på Vitsippsskolan och övriga skolor än mellan Vitsippskoleeleverna och övriga skolors elever. Elev- och lärarbedömningarna på Blåsipps-, och Tussilagoskolan är också relativt samstämmiga även om det förekommer marginella skillnader med någon procentenhet upp eller ner vid ett flertal frågor och i några frågor mer märkbara skillnader. Däremot är det, som framgått, en större diskrepans mellan Vitsippslärares och Vitsippselevers upplevelser i just dessa frågor.

⁸ Pedagogiska kvalitéer fokuseras i elevenkäten genom frågorna:7,8, 9,10, 11,12,13, 14, 15, 16, 17, 18, i frisvar 43,51,52,53 och i lärarenkäten genom frågorna:9,10,11,12,13, 16, 17, 18, 20,21, 26,28,33, frisvar 46

Både lärare och elever ger alltså en generell och relativt samstämmig bild av att de upplever att datorn underlättar och stödjer lärandet, samt bidrar till att förbättra undervisningens kvalitet. En majoritet av eleverna på samtliga skolor upplever att de är mer *motiverade*, (BSE1: 74 %, BSE 2:73 %, BSE 3: 60 %, TUSE 2: 61 %, TUSE 67 %, VSE 3: 42 %) och mer *aktiva*, (BSE 1:63 %, BSE 2:60 %, BSE 3: 57 %, TUSE 2:53 %, TUSE 3: 56 %, VSE 3:53 %). De *gillar mer att göra läxor* (BSE 1: 63 %, BSE 2:53 %, BSE 3: 65 %, TSUE 2:65 %, TSUE 3: 65 %, VSE 3: 61 %) och de upplever att de har *nytta av datorn vid läxläsning* (BSE 1: 83 %, BSE 2:85 %, BSE 3: 85 %, TUSE 2:85 %, TUSE 3: 86 %, VSE 3: 63 %). Vidare menar eleverna att de i högre grad nu *kan påverka det egna lärandet* (BSE 1:84 %, BSE 2:77 %, BSE 3: 77 %, TUSE 2: 64 %) TUSE 3: 64 %, VSE 3: 53 %) samt också att de mer *kan arbeta utifrån egna förutsättningar* (BSE 1:64 %, BSE 2:73 %, BSE 3: 75 %, TUSE 2: 72 %, TUSE 3: 57 %, VSE 46 %). De upplever vidare att *datorn erbjuder hjälpmedel när de har svårigheter i skolarbetet* (BSE 1:65 %, BSE 2: 73 %, BSE 3: 77 %, TUSE 2:70 %, TUSE 3: 77 %, VSE 3: 55 %) och att *digital teknik underlättar lärandet* (BSE 1:69 %, BSE 2:71 %, BSE 3: 73 %, TUSE 2: 64 %, TUSE 3: 61, VSE 3: 53 %).

En stor procentandel av lärarna på tre av skolorna ser större *möjligheter för eleven att arbeta utifrån sina egna förutsättningar* (BSL 2: 50 %, BSL 3: 55 %, TUSL 2:50 %, TUSL 3: 45 %, SCL 3: 59 %, VSL 3: 30 %,) samt också att *utmana elever som befinner sig på olika nivå i sin kunskapsutveckling* (BSL 2:52 %, BSL 3: 54 % TUSL 2:60 %), TUSL 3: 63 %, SCL 3: 58 %, VSL 3: 30 %). Mätvärdena för Vitsippsskolan för båda dessa parametrar ligger betydligt lägre och där upplever knappt en tredjedel av lärarna att det är så.

Men även om datorn har en potential att både utmana duktiga elever och stödja elever som har svårigheter i skolarbetet så framkommer både i frisvar och under fokussamtal att det är de duktiga eleverna som haft mest att vinna på digitaliseringen. Så här säger några lärare under ett fokussamtal på Blåsippsskolan: *Jag tycker inte direkt att de svaga eleverna har tappat, men att de ligger kvar på samma nivå, oavsett en dator eller inte. Jag tycker däremot att gapet mellan elever som är..., ja ordet normalbegåvade, på normal nivå och uppåt, har blomstrat med hjälp av datorn. De kan hitta sidor som appellerar till dem och som gör att de utvecklas och når mycket högre, medan de svagare eleverna ligger kvar där de alltid har legat. Så jag kan ju bli frustrerad, när man säger att det finns ju så mycket hjälpmedel på den här. Ja det gör det ju, talsyntes,*

2014-03-28

ordbehandlingsprogram, men de som verkligen skulle behöva de här hjälpmedlen de använder dem inte. Den här läraren får genast medhåll av fler lärare som stämmer in och säger: Hjälpmedlen används av dem som inte behöver dem och då får de ytterligare stöd och hjälp i sitt lärande och blir ännu bättre. De starka eleverna kör t.ex. talsyntesen på Wikipedia och de blommar ännu mer, deras ordförråd utvecklas och stärks. Men att få dem som behöver använda dem går inte! En annan lärare säger: Mer guidning in i hjälpmedlen behövs, kanske måste man parallellt också utbilda föräldrarna. Ytterligare en lärare uttrycker att: vi har inte kommit så långt än och diskuterat detta men jag ser möjligheter med att vissa elever kunde jobba hemma med föräldrarnas medgivande, under några timmar. De elever som klarar projektarbeten mer eller mindre på egen hand. Så kunde vi i större utsträckning och mer riktat stödja elever som har problem, verkligen satsa på dem.

Likaså menar en stor procentandel av lärarna på tre av skolorna att *arbetsättet nu blivit mer elevaktivt* (BSL 1: 50 %, BSL 2: 41 %, BSL3: 45 %, TUSL 2: 50 %, TUSL 3: 54 % SCL 3: 50 %). Värt att notera är också att mätvärdena på både på Blåsipps-, och Tussilagoskolan klättrat uppåt med några procentenheter sedan mätning 2. På Vitsippsskolan upplever 20 procent av lärarna att arbetsättet blivit mer elevaktivt med i och med datorns entré.

Även om mätvärdena varierar och mätvärdet på Tussilagoskolan är betydligt lägre än övriga skolors så är stora procentandelar av lärarna på samtliga skolor överens om *att datorn erbjuder hjälpmedel när elever har svårigheter i skolan* (BSL 1:79 % BSL 2: 59 % BSL 3: 79 % TUSL 2: 50 %, TUSL 3: 45 %, SCL 3: 83 %, VSL 3: 70 %).

En viktig aspekt av att förbättra undervisningens kvalitet är att göra den mer varierad. Det innebär dels att utveckla en undervisning som kan möta elever med olika lärtilar, utveckla och göra lärmiljöerna fler, samt minska avståndet mellan skol- och fritidsvärlden. En både central och fundamental förhoppning är också att digitaliseringen på olika sätt ska stödja elevens språkutveckling. Mätvärdena för flera av dessa aspekter har förbättrats stadigt i de olika mätningarna, trots att de var höga redan i mätning 1.

På samtliga skolor anser en stor procentandel av eleverna *att de ägnar mer tid nu åt att läsa, se film och skriva än innan de fick datorerna* (BSE 1:45 %, BSE 2:46 %, BSE 3: 63 %, TUSE 2:45 %, TUSE 3: 48 %, VSE 3: 48 %). Mätvärdet för denna parameter har alltså ökat något på Tussilagoskolan och på Blåsipp-

2014-03-28

skolan är ökningen markant. Under samtliga fokussamtal tas denna fråga upp i syfte att få mer fram mer precisa uppgifter, angående vad man gör och varför man beskriver att det blivit så. På samtliga skolor framträder en samstämmig bild av att eleverna själva anser att de nu skriver mer. De kan också peka på tydliga orsaker till detta. Eleverna på alla tre skolor: Blåsippsskolan, Vitsippsskolan och Tussilagoskolan framhåller under fokussamtalen att det blivit både roligare och enklare att skriva. En elev på Blåsippsskolan säger: *När man gör fel behöver man inte sudda och skriva om. Man kan radera och flytta hur som helst i texten och jobba på ett annat sätt. Det har också blivit lättare att anteckna under lektionerna och man tappar inte bort anteckningarna heller. De finns kvar i datorn.* En elev på Vitsippsskolan förklarar: *Det är roligare att skriva. Det går fortare att skriva på datorn och det underlättar när man gör läxor.* Bilden är också samstämmig, elever och skolor emellan, då det gäller att de ägnar mer tid åt filmtittande. Däremot är bilden inte lika entydig då det gäller läsandet. På Blåsippsskolan är eleverna övertygade om att de också läser mer i tid mätt, men att en viss sorts läsning, informations- och sökläsning dominerar. Eleverna på Tussilagoskolan tror också att de läser mer, medan bilden av om läsande ökat i tid mätt är mer splittrad på Vitsippsskolan. Vissa elever tror att läsningen ökat, medan andra elever i fokusgruppen inte är lika övertygade om att läsningen ökat i tid mätt.

Under fokussamtalen med lärarna lyftes också frågor om datorns potential som ett språkutvecklande redskap. Många lärare menar att eleverna skriver mer nu och också att de troligen läser mer. Men lyfter också fram att det är viss sorts läsning, sökläsningen, som ökat och att eleven ibland heller inte förstår de texter som de hittar på nätet. En lärare på Tussilagoskolan säger: *Eleverna har blivit jätteduktiga på sökläsning. De hittar snabbt och lätt ett riktigt svar, men däremot är det inte säkert att de förstår svaret. Många elever är helt enkelt bra på att klippa och klistra.* En annan lärare på samma skola menar att: *Eleverna försämras år från år. De kan inte sammanfatta och förstår inte vad de läser. Nu gäller det fler än tidigare. Men jag tycker inte det har någon koppling direkt till datorn.* Ytterligare en synpunkt från en lärare på samma skola är: *För dagens ungdomar ska allting gå fort. De är duktiga på att hitta sidor, men kan inte återberätta för de ger sig inte tid till det.*

Datorns potential som stöd för flerspråkiga elever får ett tydligare genomslag nu i mätning 3. Dock varierar mätvärdena för hur lärarna på de olika skolorna bedömer *datorns möjlighet att vara ett stöd för flerspråkiga elevers språkutveckling.* Den största procentandelen för detta finns på Scillaskolan där 84 procent av lärarna bedömer att datorn är ett sådant stöd.

Att man kan använda datorn språkstödjande ger också lärarna flera exempel på under fokussamtalen på Scillaskolan. SO-läraren pekar t.ex. på hur visuella resurser kan vara ett stöd i arbetet med ämnesspecifika ord och begrepp i SO-ämnena. Hon använder bilder för att visualisera, konkretisera och förklara abstrakta begrepp som exempelvis rösträtt, demonstrationståg etc. Vidare kan eleverna hitta texter på det egna modersmålet, exempelvis på Wikipedia, och ibland också alternativa texter om samma sak på det egna modersmålet. Fler lärare på både Tussilagoskolan och Blåsippsskolan har upptäckt denna potential med datorn och där har mätvärdena i procentandelar ökat med drygt 20 procentenheter sedan mätning 2 (TUSL 2: 30 %, TUSL 3: 54 %, BSL 2: 32 %, PSL 3: 58 %). På Vitsippsskolan ligger mätvärdet bland lärarna för detta på 40 procent. En ökning för motsvarande mätvärden föreligger också i elevenkäten i mätning 3. Något fler elever på Blåsippsskolan anser att *de nu får fler chanser att arbeta med texter på det egna modersmålet* (BSE 2: 39 %, BSE 3: 42 %, TUSE 2: 42 %, TUSE 3: 41 %, VSE 3: 38 %) och betydligt fler på Tussilagoskolan och fler på Blåsippsskolan anser att *de nu kan hitta texter om samma sak på sitt modersmål om det inte förstår en svensk text* (TUSE 2: 32 %, TUSE 3: 45 %, BSE 2: 42 % BSE 3: 43 % VSE 3: 43 %). Mätvärdena för dessa två parametrar ligger som framgår ungefär på samma procentandelar i storlek som på Vitsippsskolan.

Enligt tidigare mätningar nyttjades inte on-line-platser för lärande i någon hög grad, men enligt lärarnas bedömningar på Tussilago- och Blåsippsskolan använder nu en större procentandel *on-line-platser för lärande i undervisningen* (TUSL 2:10 %, TUSL 3: 18 %, BSL 2:17 % BSL 3: 30 %, SCL 3: 33 %, VTS 3: 20 %). Mätvärdena för om on-line-platser används för lärande ligger generellt sett högre i elevenkäten än i lärarenkäten, vilket givetvis kan bero på att eleverna utnyttjar sådana platser på eget initiativ. I likhet med lärarenkäten har procentandelen elever på Blåsippss-, och Tussilagoskolan som upplever att man använder on-line-platser i undervisningen för lärande ökat (BLE 2: 28 %, BLE 3: 32 %, TUSE 2: 37 % TUSE 3: 45 %, VSE 3: 46 %).

Trots att mätvärdet legat högt sedan mätning 1 på Blåsippsskolan när det gäller elevernas upplevelser av att *de arbetar mer med att se, göra texter med fotot, film och ljud sedan de fick datorerna* (BSE 1:52 %, BSE 2:70 % BSE 3: 73 %) har mätvärdet för detta nu ökat ytterligare. Motsvarande mätvärden på Tussilago- och Vitsippsskolan ligger kring 50 % (TUSE 2: 54 %, TUSE 3:51 %, VSE 3: 52 %). Stora majoriteter i procent mätt av eleverna på de tre skolorna

anser också att de *arbetar på fler och olika sätt under lektionerna nu när de använder digitala resurser* (BSE 1:57 %, BSE 2:75 %, BSE 3: 66 %, TUSE 2: 72 %, TUSE 3: 71 %, VSE 3: 60 %). Vidare menar en stor procentandel av eleverna på de tre skolorna att de *lär sig bättre genom att se informationsfilm än genom att läsa text* (BSE 2:56 %, BSE 3: 50 %, TUSE 2:56 %, TUSE 3: 49 %, VSE 3: 60 %).

En liten procentandel av Tussilagoskolans lärare (TUSL 2: 10,5 %, TUSL 3: 9 %) anger att *talsyntesen hjälper eleverna när de arbetar med texter*. En betydligt större procentandel av lärarna på Blåsippsskolan menar att talsyntesen är till hjälp i textarbetet (BSL 1: 33 %, BSL 3: 38 %). Att talsyntesen kan vara ett hjälpmedel i och för textarbete får dock ett mer omedelbart genomslag på Vitsippsskolan där 40 procent av lärarna anger att de ser att *talsyntesen hjälper eleverna i textarbetet*. I frisvar framkommer också skillnader när eleverna uppmanas beskriva hur de använder talsyntesen. På Tussilagoskolan svarar många elever att de antingen aldrig använder talsyntesen eller också att de inte förstår frågan. Av Blåsippss- och Vitsippsskolans elevsvar framkommer att de använder den när det är långa texter, när de är för trötta för att läsa texten själva, när texten är svår och om de vill veta hur något ord uttalas.

Då det gäller lärarnas uppfattning huruvida undervisningen utvecklats och blivit mer varierad råder stora skillnader skolorna emellan. Generellt ligger mätvärdena på Vitsippsskolan lågt då det gäller dessa parametrar. På Vitsippsskolan anger 20 procent av lärare att de nu *arbetar mer med att se och göra texter med film och ljud*, medan motsvarande mätvärde på Blåsippss-, och Tussilagoskolan i nuläget ligger betydligt högre, på dryga 60 % och procentandelen har ökat betydligt mellan mätningarna (BSL 2: 42 %, BSL 3: 66 %, TUSL 2: 40 %, TUSL 3: 63 %). Mätvärdet på Scillaskolan ligger också tämligen lågt när det gäller denna parameter och befinner sig på 25 %. Intrycket av att undervisningen utvecklats och blivit mer varierad på Tussilagoskolan och Blåsippsskolan – på Blåsippsskolan här mätvärdena dessutom ökat markant sedan mätning 2 – förstärks genom höga mätvärdena för att man *arbetar på fler och olika sätt under lektionerna* (BSL 2: 25 %, BSL 3: 58 %, TUSL 2: 50 %, TUSL 3: 54 %, VSL 3: 30 %) och för att man ser att *datorn erbjuder lärverktyg som gagnar elever med olika lärostilar* (BSL 2: 58 %, BSL 3: 75 %, TUSL 2: 60 %, TUSL 3: 54 %, VSL 3: 30 %). Mätvärdena för båda dessa parametrar ligger högt på Scillaskolan, (75 %) medan en mindre andel av Vitsippsskolans lärare instämmer i påståendena (30 %).

2014-03-28

Under fokussamtalen framhåller eleverna på både Blåsippsskolan och Tussilagoskolan att de nu får arbeta på flera sätt att de får redovisa sina kunskaper genom och i olika former som film och PP. De får använda program som Photo Shop, GarageBand och iMovie. En elev på Blåsippsskolan uttrycker: *Man blir mycket mer kreativ med datorn, man får in mer fakta i huvudet än om man håller på med papper och penna och med bok. Vi håller på med Excel, PP, gör egna filmer, ser dokumentärer, lyssnar på TED.* En annan elev pekar på att: *Svenskan och SO:n har förändrats mest, där har vi gjort många annorlunda grejer.* På Blåsippsskolan är elevgruppen överens om att musiken, bilden, engelskan, svenskan och SO-ämnena är de ämnen som har förändrats mest genom datorn. Matematiken är det ämne som är sig mest likt. Men även om lär- och undervisningspraktiken blivit mycket mer varierad och kreativ genom datorn, så bedömer elevgruppen att det är Wordprogrammet och olika sökmotorer som är de dominerande datoraktiviteterna i skolan. Detta framkommer också genom elevernas frisvar på samtliga skolor. I frisvar framkommer också att man på Tussilago- och Blåsippsskolan använder hela Microsoftpaket - alltså också Excel. Många elever både på Blåsippsskolan och Tussilagoskolan skriver också i fri-svar att de får använda olika program t.ex. iMovie och garageband. En del elever på både Blåsippsskolan och Tussilagoskolan, relativt sett fler elever på Blåsippsskolan, än på Tussilagoskolan, uttrycker att de är nöjda med undervisningen genom digitala verktyg som den fungerar nu. Det är färre elever på Vitsippsskolan, i jämförelse både med Blåsippsskolan, och med Tussilagoskolan som ger uttryck för den åsikten. Andra synpunkter som framkommer i frisvar angående hur eleverna vill att undervisningen ska utvecklas med digitala verktyg så skriver ett antal elever på samtliga skolor att de vill få använda fler program och att undervisningen ska bli mer varierad. En del elever pekar specifikt på att de vill arbeta mer med film och då både med att se på och att göra film. På Blåsippsskolan uttrycker någon elev att hon vill att datorn ska användas mer i matematikundervisningen och på Tussilagoskolan menar någon elev att det vore bra om de lärare som inte kan så mycket om digitala verktyg fick gå på kurs. Vissa elever påpekar också att man kan använda spelet Minecraft för att t. ex bygga städer i undervisande syfte.

Under fokussamtalen på Vitsippsskolan med eleverna beskriver de att datorn mest fungerar som en skrivmaskin och sökmotor och att den heller inte används så frekvent i undervisningen. Eleverna på skolan nämner att de använt presentationsverktyg och Word-programmet och de spelat in sig själva, sina röster.

Datoranvändningen på de olika skolorna varierar även i tid mätt. Det framkommer av elevernas frisvar. På Blåsippsskolan ligger genomsnittsvärdet för datoranvändningen på drygt 5 timmar per dag, på Tussligaskolan på knappt fyra timmar och på Vitsippsskolan på drygt 3 timmar.

Av elevernas frisvar på samtliga skolor framkommer att en skillnad mellan hur datorn används i undervisningen och hemma är att man hemma använder sociala nätverk. De nätverk eleverna nämner är Skype, Facebook och Twitter. På Blåsippss- och Tussilagoskolan nämns också tumblr ett flertal gånger. Hemma används datorn, som eleverna beskriver det, mer *nöjesinriktat*, man är ute på fler och olika hemsidor, ser mer film och läser andra typer av texter t. ex nämner eleverna nyheter och olika sportsidor, men också skönlitteratur.

Fokussamtalen med lärarna på respektive skola stämmer väl med den bild som respektive fokussamtal med de olika fokuselevgrupperna förmedlat. På Tussilago-, och Blåsippsskolan rapporterar lärarna, vilket framkommer genom mätvärden för dessa parametrar i enkäten och i fokussamtal, att man arbetar mer varierat nu och att man använder olika programvaror och verktyg. En lärare på Tussilagoskolan säger: *Vi har lärt oss fler programvaror och arbetar på fler sätt mer varierat, och eleverna producerar texter med och genom fler kommunikativa resurser.* En ämneslärare på Blåsippsskolan berättar: *Nätet går inte att jämföra med historieboken. Undervisningen har blivit så mycket mer uppdaterad och roligare, fler perspektiv kan införlivas och Youtube är en oerhörd resurs. [...] Eleverna är dessutom duktiga på att komma med förslag och hitta på roliga uppgifter kopplade till stoffet. Jag behöver däremot utvecklas och bli mer kreativ.* Bildläraren på samma skola fortsätter: *Bilden har definitivt förändrats, ett klick bort finns ett enormt inspirationsmaterial. En hel värld öppnas. Det kan vara svårt att sälla och att lära ut källkritik. De kan göra film, foto och arbeta mer varierat enklare, förut hade jag sju digitalkameror; nu har alla ett eget verktyg.* Lärarna på de båda skolorna är överens om att datorn förändrat deras undervisning, att den blivit mer varierad och att eleverna fått tillgång till fler resurser för sitt lärande. Men det framkommer också att inte samtliga lärare tycker att deras undervisningsämne utvecklats tillräckligt och att de själva heller inte behärskar alla program som de skulle vilja. Matematikämnet lyfts som ett område och ämne där utvecklingen inte tagit samma fart. På Blåsippsskolan säger en matematiklärare att: *Matematiken har inte förändrats så som jag skulle vilja. Det är problem att använda datorn i matematiken med de svaga eleverna.* På Scillaskolan pekar matematikläraren däremot på flera både för- och nackdelar för matematikämnet och datorn: *Det är svårt att skriva matematik med datorn. Man måste ha olika program och man skulle*

behöva utveckla detta. Men fördelarna överväger ändå. Exempelvis finns Youtube där det finns genomgångar när elever varit sjuka försovit sig etc. Fördelar finns också med webbmatte; där finns det matematikuppgifter på hemsidan. Man kan jobba där och då får man också omedelbar feedback, men tyvärr gäller detta bara de svårare uppgifterna. En annan fördel är att man också får veta hur man skulle ha kunnat lösa uppgiften. Ytterligare en fördel med webbmatte är att resursen finns på olika språk. Även på Scillaskolan menar lärarna att undervisningen blivit mer varierad, även om där också framkommer en viss variation och spridning i lärarnas digitala kompetens.

På Vitsippsskolan upplever lärarna framförallt att datorn ger stöd genom rättstavnings- och grammatikprogrammen. De flesta lärare där lyfter under samtalet fram att de anser att datorn blivit något av en effektiv skrivmaskin och att de använder Powerpoint och Wordprogrammet mest. En lärare framhåller dock att hon också använder andra programvaror och att hennes undervisning blivit mer varierad.

Sammantaget visar mätvärdena att både lärare och elever upplever att datorn på olika sätt bidrar till att förbättra undervisningen och stödja lärandet. Dock tycks undervisningen och lärandet ha påverkats och utvecklats olika mycket på skolorna. På Blåsipps- Tussilago- och Scillaskolan tycks processen ha kommit längre än på Vitsippsskolan. På Vitsipps-, Blåsipps-, och Tussilagoskolan där både lärare och elever deltagit i utvärderingen (både i enkät och fokussamtal) och där också observationer genomförts kan mer säkra slutsatser kring detta dras. Många mätvärden i enkäten indikerar att undervisningen på Blåsipps- och Tussilagoskolan utvecklats mer än på Vitsippsskolan, och det intrycket förstärks under fokussamtalen och speglas även i elevernas frisvar, samt befästs ytterligare under observationerna på respektive skola.

En mycket stor procentandel av lärarna på de olika skolorna anser *att datorn bidrar till att underlätta det pedagogiska arbetet*. Mätvärdena på skolorna varierar dock. Den största procentandelen lärare som instämmer i detta finns på Scillaskolan, där 92 procent av lärarna håller med om detta. På Vitsippsskolan ligger detta mätvärde på 60 procent. Mätvärdet på Blåsippsskolan har ökat mellan mätning 2 (56 %) och 3 (71 %), men mätvärdet var allra högst i mätning 1 (76 %). Även på Tussilagoskolan dippar detta mätvärde i den andra mätningen mätning 2 (50 %, detta är den första mätningen för Tussilagoskolan) och 3 (35 % och detta är den tredje mätningen för skolan⁹). Som en orsak

⁹ Endast Blåsippsskolans lärare och elever besvarade enkät 1, se översikten s:

2014-03-28

och förklaring till dessa dippar framkommer under fokussamtal att datorns entré inte enbart underlättar lärarens arbete. Det krävs också mer av henne, ibland mycket mer och det tar också tid att erövra den kompetens som krävs. Det framkommer också att vissa lärare upplever det som en stressfaktor att inte vara "bra" nog. Lärarna pekar vidare på att det inte avsatts tillräcklig tid för utbildning och för att de behöver som en lärare uttrycker saken: *få tid att workshoppa och pröva*. De får bara "ta" tid till detta, alltså den egna fritiden.

Lärarna är generellt mycket positiva till att fortbildas inom fältet och uttrycker att *de vill lära mer om att använda digitala lärverktyg* (BSL 3: 88 %, SCL 92 %, TUSL). 3: 64 % VSL3: 90 %). Dock är det många lärare som anser att de i dagsläget *har tillräckliga kunskaper i att använda datorn som pedagogiskt verktyg i undervisningen* (BSL 1: 45 %, BSL 2: 76 %, BSL: 3, 29 %, Ns1: 50, TSL: 3 63 %, SCL: 3 84 % VSL). 3 50 %). Det kan tyckas märkligt att procentandelen lärare på Blåsippsskolan som anser att de har tillräckliga kunskaper för att använda datorn som pedagogiskt verktyg minskat. Men i fokussamtalen framkommer att de nu vet mer och insett datorns potential och därför också förstått hur mycket mer det finns att lära. I frisvar skriver flera lärare att de önskar en kontinuerlig och återkommande fortbildning inom fältet. En hel del lärare skriver att de vill ha utbildning i fler programvaror och vissa lärare specificerar också vilka program de önskar fortbildning i, t. ex hur man kan använda rörliga effekter i presentationer, göra bildserier etc. Många lärare önskar sig också utbildning i Google docs och i social medier. På tre av skolorna: Tussilago-, Scilla- och Vitsippsskolan skriver några lärare att de behöver mer grundläggande kunskaper i hur datorn används och t. ex hjälp med Vklass. På flera skolor påpekar lärarna att de behöver mer egen tid för att förkovra sig både på egen hand och tillsammans. Några lärare önskar också utbyte med andra skolor om, i och för digitalt lärande.

På Blåsipp- och Scillaskolan är det dryga 30 procent (BSL 3: 34 %, SCL 3: 32 %) och knappa 20 procent på Tussilagoskolan (18 %) och inte någon av lärarna på Vitsippsskolan (0 %) som anser att *de får tillräckligt stöd för att utveckla undervisningen med digitala verktyg*. Missnöjet med hur implementeringen skötts på Vitsippsskolan framkommer tydligt under fokussamtalen. Lärarna beskriver att man saknar en gemensam strategi och ett policydokument för hur man ska arbeta och de efterlyser ledning i dessa frågor. Vidare anser lärarna att de varken fått de utbildningstillfällen de borde ha fått och heller inte tid att pröva själva. De är överens om att de lämnats ensamma med detta. Man har t. ex startat en IKT-grupp men sedan blir det inget mer, ingen sammankallar gruppen och det faller. Likaså har man fått vänta på andra lösningar så länge

2014-03-28

att man gett upp: färgskrivaren har inte fungerat på hela terminen och den dokumentmall som skulle ändras i Unikum för att anpassas till de delmål man skriver i sina lokala pedagogiska planeringar på skolan, har heller inte som lovats, ändrats. En lärare säger: *Färgskrivaren har inte fungerat på hela terminen och jag skiter i det numer att skriva ut färgbilder. Man vet inte vilken tråd man ska dra i. Jag blir bara så frustrerad.* Missnöjet återkommer i Vitsippsskolans lärares frisvar. Man tar där upp att man anser att fortbildningen varit *undermålig och att styrningen på skolan brustit*. Man anser sig inte ha fått klara direktiv och att arbetslaget försökt ta upp fråga med ledningen men då inte fått respons.

Förbättrade och utvecklade arbetsformer

Genom enkät 1 och 2 indikerades att ensamarbetet ökat även om bilden som framträdde inte var helt entydig. Nu anser en större procentandel av lärarna att så är fallet. Andelen som anser att *eleverna arbetar mer individuellt nu har ökat* (BSL 2: 17 %, BSL 3: 42 %, TUSL 2: 50 %, TUSL 54 %, SCL 66 %, VSL 30 %) samtidigt med att procentandelen lärare som anser *att man arbetar mindre i grupp nu* (BSL 2: 8 %, BSL 3: 26 %, TUSL 2: 20 %, TUSL 3: 27 %, SCL 32 %, VSL 10 %) ökat på Blåsipp-, och Tussilagoskolan. Även Scillaskolan har höga mätvärden för dessa parametrar. På Vitsippsskolan visar mätvärdena lägre procentandelar. Då det gäller elevenkäterna finns vissa skillnader mellan mätning 2 och 3. Det är nu fler elever både på Tussilagoskolan och på Blåsippsskolan som anser i procentandelar mätt – även om differenserna är mindre på Blåsippsskolan – *att de nu samarbetar mer med sina kamrater* (TUSE 2: 39 %, TUSE 3: 46 %, BSE 39 %, BSE 3: 40 %, VSE 3: 35 %) vilket då korrelerar med att färre elever i procentandelar mätt *anser att de arbetar mindre i grupp* (TUSE 2: 29 %, TUSE 3: 23 %, BSE 2: 25 %, BSE 3: 21 %, VSE 3: 22 %). Mätvärdet för huruvida eleven anser att hon *arbetar mer ensam än tidigare* ligger på ungefär samma nivå (TUSE 2: 46 %, TUSE 3: 47 %, BSE 2: 34 %, BSE 3: 32 %, VSE 3: 33 %) som i de tidigare mätningarna. Elevernas uppfattning på de tre skolorna är relativt samstämmiga medan det föreligger en diskrepans mellan lärar- och elevuppfattningar. En trolig orsak till detta är att lärare och elever inte riktigt definierar samarbete på samma sätt. Enligt eleverna samarbetar de om de t.ex. tipsar varandra om olika hemsidor. Lärarna ser också den typen av samarbete, men definierar företrädesvis samarbete som en gemensam och delad interaktionsväg mot kunskap. Under fokussamtalen visar det sig att de flesta av lärarna anser att det blir mer individuellt arbete med och genom en-till-en-datorn, men också att lärarna hittar olika sätt att handskas

med denna fråga pedagogiskt. En lärare på Blåsippsskolan berättar under ett fokussamtal att han brukar låta eleverna arbeta parvis vid datorn. På så sätt säger han: *lär eleverna av varandra i interaktion och diskussion och jag kan ge dem fler kommentarer och hinner läsa det de skriver. Det kan annars vara svårt att hinna med att kommentera arbeten vid flera tillfällen under arbetsprocessen. Men på detta sätt halveras antalet arbeten och det är bra för mig och på flera sätt för eleverna.* En annan lärare påpekar att: *Enligt läroplanen ska undervisningen individanpassas och det har datorn hjälpt till med.*

I frisvar beskriver lärarna att samarbetet i mångt och mycket går till som förut, men att en del samarbetsformer också tillkommit. Nu delar eleverna dokument med varandra, de ger varandra textrespons, de gör läxor hemma tillsammans via Skype och de använder också chatten som ett redskap för läxläsning. På Scillaskolan använder de chatten även under lektionstid för att samarbeta och de skickar arbeten till varandra på Vklass. Av Tussilagoskolans lärares frisvar framkommer att problemen med att vissa elever inte bidrar i och till grupparbete minskat. De beskriver att de blivit svårare att smita undan arbete eftersom alla elever nu förväntas bidra med någon del till ett grupparbete inför att delarna sammanställs till en helhet. Av Blåsippsskolans lärares frisvar framkommer att nya samarbetsformer, genom exempelvis Popplet, d.v.s. en resurs för att skapa gemensamma mindmappar, tillkommit.

En fråga av vikt för digitaliseringen är också den ämnesövergripande undervisningen. Med växande mängder information behöver eleverna stöd för att få överblick av olika kunskapsfält. Tidigare mätningar visar stora skillnader i mätvärden mellan skolorna, vilka – även om skillnader kvarstår – har minskat, då det gäller *om samarbetet i arbetslaget ökat* (BSL1: 16 %, BSL2: 0 %, BSL 3: 12 %, TUSL 2:70 %, TUSL 3: 27 %, SCL 3: 33 % VSL 3: 10 %) samt också när det gäller *om man arbetar mer ämnesintegrerat nu* (BSL 2:25 %, BSL 3: 25 %, TUSL 2:50 %, TUSL 3: 45 %, SCL 3: 23 % VSL 0 %). Inga lärare på Vitsippsskolan upplever att ämnesintegreringen ökat och få upplever också att samarbetet ökat. Ämnesintegrering torde förutsätta samarbete så att dessa båda mätvärden borde korrelera med varandra och det finns också en viss korrelation mellan mätvärdena. De två skolor (Scillaskolan och Tussilagoskolan) som har de högsta mätvärdena för att samarbetet ökat har också de högsta mätvärdena för en ökad ämnesintegration. På skolorna framhåller lärarna under fokussamtal att man har fortsatt med de ämnesövergripande projekt och arbeten som man gjorde innan digitaliseringen. Många av dessa arbeten har utvecklats genom att man nu också kan arbeta med datorn och över internet. Lärarna pekar på tidsbrist som en orsak till att man inte arbetar ämnesö-

vergripande i högre grad. Man har helt enkelt inte tillräckligt med tid för pedagogisk samplanering.

Generellt är det en större procentandel av eleverna än av lärarna som anser att *det ämnesövergripande arbetet ökat*. Andelen elever som anser att man arbetar mer ämnesintegrerat på Tussilagoskolan har ökat något sedan mätning 2, medan värdet ligger kvar på samma nivå som tidigare på Blåsippsskolan (BSE 2:40 %, BSE 3: 40 % TUSE 2: 33 %, TUSE 3: 36 %, VSE 32 %). Då det gäller detta hamnar mätvärdet på de olika skolorna på ungefär samma nivå.

En majoritet av eleverna på både Tussilago-, och Vitsippsskolan och en stor procentandel på Blåsippsskolan anger i enkät 3 precis om i enkät 2 att deras lärare *oftare kommenterar deras arbeten nu* (BSLE 1: 27 %, BSLE 2: 66 %, BSLE 3: 40 %, TUSE 2: 70 %, TUSE 3: 61 % VSE 3: 56 %) *och att de anser att de kan förbättra sina texter genom att läraren kommenterar och följer deras arbeten via någon digital plattform* (BSE 2: 80 %, BSE 3: 66 %, TUSE 2: 86 %, TUSE 3: 74 %, VSE 3: 67 %). Mätningarna visar att arbetet med textrespons fått ett större och också ett mer omedelbart genomslag på Tussilagoskolan, vilket också tydligt påvisas i lärarenkät nr 2 där samtliga lärare (TUSL 2: 100 %) anger att de anser *att eleverna kan förbättra kvalitén sina arbeten genom tätare digital respons*. Mätvärdet angående denna parameter ligger högt även på de övriga skolorna och uppfattningen delas av en stor procentandel av samtliga lärare enligt både mätning 2 och 3 (TUSL 3: 54 %, BSL 2: 42 %, BSL3: 75 %, SCL 3: 75 %, VSL3: 50 %). Värt att notera är att en betydligt mindre andel av lärarna i mätning 3¹⁰ på Tussilagoskolan håller med om betydelsen av textrespons för kvalitén i elevarbetena. Under fokussamtalen följs detta mätvärde upp och lärargruppen är överens om att det beror på en del problem angående överenskommelser att kunna och få använda Google docs. Denna fråga är nu under behandling. Det föreligger också en stor överensstämmelse mellan elevers och lärarnas uppfattning i denna fråga på samtliga skolor. Eleverna i fokusgruppen på Blåsippsskolan menar dock (vilket är värt att lyfta fram i rapporten) att textresponsen mest frekvent sker under lektionstid i dialog med läraren och att det också är den respons som betyder mest för arbetets kvalitet.

En majoritet av lärarna menar också att de lättare kan följa och ge respons på elevernas arbete genom digitala plattformar (BSL 2: 75 %, BSL 3: 66 %,

¹⁰ Som tidigare påpekats så är mätning 3 den andra mätningen på Tussilagoskolan. Den skolan var inte med i mätning 1.

TUSL2: 60 % TUSL 3: 72 %, SCL 3: 50 % VSL 3: 60 %) och en majoritet – vilket också tidigare mätningar visat – av både lärare och elever på samtliga skolor *använder frekvent datorn för att vara i kontakt med varandra* (BSL 3: 87 %, BSE 3: 77 %, TUSL 3:91 %, TUSE 3: 50 %, VSL:3 70 %, VSE 3: 70 %, SCL 3: 67 %).

Teknik, support och regelmässig inramning¹¹

Trenden från mätning 1 och 2, att teknik och utrustning fungerar, håller i sig på Blåsipps-, och Tussilagoskolan. Så tycks det också förhålla sig på Scillaskolan, medan en betydligt mindre procentandel av lärarna och även av eleverna på Vitsippsskolan tycks uppleva att utrustningen och tekniken fungerar. Mycket stora procentandelar av lärarna och eleverna på tre av de fyra skolorna är *nöjda med utrusningen* (BSL1: 84 %, BSL2: 83 %, BSL 3: 88 %). TUSL 2: 100 %, TUSL 3:81 %, SCL 3: 92 % VSL 3: 20 %, BSE 1: 82 %, BSE 2: 80 %, BSE 3: 78 %, TUSE 2: 94 % TUSE 3: 77 % VSE 3: 44 %) Det är fortfarande en förhållandevis liten andel av eleverna (BSE 1: 14 %, BSE 2: 28 %, BSE 3: 17 %, TUSE 2: 14 %, TUSE 3: 11 %, VSE 27 %) och en ännu mindre del av lärarna (BSL 1: 12 %, BSL 2:0 %, BSL 3: 21 %, TUSL 2: 11 % TUSE 3: 0 % SCL 3: 32 % VSL 70 %) på Tussilago-, Blåsippsskolan och Scillaskolan som *upplever att det ofta strul med datorn*. Dock upplever 70 % av lärarna på Vitsippsskolan *att det ofta är strul med datorn*. En majoritet av eleverna på samtliga skolor är också nöjda med supporten och anser att *de får hjälp när något krånglar med datorn* (BSE 3:78 %, TUSE 3: 68 %, VSE 60 %). Stora procentandelar av lärarna på tre av skolorna är också *nöjda med supporten* (BSL 3: 54 %, TUSL 45 % SCL 3: 50 %) medan endast 20 % av Vitsippsskolans lärare anger att de är nöjda. Som påtalades inledningsvis beskriver både lärarna och också eleverna problem med utrustning logistiken med lånedatorer och att supporten på skolan inte fungerar. Få elever på de tre skolorna uppger att de *utsatts för nätmobning* (BSE 1:3 %, BSE 2: 8 %, BSE 3: 8 %, TUSE 2: 7 %, TUSE 3: 7 %, VSE3: 5 %).

En ungefär lika stor procentandel av lärarna på tre av skolorna Blåsipps-, Vitsipps- och Tussilagoskolan och eleverna på Blåsipps-, och Tussilagoskolans (BSE 3: 72 % TUSE 3: 67 % VSE:3 57 %, BSL:3 51 %, TUSL 3: 54 %, VSL 3: 50 %) anser *att reglerna för datoranvändningen är*

¹¹ De frågor i lärarenkäten som samlats under denna rubrik är: 29,34,35,36,46 och i elevenkäten är det: 39,40,41,42,44 och 53.

tydliga, medan en något större procentandel av lärarna på Scillaskolan (66 %) och en något mindre procentandel av eleverna på Vitsippsskolan anser det.

Sammantaget kan konstateras att teknik, support och regelmässig inramning fungerar bra på tre av skolorna (Blåsipps-, Tussilago-, och Scillaskolan) medan det fungerar sämre när det gäller teknik och support på Vitsippsskolan.

Sammanfattning av utvärderingarna och av delrapport 3

Mätvärdena visar att stora majoriteter av såväl lärare som elever på samtliga skolor har höga förväntningar på de digitala verktygens möjligheter att såväl bidra till *att förbättra undervisningens kvalitet* som *att bidra till öka målfyllelse*. På de två skolor, Blåsipps-, och Tussilagoskolan, där implementeringsprocessen följts över en längre tid visar det sig att förväntningarna ökat mellan mätningarna. Lärarna förklarar det med att de dels över tid *upptäckt datorns potential* och dels också *att eleverna blivit mer vana vid redskapet* och att datorn därmed kan användas mer effektivt. Trots att förväntningarna ursprungligen var höga på samtliga skolor, så uttrycker såväl lärare som elever på en av skolorna, Vitsippsskolan, besvikelse med en-till-en-implementeringen. Besvikelsen kan främst kopplas till brist på ledning och struktur i och under implementeringsprocessen - såväl pedagogiskt när det gäller en strategi för hur en-till-en-datorn ska användas i undervisningen, som praktiskt då det gäller support och logistik med exempelvis lånedatorer.

En-till-en-datorn tycks ha vissa negativa, men dock fler positiva effekter då det gäller arbetsdisciplin, arbetsro, ordning och reda. Bilden som framträder i utvärderingen är dock inte helt samstämmig. Då det gäller huruvida en-till-en-datorn utmanar ledarskapet i klassrummet och bidrar till *att eleverna i högre grad än tidigare gör annat än vad som avtalats* föreligger en mycket stor diskrepans mellan hur elever och lärare uppfattar detta. Generellt ser eleverna detta som ett mindre problem än lärarna. De mätvärden eleverna anger på samtliga tre skolor är samstämmiga, och ungefär en tiondel av eleverna anger *att de i högre grad nu gör annat än det som läraren bestämt*, medan i runda tal mellan en tredjedel och hälften av lärarna på de olika skolorna anser att de är så. Däremot har procentandelen lärare och elever som anser detta vara ett problem minskat på de två skolor där implementeringsprocessen följts över tid.

2014-03-28

Under observationer, i frisvar och under samtliga samtal med både elev- och lärargrupperna framkommer att det främst är elever som har svårt att klara skolans kunskapskrav som gör annat, alltså samma elevgrupp som även innan digitaliseringen hade svårt att koncentrera sig på arbetsuppgifterna. Det framkommer också variationer i hur lärarna ser på detta problem och i vilken omfattning de anser att deras ledarskap i klassrummet utmanas av en-till-en-datorn. Många lärare menar att de inte fått större svårigheter med ledarskapet i klassrummet, medan en del lärare anser att deras ledarskap nu utmanas i högre grad. Stora elev- och lärargrupper, ungefär hälften av lärarna och två femtedelar av eleverna, anser också *att det blivit tystare i klassrummet* med datorernas entré. Mellan ungefär en tredjedel av eleverna till hälften av dem, mätvärdena varierar mellan de olika skolorna, *menar att de känner mer arbetsro nu med datorerna*. Vidare lyfter eleverna på samtliga skolor och i alla utvärderingar fram att datorn hjälper dem att hålla ordning på undervisningsmaterialet och att skolarbete därmed fått en bättre struktur. Allting är alltid på rätt plats, vare sig man är hemma eller i skolan. Många elever menar att detta är datorns största potential. Med tiden har lärarna också på de skolorna där implementeringsprocessen följts över tid upptäckt detta. För att allting alltid ska vara på rätt plats krävs givetvis att datorerna tas med till skolan och till alla lektioner. Detta fungerar enligt mätvärdena, observationer och intervjuer på tre av de fyra skolorna. På en av skolorna, Vitsippsskolan, har man problem med detta och det betyder att det ibland kan vara svårt att genomföra det man tänkt under lektionen eftersom flera elever kan vara utan datorn. Orsaker till detta är dels att logistiken med lånedatorer och reparationer av elevdatorerna inte fungerat bra och också att vissa elever struntar i att ta med datorn.

En kärna i hela en-till-en-satsningen är att datorn som redskap ska innebära möjligheter att åstadkomma en förbättrad och mer varierad undervisning och stödja lärandet på olika sätt och därmed i förlängningen ge ökade möjligheter för fler elever att lyckas i skolan. Både lärarna och eleverna på samtliga skolor upplever att digitala lärverktyg möjliggör och medverkar till pedagogiska kvalitativa förändringar. Dock tycks större procentandelar både elever och lärare på två av skolorna och lärarna på tre av dem uppleva att de digitala verktygen medverkat till fler kvalitativa pedagogiska förändringar än vad man ser på den fjärde skolan, Vitsippsskolan. Men skillnaderna i mätvärden då det gäller dessa parametrar är större mellan lärarna på Vitsippsskolan och övriga skolor än mellan Vitsippsskoleeleverna och övriga skolors elever.

Stora majoriteter av eleverna på samtliga skolor upplever att *de är mer motiverade och mer aktiva* nu. *De gillar i högre grad att göra läxor*, och anser att *de*

har nytta av datorn då de gör läxorna. Eleverna upplever också att de i högre grad kan påverka det egna lärandet och mer arbeta utifrån sina egna förutsättningar, att datorn erbjuder hjälp när de har svårigheter i skolarbetet och att digital teknik underlättar lärandet. Även en stor del av lärarna ca hälften av dem på tre av skolorna ser större möjligheter för eleverna att arbeta utifrån egna förutsättningar och att utmana elever som befinner sig på olika kunskapsnivåer i sin utveckling. I runda tal ser också en majoritet av lärarna på tre av skolorna att arbetssättet blivit mer elevaktivt nu. Betydligt mindre andelar av lärarna på Vitsippsskolan ser dessa förändringar. Stora majoriteter av lärarna på tre av skolorna och en stor procentandel av lärarna på Tussilagoskolan anser att datorn erbjuder hjälp när eleverna har svårigheter i skolarbetet.

Trots att majoriteten av lärarna ser större möjligheter att stödja både duktiga elever och de som har svårigheter i skolarbetet, så framkommer under fokus-samtal och i frisvar på samtliga skolor att de är de duktiga eleverna som hittills haft mest att vinna på digitaliseringen. En lärare sammanfattar genom sitt uttalande vad många lärares upplever: *Jag tycker inte direkt att de svaga eleverna har tappat, men att de ligger kvar på samma nivå, oavsett en dator eller inte. Jag tycker däremot att gapet mellan elever som är..., ja ordet normalbegåvade, på normal nivå och uppåt, har blomstrat med hjälp av datorn. De kan hitta sidor som appellerar till dem och som gör att de utvecklas och når mycket högre, medan de svagare eleverna ligger kvar där de alltid har legat. Så jag kan ju bli frustrerad, när man säger att det finns ju så mycket hjälpmedel på den här. Ja det gör det ju, talsyntes, ordbehandlingsprogram, men de som verkligen skulle behöva de här hjälpmedlen de använder dem inte.*

Både lärare och elever menar att datorn innebär en resurs för språkutveckling och för en språkutvecklande undervisning. På samtliga skolor pekar stora procentandelar av eleverna på att de i tid mätt både skriver, läser och ser mer film än tidigare. Framförallt lyfter eleverna fram att de både skriver mer och ser mer film. En motivering till det ökade skrivande är att det både blivit enklare och roligare att skriva och så pekar vissa elever på att man får stöd av både rättstavnings- och grammatikprogrammen. När det gäller läsning så har viss läsning ökat och det gäller sök- och informationsläsning. Lärarna pekar också på faror när det gäller informations- och sökläsning och menar att eleverna kan vara duktiga på att hitta och leverera skriftliga svar, men också att de själva inte alltid förstår det egna svaret. Nu i mätning 3 får också datorns potential att vara ett stöd för flerspråkiga elevers språkutveckling ett större genomslag hos framförallt lärarna. Mätvärdena då det gäller dessa parametrar låg redan i tidigare mätningar relativt högt då det gällde eleverna och mätvärdena har

2014-03-28

stannat kvar på samma nivå. Ungefär två femtedelar av eleverna på samtliga skolorna upplever att *de nu får flera chanser att arbeta med texter på det egna modersmålet* och att *de nu kan hitta texter på det egna modersmålet om de inte förstår en svensk text*. Användande av talsyntes och potentialen med den-samma har upptäckts i högre grad och av fler lärare på två av skolorna, Blåsipp- och Vitsippsskolan, och ungefär två femtedelar av lärarna där anger att den är till hjälp när eleverna arbetar med texter.

En majoritet av eleverna och av lärarna på Blåsipp- och Tussilagoskolan där utvärderingarna genomförts över tid *anser att man nu arbetar mer att se, göra texter med foto ljud och film* och att *man nu arbetar på fler sätt under lektionerna*. Även på Scillaskolan anser en majoritet av lärarna att undervisningen blivit mer varierad. En elev på Blåsippsskolan uttalar sig så här: *Man blir mycket mer kreativ med datorn, man får in mer fakta i huvudet än om man håller på med papper och penna och med bok. Vi håller på med Excell, PP, gör egna filmer, ser dokumentärer, lyssnar på TED*. En annan elev pekar på att: *Svenska och SO:n har förändrats mest, där har vi gjort många annorlunda grejer*. På Vitsippsskolan upplever lärarna framförallt att datorn ger stöd genom rättstavnings- och grammatikprogrammen. De flesta lärare där lyfter fram under samtalen att de anser att datorn blivit något av en effektiv skrivmaskin och att de använder Powerpoint och Wordprogrammet mest, vilket också framgår under samtal med eleverna. Sammantaget visar mätvärdena att både lärare och elever upplever att datorn på olika sätt bidrar till att förbättra undervisningen och stödja lärandet. Dock tycks undervisningen och lärandet ha påverkats och utvecklats olika mycket på skolorna. På Blåsipp-, Tussilago- och Scillaskolan, tycks processen ha kommit längre än på Vitsippsskolan. Många mätvärden i enkäten indikerar att det är så och intrycket förstärks under fokus-samtalen och befästs ytterligare under observationerna på Tussilago-, Vitsippss- och Blåsippsskolan.

En mycket stor procentandel av lärarna på de olika skolorna ser att *datorn bidrar till att underlätta det pedagogiska arbetet*. Mätvärdena på skolorna varierar dock. I den andra mätningen på både Blåsipp- och Tussilagoskolan dippar andelen lärare i procent som anser det. I implementeringsarbetet finns också uppförsbackar och en orsak till denna dipp som framkommer under fokussamtalen är att datorns entré inte enbart underlättar lärarens arbete. Det krävs också mer av henne, ibland mycket mer och det tar också tid att erövra den kompetens som krävs. Det framkommer också att vissa lärare upplever det som en stressfaktor att inte vara "bra" nog. Efter dippen i mätning 2 från att dryga tre fjärdedelar ansett att *datorn underlättar det pedagogiska arbetet* till att drygt

2014-03-28

hälften anser det på Blåsippsskolan ökar mätvärdet i mätning 3 och återgår till nästan samma nivå som i mätning 1.

Stora majoriteter av lärarna är fortsatt positiva till att fortbildas inom fältet även om många också anser att de har tillräckliga kunskaper för att använda datorn pedagogiskt i undervisningen. Det framkommer också att utbildningsbehoven varierar, en del lärare anser sig ha behov av mer grundläggande utbildning, medan många lärare anser sig kunna en hel del och pekar på mer specifika utbildningsbehov och behov av att hålla sig uppdaterade om nya och olika programvaror. Dock anser en dryg tredjedel av lärarna på Blåsipps-, och Scillaskolan, en femtedel av lärarna på Tussilago- och ingen lärare alls på Vitsippsskolan *att de får tillräckligt stöd för att utveckla undervisningen med digitala verktyg*. Missnöjet med hur implementeringen skötts på Vitsippsskolan framkommer tydligt under fokussamtalen och återkommer i Vitsippsskolans lärares frisvar. Man tar där upp att man anser att fortbildningen varit *undermålig och att styrning på skolan brustit*. Man anser sig inte ha fått klara direktiv och att arbetslaget försökt ta upp fråga med ledningen men då inte fått respons.

Då det gäller förändrade arbetsformer framkommer att stora procentandelar av lärarna anser *att ensamarbetet ökat* och mätvärdena för huruvida *grupparbetena har minskat* har också ökat något sedan den föregående mätningen på Blåsipps- och Tussilagoskolan och mätvärdena för Scillaskolans lärare ligger också högt. Betydligt lägre mätvärden har man för detta på Vitsippsskolan. Mätvärdena i elevenkäten pekar dock i motsatt riktning. Något fler elever upplever i mätning 3 att samarbetet ökat och färre elever än i mätning 2 i procent mätt anser att grupparbetena minskat. En trolig förklaring till denna diskrepans är att lärare och elever inte definierar samarbete på samma sätt. Eleverna menar att de samarbetar om och när de tipsar varandra om olika hemsidor och liknande, medan lärarna mer definierar samarbete som gemensamma vägar till kunskapssökandet och interaktion under kunskapsprocessen. Även lärarna ser dock att samarbetsformerna blivit fler och att andra typer av samarbete förekommer. I lärarnas frisvar framkommer att eleverna använder Skype och hjälper varandra med läxor, t. ex genom chatt. Dessa samarbetsformer förekommer dock företrädesvis utanför klassrummet, vilket också framkom i utvärdering 2. Men lärarna pekar också på nya samarbetsformer som förekommer i klassrummet, exempelvis samarbete genom gemensamma digitala mindmappar (Popplet). Även om lärarna är överens om att en-till-en-datorn tenderar att öka ensamarbetet, så pekar flera lärare på att det finns pedagogiska sätt att lösa detta på. En lärare säger: *Jag låter eleverna arbeta i par och lära av varandra i interaktion och diskussion och jag kan ge dem fler kommentarer och hinner*

2014-03-28

läsa det de skriver. Det kan annars vara svårt att hinna med att kommentera arbeten vid flera tillfällen under arbetsprocessen. Men på detta sätt halveras antalet arbeten och det är bra för mig och på flera sätt för eleverna.

Ungefär en tredjedel respektive en femtedel av lärarna på tre av skolorna anser att samarbetet i arbetslaget ökat. En något större procentandel av lärarna anser också att ämnesintegreringen ökat. Scillaskolan och Tussilagoskolan har de högsta mätvärdena för dessa parametrar. På Vitsippsskolan anser inte någon lärare att ämnesintegreringen ökat, medan en tiondel uppger att samarbetet ökat.

En majoritet av både lärare och elever anser att de nu har en tät kontakt med varandra och lärarna att de nu ger och eleverna att de oftare får kommentarer på sina texter och skolarbeten.

Nöjdhetsgraden med utrustningen varierar starkt. På tre av de fyra skolorna är stora majoriteter av både eleverna och lärarna *nöjda med sin utrustning*. På Vitsippsskolan anger dock vare sig en majoritet av eleverna eller lärarna att de är nöjda med densamma. En betydligt mindre del av lärarna, en femtedel, medan drygt två femtedelar av eleverna uppger sig nöjda där. Små procentandelar av både lärare och elever på tre av skolorna *upplever att det är problem och strul med datorn*, medan nästan tre fjärdedelar av lärarna upplever det så på Vitsippsskolan och också en större andel av eleverna på Vitsippsskolan än på övriga skolor. En majoritet av eleverna på samtliga skolor anser att *de får hjälp om något krånglar med datorn* och stora procentandelar av lärarna på tre av skolorna anger också att *supporten fungerar*. På Vitsippsskolan anser endast en femtedel av lärarna att den gör det.

Mycket få elever på skolorna har utsatts för nätmobbning och en majoritet av både lärare och elever på samtliga skolor anser att de har tydliga regler för datoranvändningen.

Analys

De tidigare utvärderingsrapporterna, 1 och 2, liksom denna utvärdering 3, samt också andra utvärderings-, och forskningsrapporter (jfr Tallvid 2010, Unosuno 2011) visar att lärare och elever generellt är positiva till en-till-en-satsningar. Den här tredje utvärderingen uppvisar ihållande och t.o.m. stärkta elev-, och

2014-03-28

lärarförväntningar på en-till-en-satsningen på Tussilago- och Blåsippsskolan där mätningarna skett vid flera tillfällen och processen följts över tid. Orsaker till de stärkta förhoppningarna är enligt lärarna att man nu börjat förstå den potential verktuget har. Dock uttrycker lärare och elever på en av de fyra utvärderade skolorna, Vitsippsskolan, besvikelse över en-till-en- implementeringen. Besvikelsen kan främst kopplas till brister i styrning och ledning av implementeringsprocessen på skolan såväl pedagogiskt- att formulera mål och ge arbetslaget stöd, ordna och erbjuda adekvat utbildning- som praktiskt- teknik, reparationer och logistik med lånedatorer. Brian Goodwin (2011:78) på det amerikanska forskningsinstitutet McRel skriver: *en-till-en-projekt blir troligtvis bara så in eller effektiva som de skolor som implementerar dem*. Forskning pekar på att där skolledningen tar ett samlat grepp lyckas implementeringen bäst (UnosUno 2011, jfr Tallvid 2010). En amerikansk forskningsrapport (Graves, Hayes, Wilson m.fl. 2010) identifierar nio viktiga faktorer för att man genom implementeringar av en-till-en ska nå målet högre måluppfyllelse. De två viktigaste är: 1. Att likvärdig teknik finns i alla klassrum (jfr Åkerfeldt 2013:107, Skolinspektionen 2012, Unosuno 2011) och 2. Att lärare ges tid för utbildning och samarbete. Skolledningens viktiga roll och att tekniken måste fungera är alltså fundamentala framgångsfaktorer och på den ena av de fyra utvärderade skolorna visar utvärderingen att vissa brister funnits härvidlag. Brister i fundamentet får i sin tur genomslag och lämnar avtryck i form av skillnader i mätvärden. Betydligt större procentandelar av lärarna på de skolor där fundamentet i högre grad varit på plats upplever att de digitala verktygen medverkat till fler kvalitativa pedagogiska förändringar. Variationerna gäller till *vad, hur, och varför* datorn används, men skillnaderna får också genomslag i *hur stor del av skoldagen i tid mätt* som datorn används. Skillnaderna i mätvärden för de parametrar som mäter utfallet av pedagogiska kvalitéer är större mellan lärarna på Vitsippsskolan och övriga skolor än mellan Vitsippsskoleleverna och övriga skolors elever. Redan inledningsvis kan alltså konstateras att kontexten är avgörande för utfallet av och framgången för en-till en-satsningar (jfr Bebell och Dwyer 2010, Kroksmark 2011). Det finns därför anledning att i analysen återkommande beröra och belysa olika aspekter av dessa variationer och se dem i termer av Puenteduras faser och i förhållande till de mål som formulerats för en-till-en-satsningen.

Puentedura (2009) identifierar fyra faser i arbetet när en skola digitaliseras. I inledningsskedet gör man som man är vad vid, och det innebär att datorn i stort ersätter (*ersättandefasen "substitution"*) penna, papper och lärobok. Stegvis utvecklas sedan digitaliseringsprocessen mot *effektivisering "augmentation"* där datorn förenklar undervisningen, samt går vidare mot *modifiering "modifi-*

cation” då undervisningen anpassas till det faktum att man nu arbetar med datorer, till det fjärde och sista steget då undervisningen och lärandet *omdefinieras*” *redefinition*” utifrån de möjligheter datorn innebär. Även om det finns skillnader mellan våra utvärderade skolor och utvärderingen tydliggör att man kommit olika långt, så kan det konstateras att undervisningen effektiviserats på samtliga skolor. Redan i den första utvärderingsrapporten (Jacquet 2012) kunde en effektivisering av undervisningen på den utvärderade skolan, Blåsippsskolan identifieras och är alltså något som kan ske tidigt i implementeringsprocessen (jfr Tallvid 2010).

En effektivisering har skett på samtliga skolor genom att eleverna nu har lättare att hålla ordning på undervisningsmaterialet och de känner en större motivation i skolarbetet. Både lärare och elever upplever att de digitala verktygen är ett stöd i och för lärandet och eleverna upplever att de har stöd av verktygen både i skolan och för läsläsning. Många, både lärare och elever, upplever också en förbättrad arbetsro även om en mindre grupp elever, inte håller med. Det är företrädesvis de som har svårt att klara kunskapskraven som också har svårt att hantera frestelser med datorn och som gör annat under lektionerna. Ytterligare tecken på effektivisering och på datorns potential för att stärka elevens språkutveckling är att eleverna på samtliga skolor¹² skriver mer, ser mer film och att många elever också läser mer i tid mätt. Vidare får eleverna tätare och fler kommentarer på sina arbeten och kontakten mellan lärare och elever är mer frekvent. Att eleverna skriver mer och får en tätare respons på sina arbeten torde gynna språkutvecklingen. Forskning påvisar betydelsen av textrepons (t. ex Mc Kinnon 93, Freedman 93) för att utvecklas som skribent. Även Hatties (2009) forskning visar på betydelsen av feedback för lärandet. Därtill påvisar forskningsrapporter (Penuel 2006, Suhr 2010) av uppmätta effekter – genom för-, och eftertester och statistiska analyser – företrädesvis positiva effekter då det gäller digital kompetens och skrivförmåga efter en-till-en-satsningar. Även utvärderingen av studenters studieresultat i olika ämnen efter staten Maines (Silvernail & Gritter, 2007) stora en-till-en-satsning redovisas tydliga positiva effekter då det gäller skrivförmåga. Viss forskning påvisar också förbättrade resultat på tester för litterär analysförmåga (Suhr m.fl.) 2010) och bättre resultat på lästester i ämnet engelska (Bebell & Kay 2010). Våra tidigare utvärderingsrapporter (Jacquet 2012) och den här, liksom ett flertal internationella (Shapely 2010, Suhr 2010) och svenska rapporter (Skolverket 2010) visar att datorn i skolsammanhang mest används som skrivmaskin, och för att söka in-

¹² Då det gäller Scillaskolan är det lärarna som gör den bedömningen.

formation, vilket kan vara en orsak till uppmätta förbättrade resultat på just lästester och av skrivförmåga.

Även om datorn har en potential att på flera sätt stödja elevers språkutveckling finns det också anledning att lyfta fram det betydelsefulla i att fokus på de läs- och skrivprocesser som pågår i undervisningen med digitala lärvartyg och att ha genomtänkta läs-, och skrivstrategier. Som ett flertal lärare påpekar under fokussamtalen, så blir eleverna bra på sökläsning och att snabbt hitta svar på olika frågor, dock ibland utan att förstå de svar de hittar. De texter eleverna möter på nätet är ofta inte på samma sätt som läromedelstexter anpassade till elevens ålder och kunskapsnivå. Att möta svårare texter utmanar och kan också stärka läsförmågan, men inte om texten befinner sig för långt ifrån elevens proximala zon. Det är givetvis av yttersta vikt att utrusta eleverna med läsförståelsestrategier och studieteknik för att klara den här typen av utmaningar. Vidare är det förstås också nödvändigt att samtliga elever lär sig använda de hjälpmedel datorn har i och för textarbete, t. ex att utnyttja talsyntes, synonymlexikon och andra stödresurser som finns i datorn inför mötet med svårare texter. Många lärare påpekar att det är de duktigaste eleverna som utvecklats mest och att det är just dessa elever som mest frekvent använder de stödresurser datorn har. Detta parat med att det är de elever som har svårt att klara kunskapsmålet som också har svårigheter att hantera de frestelser datorn innebär och gör annat under lektionerna, sätter fingret på vikten av att fortsättningsvis adressera denna fråga. På ett generellt plan går det dock att utläsa av utvärderingen att problemen med att eleven gör annat minskar över tid; eleverna utvecklar enligt lärarna en datormognad. Ytterligare en utmaning som måste diskuteras och lyftas är konstruktionen av elevuppgifter. Under fokussamtal framkommer att det är ett problem att många elever fokuserar på att leverera snabba svar på uppgifter, ofta utan att förstå de egna svaren. Uppgifter måste givetvis konstrueras så att de kräver mer än så av eleven. På flera sätt framkommer att den digitala kompetens som krävs av läraren också måste botten i och paras med en allmän didaktisk kompetens och insikter i hur man i det egna ämnet kan arbeta språkutvecklande. Bebell & Dwyer (2010:47) poängterar lärarens viktiga roll i och för framgången med en-till-en-projekt: *It's impossible to overstate the power of individual teachers in the failure or success of 1:1 computing*. Av nämnda orsaker är det en fortsatt angelägen fråga att lärarna får tid för samplanering och också löpande erbjuds adekvat fortbildning, en fråga som jag återkommer till.

Andra frågor som måste lösas för att datorn på ett optimalt sätt ska kunna användas i och för en språkutvecklande undervisning är att kunna arbeta med

2014-03-28

delade dokument, Google docs i undervisningen. Lärarna och elever ser ett stort värde i att ge och få textkommentarer i realtid medan texten växer fram. För det språkutvecklande arbetet är det också glädjande att fler lärare nu upptäckt datorns potential för flerspråkiga elever.

Då det gäller hur arbetsformerna förändrats och utvecklats har det sedan de tidigare delrapporterna 1 och 2 (Jacquet 2012) funnits en oro över att ensamarbetet ökat. Av den här rapporten framgår, även om det främst är lärarna som är av den uppfattningen, att digitaliseringen medfört en ökning av ensamarbetet och det finns också indikationer på att grupparbetena minskat. Andra utvärderingar och forskningsrapporter pekar åt samma håll; en-till-en-datorn befrämjar ensamarbete (Kroksmark 2011, Unosuno 2011). Även om det inte är någon naturlag att ensamarbete per automatik ökar med en-till-en-datorn, att eleverna har var sina pennor och egna böcker torde heller inte hindra samarbete, så krävs även i den här frågan att lärarna förhåller sig till den forskning som finns då det gäller såväl kollektiva som individuella lärprocesser och att läraren gör sina val av arbetsformer på didaktiska grunder. Vissa lärare, på vissa skolor har hittat lösningar och också nya samarbetsformer i och för undervisningen med digitala verktyg. En SO-lärare på Blåsippsskolan lyfter fram, vilket ju på intet sätt är något nytt, att han ofta låter eleverna arbeta parvis i projektarbeten. Eleverna får på så sätt interagera under kunskapsprocessen och läraren kan ge mer täta kommentarer på elevernas arbeten eftersom antalet arbeten halveras.

När det gäller interaktion och samarbeten måste det också framhållas att även om det skett en ökning av mätvärdena för att man i undervisningen använder on-line-platser för lärande ligger mätvärdena för detta lågt på samtliga skolor. Dessutom framkommer i elevernas frisvar att sociala medier hålls utanför klassrummen och att det företrädesvis är på hemmaplan som eleverna använder Skype och chatt i kunskapsprocessen för lärande. Den tredje viktigaste faktorn för att en-till-en-satsningar ska leda till ökad måluppfyllelse är enligt den i inledningen nämnda amerikanska (Graves, Hayes, Wilson 2010) undersökning att, *eleverna dagligen använder digitala lärverktyg för kollaborativt och kollektivt lärande*. Forskning visar att en hög andel individuellt arbete medför att eleverna blir mindre engagerade och uppnår sämre resultat (Skolverket 2009). Individuella arbetsformer har dock sedan 1990-talet varit på frammarsch i den svenska skolan (2009). En risk med ensamarbete är att föräldrarnas utbildnings- och kulturella kapital får större betydelse för elevens möjlighet till skolframgång (2009). Detta framstår som en än större fara när det kopplas till att det är de elever som riskerar att inte nå

2014-03-28

målen som heller inte klarar de frestelser som datorn innebär. Istället för att understödja inkludering kan alltså digitaliseringen, om inte välriktade pedagogiska insatser genomförs, innebära ökade risker för exkludering. En och samma grupp tycks drabbas negativt på fler sätt. Flera forskningsrapporter (Samuelsson 2014, Pedró 2012, Bulfin & Koutsogianis 2012) beskriver också att den så kallade digitala klyftan, som ursprungligen definierades som att ha tillgång till en dator eller inte, nu ses i ett bredare perspektiv: den hänger ihop med ekonomiskt, kulturellt och socialt kapital. Samuelsson (2012:90) lyfter också fram att eleverna i hennes studie inte får en likvärdig utbildning då det gäller IKT i grundskolan.

Med datorn följer att informationsmängden ökar. I många fall blir också informationen mer komplex. Forskning visar att elever behöver mycket stöd av läraren för att skapa sammanhang och helhet när datorer används i undervisningen. Flera undersökningar visar (t. ex Skolverket 2007) att en tematisk och ämnesövergripande undervisning med fokus på egen språkproduktion är framgångsrik. Digitala verktyg tycks också kunna generera mervärden om och när lärandet är organiserat i problemorienterade grupparbeten inom en narrativ ram s.k. storyline och rollspel (Twedell och Sörensen 2011). Det har visat sig att även yngre elever kan arbeta fokuserat, engagerat och självständigt under längre tidsperioder under sådana omständigheter. Även om mätvärdena ökat något på Blåsippsskolan och Tussilagoskolan då det gäller den ämnesövergripande undervisningen finns anledning att ha ett fortsatt fokus på utbildningsinsatser på ämnesövergripande och kollaborativa arbetssätt med datorerna. Utvärderingen pekar på variation mellan skolor och också inom skolorna då det gäller den didaktiska förmågan att göra medvetna och didaktiska val av arbetsformer för lärandet. Både Skolinspektionen (2012) och Samuelsson påpekar att digitala satsningar sällan i tillräcklig grad åtföljs av satsningar på didaktisk utveckling.

På tre av de utvärderade skolorna påvisar utvärderingen att undervisningen inte enbart effektiviserats utan också modifierats. På Tussilago-, Scilla- och Blåsippsskolan har alltså undervisningen förändrats på flera och olika sätt genom att man använder digitala verktyg. Underlaget från Tussilago- respektive Blåsippsskolan ger dock möjligheter för säkrare slutsatser eftersom både elever och lärare där besvarat enkäter och deltagit i fokussamtal samt också genom att observationer genomförts. Utvärderingen visar att undervisningen blivit mer varierad, att eleverna där får redovisa sina kunskaper på fler sätt, att undervisningen i ökad grad kan möta elever med olika lärstilar och att undervisningen

2014-03-28

och lärandet blivit mer elevaktivt. Mätvärdena för att det blivit så har ökat på båda skolorna, men allra mest har mätvärdena för detta ökat på Blåsippsskolan. Det är också på den skolan som flest elever i frisvar uttrycker att de är nöjda med undervisningen med och genom digitala verktyg och under fokussamtal framkommer det att eleverna anser *att skolan gjort bra ifrån sig*.

På både Blåsipp- och Tussilagoskolan är man inne i goda utvecklingsspiraler med de digitala verktygen. Under observationerna framkommer att man exempelvis utvecklat undervisningsteman som man även arbetat med tidigare, och att de nu förbättrats genom tillgången till digitala verktyg. Ett exempel på ett sådant ämnesövergripande tema är, *Min framtid*. Här får eleverna bland annat arbeta med flera ämnen och just fokusera den egna framtiden: leta arbetsannonser, söka arbete genom att skriva CV, personligt brev, leta lägenhet, göra en budget, intervjua och ta reda på vad som krävs för att få det egna drömyrket. Något som förändrats i detta tema är förstås att det blivit enklare att söka lägenhet genom nätet och att göra en budgetkalkyl genom Excell. Vidare har det också blivit möjligt att intervjua personer med det egna drömyrket och spela in filmer som senare visas i klassrummet. Att arbeta så utan datorer hade knappast varit möjligt. Genom datorn kan alltså en mer autentisk undervisning organiseras och "fler röster utifrån" enklare bjudas in i klassrummet, i det här fallet genom de filmer som eleverna själva producerade.

På båda skolorna arbetar man också med flippade klassrum och lägger ut lektioner och resurser så att eleverna har möjligheter att förbereda sig och/eller repetera genomgången stoff. Så arbetar även vissa lärare på Scillaskolan. I vissa avseenden är man på dessa skolor inne i en omdefinieringsprocess. Under fokussamtalen på Blåsippsskolan för lärarna i arbetslaget visionära diskussioner för att ta ytterligare steg mot en omdefinierad undervisning.

Utvärderingen visar att de utbildningsinsatser som genomförts fått genomslag. Det framkommer dels genom att undervisningen effektiviserats och också modifierats på tre av skolorna och genom att många lärare nu anser sig ha tillräckliga kunskaper för att använda datorn som pedagogiskt verktyg. Dock måste framhållas att förhållandevis små procentandelar av lärarna anser att de får tillräckligt med stöd för att utveckla undervisningen med digitala verktyg. De högsta mätvärdena för detta noteras på Blåsippsskolan där över en tredjedel anser det och på Scillaskolan där en knapp tredjedel är nöjda. På Tussilagoskolan är en knapp femtedel nöjda med stödet men på Vitsippsskolan är inte någon lärare nöjd. Det förstärker intrycket av behovet av fortsatta insatser, men mätvärdena pekar också på behovet av att göra mer

riktade insatser för att den digitala satsningen ska bli mer likvärdig. Många lärare pekar också på behovet av mer tid för utbildning men också för att få pröva på egen hand och för samplanering i arbetslagen. Det framgår också av utvärderingen att lärarna är positiva till att fortbildas inom fältet.

Avslutningsvis är det angeläget att beskriva hur resultaten förhåller sig till uppställda mål för en-till-en-satsningen. Den övergripande förväntan med en-till-en-satsningen är *att nya och bättre arbetsformer ska utvecklas* – vilket till del skett – och att det i sin tur ska leda till *bättre resultat och högre måluppfyllelse för eleverna*. Den här rapporten kan inte ge något besked om digitaliseringen bidrar till höjda meritvärden. Rapporten är inriktad på upplevda och inte på mätbara effekter. Däremot kan vi genom olika mätvärden avläsa att *arbetsformer och lärmeter* till viss del *utvecklats mot en mer anpassad individualisering*. I viss mån tycks *eleverna lära genom och av varandra*. Det synliggörs genom lärarnas rapporteringar om att eleverna t.ex. arbetar med att ge varandra textrespons, samarbetar kring att lösa olika problem med datorerna och tipsa varandra om olika hemsidor. På Blåsippsskolan bygger eleverna kunskap tillsammans genom digitala verktyg, t.ex. tankekartor i Popplet. Men utvärderingen ger i övrigt ett mer tydligt besked om att ensamarbetet ökat och indikerar också att grupparbetena minskat. Detta är oroande. Det missgynnar, som tidigare förklarats, redan utsatta grupper och just de elever som också har svårigheter med fokus och arbetskoncentration. Ytterligare insatser behövs för att utveckla arbetet mot mer ämnesintegrering och olika samsarbetsformer både traditionella sådana och genom sociala medier. Vidare behövs också pedagogiska satsningar på att *utveckla fler lärmiljöer och användandet av digitala mötesrum*. Just detta påpekades även efter den andra utvärderingsinsatsen och insatser har gjorts kring detta. Mätvärdena för att skapa fler lärmiljöer och att använda digitala mötesrum har ökat, men fortsatta insatser är nödvändiga.

Utvärderingen ger däremot tämligen klara besked om att *lusten och viljan att lära ökar hos både pedagoger och elever*, samt att *pedagogernas möjligheter till uppföljning och respons av elevernas kunskapsutveckling förbättrats*. Dock ska också påpekas att lärarna på skolorna efterfrågar en lösning på att få och kunna använda Google docs.

Höga och höjda mätvärden vittnar om att eleverna på tre av skolorna nu arbetar mer varierat och med olika kommunikationssätt och därför är det troligt att *elevens förmåga till reception och produktion av multimodala texter ökar*. Detta tydliggjordes redan i utvärdering 2. Mätvärdena för detta har ökat

ytterligare på två av de utvärderade skolorna. Men på den ena av de fyra skolorna är mätvärdena mycket låga gällande dessa parametrar och därmed tydliggörs brister i likvärdigheten i en-till-en-implementeringen. Det framstår därför som mycket angeläget att arbeta för att utfallet av digitaliseringen ska bli mer likvärdigt.

När det gäller om *avståndet mellan skolans värld och elevernas fritidsvärld minskar*, är tolkningen aningen komplex. Observationerna tydliggör att de läs- och skrivpraktiker eleverna ägnar sig åt under fritiden till del har flyttat in i skolan, men ännu inte integrerats i undervisningen. Att hitta och utveckla nya metoder genom att informella sätt att lära används i formella kunskapsprocesser skulle troligen kunna användas i inkluderande syfte för att möta elevgrupper som idag riskerar att exkluderas. I utvärderingen tydliggörs att eleverna använder sociala medier, men att sådana hittills främst hålls utanför klassrummet. Det behövs som nämnts insatser för att utveckla en undervisning där eleverna får använda sociala medier i kollaborativt syfte.

Sammanfattningsvis påvisar utvärderingarna att implementeringen av digitala verktyg inneburit en pedagogisk utveckling främst i termer av en mer effektiv undervisning och att en sådan utveckling påvisas på samtliga skolor som utvärderats. Många av de positiva trenderna som påvisades i mätning 1 och 2 har inte enbart bevästs, utan även förstärkts, som exempelvis att fler lärare har en tilltro till de digitala lärverktygens möjligheter och att fler elever upplever att digital teknik erbjuder hjälpmedel när de har svårigheter i lärandet (se även Sammanfattning). Den här rapporten förstärker bilden av att en *effektivisering* av undervisningen pågår och att den kommit längre än vad den gjort enligt de tidigare mätningarna. Arbetsron har påverkats i positiv riktning av digitaliseringen. Problemen med att eleverna gör annat än vad som förväntas under lektionstid har minskat. Eleverna har utvecklat en viss datormognad enligt lärarna. Framförallt gäller den tydligare effektiviseringen områden som att fler lärare på uppmarksammar att eleverna håller bättre ordning på undervisningsmaterialet och att det tydliggörs att eleverna i tid mätt både skriver, ser mer film och att många elever också läser mer. Fler lärare uppmarksammar också datorns potential som ett stöd för flerspråkiga elever. Även textrepsen underlättas. Den indikation på *modifiering* som anades i rapport 1 och 2 får vidare ett tydligare genomslag nu. Modifieringen kan iakttas på tre av de fyra skolorna, dock är resultaten både säkrare och tydligare på två av skolorna, nämligen i de skolor där både lärare och elever deltagit i alla delar av utvärderingen. Modifieringen handlar främst om att undervisningen blivit mer varierad, att den kan möta elever med olika lärtilar

2014-03-28

och att eleverna får uttrycka sig genom fler och olika kommunikationssätt. På de här skolorna är undervisningen också på väg att omdefinieras. Man arbetar bland annat med flippat klassrum och skapar därmed andra och bättre förutsättningar för elevens lärande.

I utvärderingen tydliggörs att vissa elever inte klarar de frestelser som datorn innebär och att det företrädesvis handlar om elever som också har svårt att nå skolans kunskapsmål. Den här elevgruppen kan också i högre grad drabbas av det faktum att ensamarbetet ökat och bidra till att de får en sämre kunskapsutveckling. Just dessa faktorer identifieras som riskfaktorer på så sätt att digitalisering istället för att stödja inkludering kan verka i motsatt riktning. Även brister i ämnesintegrering framstår fortfarande som ett problem. Ytterligare ett allvarligt problem är de brister i likvärdighet av utfallet av digitaliseringen skolorna emellan som framgår av utvärderingen. Brister i likvärdighet inom skolorna påvisas också genom att det finns lärare som anser att de inte har tillräckliga kunskaper för att kunna utveckla undervisningen med digitala verktyg och genom att vissa ämnen, t.ex. uttrycker både elever och lärare att matematikämnet inte utvecklats så mycket genom de digitala verktygen.

Fortsatta satsningar på pedagogisk utveckling är därför nödvändigt då det gäller: **kollaborativa arbetssätt, ämnesintegrering, att använda sociala medier** i undervisningen och för att hitta och identifiera **undervisningsmetoder** som kan **locka** de elever som idag inte deltar på ett tillfredsställande sätt att aktivera sig och ta ansvar för sitt lärande. Såväl utbildningsförvaltningen som de enskilda skolorna bör engageras i detta. Som tidigare nämnt visar forskning att där skolledningen tar ett samlat grepp om digitaliseringen där lyckas man bäst (Unosuno, jfr Tallvid 2010). Vidare visar Skolinspektionens rapport (2012) att skolledningen på de skolor man besökt inte styr IT-undervisningen på ett aktivt sätt och att man saknar en övergripande strategi för användning av IT i det pedagogiska arbetet. Ett flertal lärare på de utvärderande skolorna efterlyser en IT-strategi. Utifrån ett **likvärdighetsperspektiv** är det nödvändigt att förvaltningen presenterar en samlad strategi för IKT, språkutveckling och inkludering nu när den projektplan för IKT som nämnden fastställt är genomförd. Det är också nödvändigt att de enskilda skolorna tar fram egna strategier med utgångspunkt i den egna verksamheten, men som också fokuserar de områden som våra utvärderingar identifierar som eftersatta.

Referenser

Bebell, D. & O' Dwyer, L. (2010) Educational outcomes and research from 1:1 computing. Settings. *The Journal of Technology, Learning, and Assessment*. 9 (1)

<http://escholarship.bc.edu/ojs/index.php/jtla/article/viewFile/1606/1463.pdf>.

Bebell, D. & Kay, R. (2010). One to one computing: A summary of the quantitative result from Bershire wireless initiative. *The Journal of Technology, Learning, and Assessment*. 9:2. S. 6-59.

Freedman, A. (1993) Show and tell? The role of explicit teaching in the learning of new genres. I: *Research in the Teaching of English* 27:3. S 5-35.

Goodwin, Bryan. (2013). One-to-One-Laptop-Programs are no Silver Bullet. *Educational Leadership*. Feb 2011

Greaves, T. Hayes, J. Wilson, L. Gielnak, M. Peterson, R. (2010) *The Technology Factor Nine Keys to Student Achievement and Cost-Effectiveness*. MDR 2010.

http://pearsonfoundation.org/downloads/ProjectRED_TheTechnologyFactor.pdf

Grönlund, Åke m fl. (2011). *Unosuno*. Årsrapport. Örebro universitet.

Hattie, J. (2009) *Visible learning, Tomorrow's Schools The mindset that make difference in Education*. Visible learning laboratories, University of Auckland. <http://www.treasury.govt.nz/publications/media-speeches/guestlectures/pdfs/tgls-hattie.pdf> 20121127

[Jacquet, Eva \(2012\). *Delrapport 2, utvärdering av en-till-en-projektet i Botkyrka*. Botkyrka kommun 2012.](#)

<http://www.botkyrka.se/SiteCollectionDocuments/Barn%20och%20Utbildning/IKT/Delutvärdering.pdf> 20121008

[Jacquet, Eva. \(2012\). *Rapport: Delutvärdering ett, en-till-en i Botkyrka*. Botkyrka kommun 2012.](#)

<http://www.botkyrka.se/SiteCollectionDocuments/Barn%20och%20Utbildning/IKT/Delutvärdering.pdf> 20121008

Jank, W & Meyer, H. (1997) Nyttan av kunskaper i didaktisk teori. I: Uljens, M. (red 1997). *Didaktisk- teori, reflektion och praktik*. Lund: Studentlitteratur.

Kroksmark, T. (2010) *Lärandets stretchadhet: lärandets digitala mysterium i en-till-en-miljöer i skolan*.

<http://tomaskroksmark.se/Stretschadhetmars2011B.pdf>

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011. (2011). Stockholm: Skolverket

MacKinnon, J. (1993) Becoming a rehtor. Developing writing ability in a mature writing-intensive organization. I Spilka (red) *Writing in the Workplace*. S 41-55.

Myndigheten för skolutveckling. (2007). *Effektivt användande av IT i skolan: analys av internationell forskning*.

<http://www.skolverket.se/publikationer?id=1906>. pdf.

Nationella utvärderingen av grundskolan 2003: sammanfattande huvudrapport. (2004). Stockholm: Statens skolverk

Pedró, Francesc (2012). *Connected minds: technology and today's learners*. Paris: Centre for Educational Research and Innovation, OECD

Penuel, Wiliam, R. (2006). Implementation and effects of one-to-one computing: A research synthesis. *Journal of Research on Technology in Education*. 38:3. S: 329-348.

Puentedura, R. (2009). As we may teach: Educational technology, from theory into practise. Online Sound Apple.

<http://itunes.apple.com/itunes-u/as-we-may-teach-educational/id380294705#ls=1>

(06.11.2011)

Scollon, Ronald & Scollon, Suzanne B. K. (2004). *Nexus analysis: discourse and the emerging Internet*. London: Routledge

Shapley, K., Sheehan, D., Maloney, C., Caranikas-Walker, F. (2010) Evaluating the implementation fidelity of technology immersion and its relationship

with student Achievement. *The Journal of Technology, Learning, and Assessment*. 9 (1).

<http://escholarship.bc.edu/ojs/index.php/jtla/article/viewFile/1609/1460>. pdf.
(10.10.2011)

Silvernail, D.L. & Gritter, A.K. (2007) *Maine's Middle School Laptop Program: Create Better Writers*. Research Brief . Manie Education Policy Research. University of Southern Maine.

[http://www.usm.maine.edu/sites/default/files/Center for Education Policy%2C Applied Research%2C and Evaluation.pdf](http://www.usm.maine.edu/sites/default/files/Center%20for%20Education%20Policy%20Applied%20Research%20and%20Evaluation.pdf).

Shapley, K., Sheehan, D., Maloney, C., Caranikas-Walker, F. (2010). Evaluating the implementation fidelity of technology immersion and its relationship with student achievement. *The Journal of Technology, Learning, and Assessment*. 9:4. S.6-68.

Suhr, K.A., Hernandez, D.A., Grimes, D., & Warschauer, M. (2010). Laptops and fourth-grade literacy:Assisting the jump over fourth –grade slump. *Journal of Technology, learning and Assessment*. 9:5. S. 6-45.

Skolinspektionen, (2012). *Satsningar på IT används inte i skolornas undervisning*. PM Dnr 40-2011-2928

<http://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Genomforda-kvalitetsgranskningar/IT-i-undervisningen/>.pdf
(01.10.2012)

Skolverket. (2010). *Redovisning av uppdrag om uppföljning av IT-användning i skolan och Itkompetens i förskola, skola och vuxenutbildning*.

Skolverket. (2009). *Vad påverkar resultaten i svensk grundskola? Kunskapsöversikt av olika faktorer*. Skolverket: Stockholm

Skolverket. (2011). *PISA 2009. Svenska elever bra på digital läsning*.

Skolverket. (2004). Pressmeddelande. *Mer än varannan 10–12-åring saknar arbetsro i skolan*.

http://www.skolverket.se/2.3894/publicerat/arkiv_pressmeddelanden/2004/mer-an-varannan-10-12-aring-saknar-arbetsro-i-skolan-1.19538. pdf.

Skolverket (2007). *Vad händer med läsningen? En kunskapsöversikt om läsundervisningen i Sverige 1995-2007*. Rapport 304. Skolverket

Tallvid, Martin (2010). *En-till-en: Falkenbergs väg till framtiden?: utvärdering av projektet En-till-en i två grundskolor i Falkenbergs kommun: delrapport 3*. Falkenberg: Barn och utbildningsförvaltningen, Falkenbergs kommun.

Twedell Levinsen, K & Sörensen Holm, B. (2011) *Formalized Informal learning- ICT and Learning for the 21st Century*

http://pure.au.dk/portal/files/871/Formalized_informal_learning.pdf
(30.05.2012)

Åkerfeldt, Anna (2013) . Slutrapport Nacka. Nacka kommun
2013

3**Ansökan om att starta pedagogisk omsorg, Familjekooperativ Olberga(UF/2013:122)****Förslag till beslut**

Utbildningsnämnden beviljar sökanden tillstånd att starta enskild pedagogisk omsorg med maximalt 16 barn vid Olberga föräldrakooperativ på Hästhagen 1 i Grödinge från den 1 juli 2014.

Sammanfattning

Ambjörn Johansson har ansökt om att starta enskild pedagogisk omsorg vid Olberga föräldrakooperativ på Hästhagen 1 i Grödinge från den 1 juli 2014. Barngruppen kommer att bestå av maximalt 16 barn i åldersgruppen 1-5 år. Det är för närvarande 12 barn inskrivna i verksamheten som är ett kommunalt familjedaghem med två anställda som vill ombildas till ett föräldrakooperativ med miljöprofil.

Företrädare för utbildningsförvaltningen har besökt verksamheten och anser att lokalen och närområdet är väl lämpat för verksamheten ifråga. Verksamheten kommer antingen att förläggas till Lillstugan eller till Olberga skolas lokaler med en boyta på ca 200 kvm på bottenplan och 160 kvm på övervåningen. Det finns en stor tomt med lekplats och fotbollsplan vilket möjliggör utomhuslek i direkt anslutning till huset. Personalen är inte utbildade förskollärare men har erfarenhet av att ha arbetat på kommunala familjedaghem i över 20 år. Enligt skollagen ska det finnas personal i all verksamhet med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och god pedagogisk verksamhet ska tillgodoses. Enligt befolkningsprognosen kommer befolkningen att fortsätta att öka i närområdet så det är förvaltningens uppfattning att verksamheten inte kommer att påverka befintlig kommunal barnomsorg negativt, varken organisatoriskt eller ekonomiskt. Förvaltningen anser att ansökan och den planerade verksamheten uppfyller gällande lagar och kommunens kriterier och föreslår att utbildningsnämnden beviljar sökanden tillstånd att starta enskild pedagogisk omsorg med maximalt 16 barn vid Olberga föräldrakooperativ på Hästhagen 1 i Grödinge från den 1 juli 2014.

2014-05-15

Dnr UF/2013:22

Referens

Erika Nysäter

Mottagare

Utbildningsnämnden

Yttrande över ansökan om att få driva enskild pedagogisk omsorg vid Olberga föräldrakooperativ i Grödinge

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden beviljar sökanden tillstånd att starta enskild pedagogisk omsorg med maximalt 16 barn vid Olberga föräldrakooperativ på Hästhagen 1 i Grödinge från den 1 juli 2014.

Sammanfattning

Olberga föräldrakooperativ har ansökt om att starta enskild pedagogisk omsorg på Hästhagen 1 i Grödinge från den 1 juli 2014. Barngruppen kommer att bestå av maximalt 16 barn i åldersgruppen 1-5 år. Det är för närvarande 12 barn inskrivna i verksamheten som är ett kommunalt familjedaghem med två anställda som vill ombildas till ett föräldrakooperativ med miljöprofil.

Företrädare för utbildningsförvaltningen har besökt verksamheten och anser att lokalen och närområdet är väl lämpat för verksamheten ifråga. Verksamheten kommer att förläggas till Olberga skolas lokaler med en boyta på ca 200 kvm på bottenplan och 160 kvm på övervåningen. Personalen är inte utbildade förskollärare men har erfarenhet av att ha arbetat på kommunala familjedaghem i över 20 år. Enligt skollagen ska det finnas personal i all verksamhet med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och god pedagogisk verksamhet ska tillgodoses.

Enligt befolkningsprognosen kommer befolkningen att fortsätta att öka i närområdet så det är förvaltningens uppfattning att verksamheten inte kommer att påverka befintlig kommunal barnomsorg negativt, varken organisatoriskt eller ekonomiskt. Förvaltningen anser att ansökan och den planerade verksamheten uppfyller gällande lagar och kommunens kriterier och föreslår att utbildningsnämnden beviljar sökanden tillstånd att starta enskild pedagogisk omsorg med maximalt 16 barn vid Olberga föräldrakooperativ på Hästhagen 1 i Grödinge från den 1 juli 2014.

Bakgrund

Olberga föräldrakooperativ har ansökt om att starta enskild pedagogisk omsorg på Hästhagen 1 i Grödinge från den 1 juli 2014. Barngruppen kommer att bestå av maximalt 16 barn i åldersgruppen 1-5 år. Verksamheten ska vara öppen kl. 7:30-17:00 och med anpassning till föräldrarnas behov. Det är för närvarande 12 barn inskrivna i verksamheten som är ett kommunalt familjedaghem med två anställda som vill ombildas till ett föräldrakooperativ med miljöprofil.

2014-05-15

Dnr UF/2013:22

Av 25 kap. 7 § skollagen följer att pedagogisk omsorg ska bedrivas i ändamålsenliga lokaler. Huvudmannen bör säkerställa att lokalerna är

- trygga, säkra och hälsosamma för barn att vistas i, samt
- utformade så att de möjliggör en varierad verksamhet, som stimulerar barns lärande och utveckling såväl enskilt som i grupp. Personal och barn ska vistas i en säker, god och hälsosam miljö.

Företrädare för utbildningsförvaltningen har besökt verksamheten och anser att lokalen och närområdet är väl lämpat för verksamheten ifråga. Verksamheten kommer att förläggas till Olberga skolas lokaler med en boyta på ca 200 kvm på bottenplan och 160 kvm på övervåningen. Det finns en stor tomt med lekplats och fotbollsplan som främjar utevistelse. Sökanden ha tagit fram en verksamhetsplan och en plan för åtgärder mot kränkande behandling och har gjort barnsäkerhetsrund för att säkra rutiner vid olycksfall och utrymning.

Personalen är inte utbildade förskollärare men båda har arbetat som kommunalt familjedaghem i över 20 år. Enligt skollagen ska det finnas personal i all verksamhet med sådan utbildning eller erfarenhet att barnets behov av omsorg och god pedagogisk verksamhet ska tillgodoses. Pedagogisk omsorg kan vara med eller utan anställd personal i enskild regi. Om antalet inskrivna barn ökar i verksamheten ska kooperativet anställa en tredje person på deltid. Av 25 kap. 2 § skollagen följer att pedagogisk omsorg ska stimulera barns utveckling och lärande genom pedagogisk verksamhet. Det framgår också att verksamheten ska utformas så att den förbereder barnen för fortsatt lärande.

Enligt befolkningsprognosen kommer befolkningen att fortsätta att öka i närområdet så det är förvaltningens uppfattning att verksamheten inte kommer att påverka befintlig kommunal barnomsorg negativt, varken organisatoriskt eller ekonomiskt. Förvaltningen anser att ansökan och den planerade verksamheten uppfyller gällande lagar och kommunens kriterier och föreslår att utbildningsnämnden beviljar sökanden tillstånd att starta enskild pedagogisk omsorg med maximalt 16 barn vid Olberga föräldrakooperativ på Hästhagen 1 i Grödinge från den 1 juli 2014. Auktorisation att starta verksamhet gäller i ett år efter beslutet.

Ann-Chatrin Norrevik
Förvaltningschef

Anette Älmdalen
Tf. Administrativ chef

Expedieras till
Olberga föräldrakooperativ

OS Olberga Skola

Trygghet Lek Naturupplevelser

VF/2013:22

Din ansökan har följande innehåll:

Ansökan avser enskild pedagogisk omsorg

Familjedaghem

1A Huvudman

Namn: Olberga föräldrakooperativ
Organisationsnummer/Personnummer: Kompletteras
Organisationsform: Ekonomisk förening
Bankgiro/Postgiro: Kompletteras
Adress: Hästhagen 1
Postnummer: 147 92
Postadress: GRÖDINGE
Telefon: 0709700401
Fax:
Mobil:
E-post: tinna@cinemadirect.se

1B Ombud

Namn:
Telefon:
Fax:
Mobil:
E-post:

1C Bilagda handlingar som styrker huvudmannens rättskapacitet

Registreringsbevis från Bolagsverket, bilaga nr: Kompletteras
Bolagsordning/Stiftelseurkund/Föreningsstadgar eller motsvarande, bilaga nr: 1
F-skattebevis, bilaga nr: Kompletteras
F-skattebevis med arbetsgivarregistrering, bilaga nr: Kompletteras
Bevis från bank att bank-/postgiro tillhör företaget, bilaga nr: Kompletteras

2A Verksamhetens idé/inriktning

Verksamheten ska bedrivas i den gamla byskolans lokaler i Olberga, Grödinge och ersätter nuvarande pedagogiska omsorg i kommunal förvaltning. Pedagogisk omsorg 1-5 år, i viss mån åldersindelad beroende på aktuellt lärandemål. Fokus på hållbar utveckling. Miljöarbete. Utepedagogik. Barnen deltar i odling och tillvaratagande av köksträdgårdens produkter. Betsdjur och höns lånas säsongvis av samarbetspartners.

2B Kompletterande dokument som biläggs ansökan

Verksamhetsplan/program biläggs ansökan, bilaga nr: 2
Plan för åtgärder mot kränkande behandling biläggs ansökan, bilaga nr: 3

3 Antal platser

Familjedaghem: 16
Flerfamiljssystem:

4A Bostad/Bostäder

Planerad verksamhet, namn: Olberga skola
Planerad start, datum: 20140701

Adress: Olberga P1 2209
Postnummer: 147 92
Postadress: GRÖDINGE
Telefonnummer: 0853063039
Bostadsyta: 196 + 159 kvm

Adress 2 (gäller enbart flerfamiljssystem):
Postnummer:
Postadress:
Telefonnummer:

Bostadsyta:

Adress 3 (gäller enbart flerfamiljssystem):

Postnummer:

Postadress:

Telefonnummer:

Bostadsyta:

4B Kompletterande dokument som biläggs ansökan

Barnsäkerhetsrond, bilaga nr:

Barnsäkerhetsrondsbilaga, Sänds in senast den: 20140602

Rutiner för barnsäkerhet och risker, bilaga nr:

5 Bostadsbeskrivning

Se bilaga 4.1, 4.2. Hela fastighetens yta disponeras av verksamheten.

6 Ekonomi

Översiktlig kalkyl (intäkter och kostnader) för det första verksamhetsåret lämnas som bilaga till ansökan, bilaga nr 5

7A Anställd i flerfamiljssystemet

Namn: Britt Jonasson, Kristina Pantzar

Examen (utländska utbildningar ska vara validerade):

Anställnings- och utbildningsbevis bifogas ansökan, bilaga nr:

Anställnings- och utbildningsbevis, skickas in senast den: 20140701

BILAGOR - CHECKLISTA

Registreringsbevis från skattemyndighet för F-skatt (1c), bilaga nr:

Registreringsbevis från Bolagsverket i förekommande fall (1c), bilaga nr:

Bevis från bank att bank-/postgiro tillhör företaget (1c) *, bilaga nr:

Verksamhetsplan/Verksamhetsvision (2a, 2b), bilaga nr: 2

Plan för åtgärder mot kränkande behandling (2b), bilaga nr: 3

Barnsäkerhetsrond (4b) *, bilaga nr:

Rutiner för barnsäkerhetsrond och kriser (4b) *, bilaga nr:

Ritning/skiss av hus/lägenhet med tydligt markerade ytor för verksamheten (5), bilaga nr: 4.1, 4.2

Ekonomisk kalkyl för första verksamhetsåret (6), bilaga nr: 5

, bilaga nr:

[Stäng detta fönster](#)

Stadgar för Olberga föräldrakooperativ

Antagna den 2014-03-13

§ 1 Föreningens namn

Föreningens namn är Olberga föräldrakooperativ, ekonomisk förening.

§ 2 Ändamål och verksamhet

Föreningen har till ändamål att främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att driva en föräldrakooperativ förskola för medlemmarnas barn. Föreningen ska verka för en stimulerande barngruppsverksamhet och förskolemiljö med god kvalitet som ett komplement till barnens hemmiljö och för att tillgodose barnens behov av trygghet och varaktiga relationer. För den dagliga pedagogiska verksamheten ska föreningen anställa personal. Förskolans föreståndare ska i anställningsvillkor och tjänstebeskrivning ges uppdraget att ansvara för och leda denna verksamhet. Förskolan ska i övrigt uppfylla de krav som Socialstyrelsen, Länsstyrelsen, andra myndigheter och kommunala organ ställer eller kan komma att ställa på verksamheten. .

Medlem deltar i verksamheten genom att aktivt verka för föreningens bästa (t.ex. genom att ingå i arbetsgrupper, inneha förtroendeuppdrag samt att delta i vissa gemensamma aktiviteter). Varje medlem är vidare skyldig att medverka i verksamheten i den omfattning föreningsstämman beslutat. Om föreningsstämman inte har beslutat annat, ska styrelsen besluta hur denna skyldighet ska fullgöras. Därvid ska föreståndarens och den anställda personalens ansvar för den dagliga pedagogiska verksamheten beaktas. Varje medlem är också skyldig att betala de stadgeenliga och av föreningsstämman fastställda insatserna och avgifter samt även i övrigt följa föreningens stadgar och beslut..

§ 3 Föreningens säte

Föreningens styrelse har sitt säte i Botkyrka kommun, Stockholms län.

§ 4 Medlemskap

Till medlem kan antas en sökande som kan förväntas följa föreningens stadgar och beslut samt bidra till förverkligandet av föreningens ändamål. Ansökan om inträde prövas av styrelsen eller av den styrelsen utser.

§ 5 Medlems skyldigheter

Varje medlem är skyldig att betala stadgeenliga medlemsinsatser och av föreningsstämman fastställda medlemsavgifter samt även i övrigt följa föreningens stadgar och beslut.

§ 6 Insats

Varje medlem ska delta i föreningen med ett insatsbelopp på 200 kronor. Insatsen betalas kontant när medlemskap har beviljats. En insats återbetalas endast i de fall som sägs i lagen om ekonomiska föreningar.

§ 7 Medlemsavgift

Varje medlem ska årligen till föreningen betala medlemsavgift, som ska beslutas av föreningsstämman, dock högst 200 kronor. Medlemsavgift betalas på det sätt som och inom den tid som styrelsen bestämmer.

§ 8 Uteslutning

En medlem som bryter mot stadgarna eller som uppenbarligen skadar föreningen eller motarbetar dess intressen eller ändamål kan av styrelsen uteslutas ur föreningen. En utesluten medlem kan hänskjuta frågan om uteslutning till föreningsstämman, genom att anmäla detta till styrelsen inom en månad från det att meddelandet om uteslutning skickades till medlemmen.

§ 9 Avgång

Utom i de fall som är bestämda på ett särskilt sätt i lagen om ekonomiska föreningar sker en avgång ur föreningen vid utgången av det räkenskapsår som infaller näst efter en månad efter det att en medlem har sagt upp sig till utträde, uteslutits, avgått av annan anledning, eller det har inträffat en annan omständighet som föranlett avgången.

§ 10 Styrelse

Styrelsen ska bestå av lägst tre och högst fem och endast udda antal styrelseledamöter med lägst två och högst tre styrelsesuppleanter. Styrelseledamöter och styrelsesuppleanter väljs av föreningsstämman för tiden fram till slutet av nästa ordinarie föreningsstämma.

§ 11 Revisorer

För granskning av föreningens årsredovisning jämte räkenskaperna samt styrelsens förvaltning utses en till två revisorer med högst två revisorssuppleanter av ordinarie föreningsstämma för tiden fram till slutet av nästa ordinarie föreningsstämma.

§ 12 Räkenskapsår

Föreningens räkenskapsår är 1 juli – 30 juni.

§ 13 Årsredovisning

Styrelsen ska lämna årsredovisningen till revisorerna senast en månad före ordinarie föreningsstämma. Denna ska bestå av resultaträkning, balansräkning och förvaltningsberättelse.

§ 14 Ärenden på ordinarie föreningsstämma

Ordinarie föreningsstämma hålls inom sex månader från räkenskapsårets utgång. Vid ordinarie föreningsstämma ska följande ärenden behandlas:

1. val av ordförande vid föreningsstämman och anmälan av stämμοordförandens val av protokollförare
2. godkännande av röstlängden
3. val av en eller två justeringsmän
4. frågan om föreningsstämman blivit utlyst i behörig ordning
5. fastställande av dagordningen
6. styrelsens årsredovisning och revisionsberättelsen
7. beslut om fastställande av resultaträkningen och balansräkningen samt om hur vinsten eller förlusten enligt den fastställda balansräkningen ska disponeras
8. beslut om ansvarsfrihet åt styrelseledamöterna
9. frågan om arvoden till styrelseledamöterna och revisorerna
10. medlemsavgift för kommande verksamhetsår
11. beslut om antalet styrelseledamöter och styrelsesuppleanter som ska väljas
12. val av styrelseledamöter och eventuella styrelsesuppleanter
13. val av revisorer och eventuella revisorssuppleanter
14. val av valberedning
15. övriga ärenden som ska tas upp på föreningsstämman enligt lag eller föreningens stadgar.

§ 15 Kallelse till föreningsstämma och andra meddelanden

Styrelsen kallar till föreningsstämma. Kallelse till föreningsstämma ska innehålla en uppgift om de ärenden som ska förekomma. Kallelsen ska utfärdas tidigast fyra veckor före och senast två veckor före ordinarie föreningsstämma och senast en vecka före extra föreningsstämma.

Kallelse till föreningsstämma och andra meddelanden sker genom brev med posten eller via e-post till samtliga medlemmar. Då kallelse gått ut till föreningsstämman ska styrelsen omedelbart underrätta revisorerna om detta genom brev.

§ 16 Vinstfördelning

Fritt eget kapital enligt fastställd balansräkning ska, sedan i lag föreskriven avsättning till reservfonden har skett, enligt föreningsstämmans beslut föras i ny räkning, fonderas eller delas ut till medlemmarna i förhållande till inbetalda insatser.

§ 17 Upplösning av föreningen

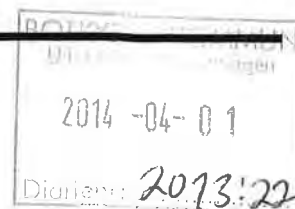
Om föreningen upplöses ska behållna tillgångar fördelas mellan medlemmarna i förhållande till inbetalda insatser.

Övrigt

För frågor som inte regleras i dessa stadgar gäller lagen om ekonomiska föreningar.

Nysäter Erika

Från: Registratorn vid utbildningsförvaltningen <sprak@botkyrka.se>
Skickat: den 31 mars 2014 23:29
Till: Registrator, uf
Ämne: En ny ansökan om godkännande och rätt till bidrag har inkommit

	ANSÖKAN OM GODKÄNNANDE OCH RÄTT TILL BIDRAG Enligt Skollagen kap. 25, §§ 11-13
--	--

Undertecknad papperskopia inklusive bilagor skickas till:	Botkyrka Kommun Utbildningsförvaltningen 147 85 Tumba
--	---

* Obligatoriska uppgifter

Ansökan avser enskild pedagogisk omsorg

Familjedaghem

1A Huvudman

* Huvudman, namn		* Organisationsnummer/Personnummer	
Olberga föräldrakooperativ		Kompletteras	
Organisationsform (enligt skatteverkets definition)		Bankgiro/Postgiro	
Ekonomisk förening		Kompletteras	
* Adress	* Postnummer	* Postadress	
Hästhagen 1	147 92	GRÖDINGE	
* Telefonnummer (inklusive riktnummer)	Fax (inklusive riktnummer)	Mobiltelefon	
0709700401			
E-postadress			
tinna@cinemadirect.se			

1B Ombud (gäller enbart flerfamiljssystem)

Ombudets namn		
Telefonnummer (inklusive riktnummer)	Fax (inklusive riktnummer)	Mobiltelefon
E-postadress		

1C Bilagda handlingar som styrker huvudmannens rättskapacitet (skickas per post)

Registreringsbevis från Bolagsverket (Bilaga nr Kompletteras)	Bolagsordning/Stiftelseurkund/Föreningsstadgar eller motsvarande (Bilaga nr 1)	
F-skattebevis (Bilaga nr Kompletteras)	F-skattebevis med arbetsgivarregistrering (Bilaga nr Kompletteras)	Bevis från bank att bank-/postgiro tillhör företaget (Bilaga nr Kompletteras)

2A Verksamhetens inriktning (kortfattat)

(inriktning, profil och idé)

Verksamheten ska bedrivas i den gamla byskolans lokaler i Olberga, Grödinge och ersätter nuvarande pedagogiska omsorg i kommunal förvaltning.

Pedagogisk omsorg 1-5 år, i viss mån åldersindelad beroende på aktuellt lärandemål. Fokus på hållbar utveckling.

Miljöarbete. Utepedagogik. Barnen deltar i odling och tillvaratagande av köksträdgårdens produkter. Betesdjur och höns lånas säsongvis av samarbetspartners.

2B Kompletterande dokument som biläggs ansökan (skickas per post)

**BILAGOR - CHECKLISTA
FÖR HANDLINGAR SOM SKA
BIFOGAS ANSÖKAN OM GODKÄNNANDE**

**Samtliga bilagor utan * krävs
för att påbörja handläggningen**

Bilagor som kan kompletteras
till ansökan är markerade *

Bilagor	Bilaga nummer
Registreringsbevis från skattemyndighet för F-skatt (1c)	
Registreringsbevis från Bolagsverket i förekommande fall (1c)	
Bevis från bank att bank-/postgiro tillhör företaget (1c) *	
Verksamhetsplan/Verksamhetsvision (2a, 2b)	2
Plan för åtgärder mot kränkande behandling (2b)	3
Barnsäkerhetsrond (4b) *	
Rutiner för barnsäkerhetsrond och kriser (4b) *	
Ritning/skiss av hus/lägenhet med tydligt markerade ytor för verksamheten (5)	4.1, 4.2
Ekonomisk kalkyl för första verksamhetsåret (6)	5

Olberga föräldrakooperativ – plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Verksamhetsformer som omfattas av planen: pedagogisk omsorg.

Ansvariga för planen: All personal som arbetar i verksamheten.

Vår vision

Alla barn och vuxna på Olberga skall känna sig välkomna och ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter i verksamheten oavsett vilka de är. I vår omsorg ska inget barn bli diskriminerat, trakasserat eller utsatt för kränkande behandling.

Planen gäller från och med 2014-07-01.

Planen gäller till och med 2015-06-30.

Barnens delaktighet

Barnen kommer genom vårt arbete få kännedom om sina rättigheter, skyldigheter och möjligheter i verksamheten samt hur man är en bra kompis.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna delges planen bland annat via hemsidan och har möjlighet att komma med frågor, synpunkter och idéer kring planen.

Personalens delaktighet

På planeringsdagarna ska planen utvärderas, revideras och implementeras hos alla pedagoger.

Förankring av planen

Vårdnadshavarna ska veta var de kan få tag på planen och när den revideras. Vårdnadshavarnas synpunkter på planen beaktas löpande. Barnen ska uppleva att vår vision genomsyrar det dagliga arbetet med dem.

Utvärdering

Fjolårets plan ska utvärderas varje verksamhetsår.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan: samtliga pedagoger.

Årets plan ska utvärderas senast 2015-06-30.

Under ett personalmöte i juni ska planen utvärderas av pedagogerna.

Ansvarig för att årets plan utvärderas är verksamhetschef tillsammans med pedagogerna.

till direkt om de misstänker några trakasserier. Barn är oftast öppna med sina känslor och berättar när de känner sig ledsna av någon anledning. Vi tar deras känslor på allvar, bekräftar dem och försöker gå tillbaka till de övriga som var inblandade i händelsen för att reda ut vad som hände, få alla att förstå och rätta till.

Hur personalen har involverats i kartläggningen: All pedagogisk personal har varit delaktiga i kartläggningen.

Resultat och analys: Barnens trivsel och sociala kontakter diskuteras och analyseras ständigt av personalen.

Förebyggande åtgärder

Namn: Samspelet mellan barnen

Områden som berörs av åtgärden: Kränkande behandling, Kön, Etnisk tillhörighet, Funktionsnedsättning och Ålder

Mål och uppföljning: Barnen tar hänsyn, visar hjälpsamhet och empatiförmåga. Det ska inte förekomma några kränkande behandlingar eller trakasserier i verksamheten. Uppföljning av detta sker ständigt i arbetslaget.

Åtgärd: Vi försöker finnas där barnen finns för att observera vad barnen gör och säger. Vi för en kontinuerlig dialog mellan föräldrar och pedagoger. Vi har utvecklingssamtal 1 gång/termin med barn och vårdnadshavare Vi samtalar med barnen både i grupp och individuellt. Olika åtgärder av mer praktisk natur kan också förekomma.

Om detta inte hjälper pratar vi även med föräldrar och verksamhetschef. Då förs även dokumentation.

Motivera åtgärd: Barnen ska förstå vad man får/inte får göra. Lära känna sina egna och andras känslor, hur egna handlingar påverkar egen och andras trivsel och välmående.

Ansvarig: All pedagogisk personal i verksamheten

Datum när det ska vara klart: Ständigt pågående

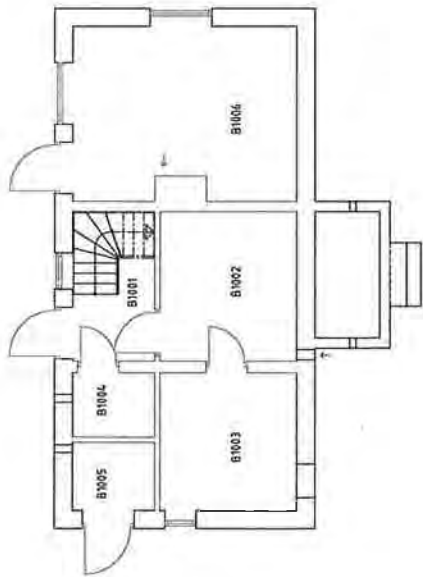
Rutiner för akuta situationer

Policy:

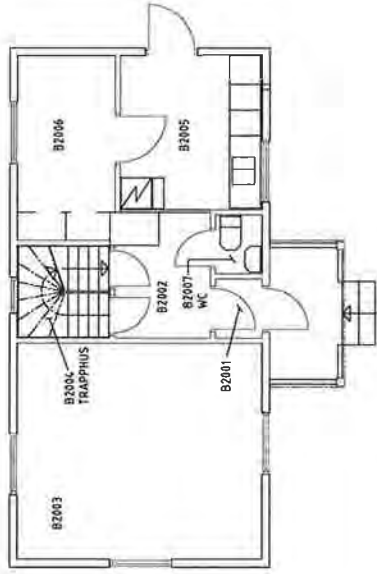
Det ska råda nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling i vår pedagogiska omsorg.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

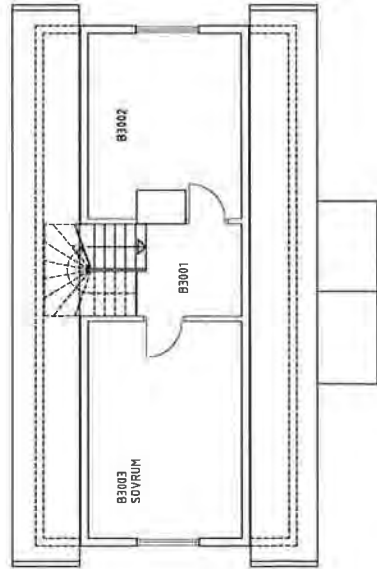
Vi pedagoger på Olberga är Medagerande, Medupptäckande, Medupplevande och Medundersökande. Vi är närvarande i barnens vistelse hos oss. Vi pedagoger samtalar om det vi ser och gör i samvaro med barnen. Vi fördelar oss efter den aktuella situationen i barngruppen. Vårt önskvärda förhållningssätt gentemot barnen är viljan till närvaro, önskan att uppnå en relation mellan barn och pedagog samt att barnen upplever att relationen alltid finns där som en möjlighet.

SOUTERRANGPLAN

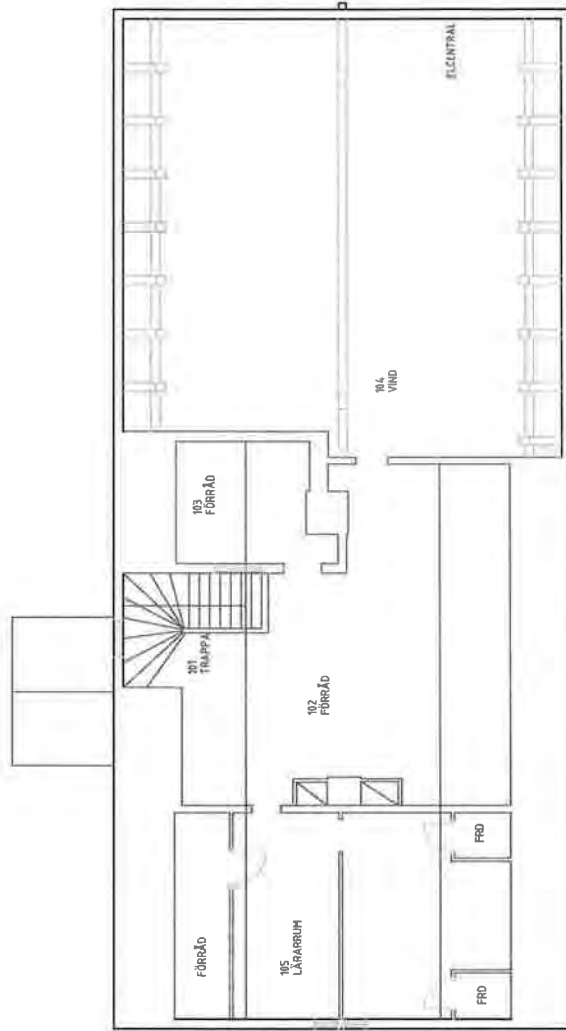
BOTTENPLAN

VINDSPLAN

Byggnadsnamn / fastighetsbeteckning		750.A30-03	
Byggnadsnummer	Byggnadsnamn	Byggnadsbeteckning	Byggnadsbeteckning
1	100	100	100
2	100	100	100
3	100	100	100
4	100	100	100
5	100	100	100
6	100	100	100
7	100	100	100
8	100	100	100
9	100	100	100
10	100	100	100
11	100	100	100
12	100	100	100
13	100	100	100
14	100	100	100
15	100	100	100
16	100	100	100
17	100	100	100
18	100	100	100
19	100	100	100
20	100	100	100
21	100	100	100
22	100	100	100
23	100	100	100
24	100	100	100
25	100	100	100
26	100	100	100
27	100	100	100
28	100	100	100
29	100	100	100
30	100	100	100
31	100	100	100
32	100	100	100
33	100	100	100
34	100	100	100
35	100	100	100
36	100	100	100
37	100	100	100
38	100	100	100
39	100	100	100
40	100	100	100
41	100	100	100
42	100	100	100
43	100	100	100
44	100	100	100
45	100	100	100
46	100	100	100
47	100	100	100
48	100	100	100
49	100	100	100
50	100	100	100
51	100	100	100
52	100	100	100
53	100	100	100
54	100	100	100
55	100	100	100
56	100	100	100
57	100	100	100
58	100	100	100
59	100	100	100
60	100	100	100
61	100	100	100
62	100	100	100
63	100	100	100
64	100	100	100
65	100	100	100
66	100	100	100
67	100	100	100
68	100	100	100
69	100	100	100
70	100	100	100
71	100	100	100
72	100	100	100
73	100	100	100
74	100	100	100
75	100	100	100
76	100	100	100
77	100	100	100
78	100	100	100
79	100	100	100
80	100	100	100
81	100	100	100
82	100	100	100
83	100	100	100
84	100	100	100
85	100	100	100
86	100	100	100
87	100	100	100
88	100	100	100
89	100	100	100
90	100	100	100
91	100	100	100
92	100	100	100
93	100	100	100
94	100	100	100
95	100	100	100
96	100	100	100
97	100	100	100
98	100	100	100
99	100	100	100
100	100	100	100

BOTKYRKA KOMMUN
FASTIGHETSSKIFTET

RELATIONSRTNING

Botkyrka Kommun Fastighetsskiftet

Projektnummer: 150A30-07

1. KÖPMAN
OCH HELLANSTÄDESKÖPA
1. P. VINDSTÄVNING

150A30-07

0,5:1 5 m

Olberga föräldrakooperativ hösten 2014

Välkomna alla barn och föräldrar till en ny termin med oss!

Vi har öppet mellan 07.30-17.00

Telefonnummer Lillstugan 08-530 639 31

Kicki 0732-440917

Britt 0739-326907

Sjukanmälan före 07.45 Friskanmälan önskas dagen innan. Och tänk på att ringa oss om ni är försenade till er hämtning på eftermiddagen.

En dag på Olberga föräldrakooperativ

7.30 Förskolan öppnar

Ring senast kl.07.45 vid sjukdom/annan frånvaro/friskanmälan.

Det är viktigt att barnen är färdigklädda efter väderlek när de lämnas.

9.00 Verksamheten börjar.

9.30 Frukt

11.00- 11.30 Lunch

Vi äter hemlagad, ekologisk mat i lugn och ro.

12.00 Vila

De små barnen sover ofta ute, medan de större vilar, ritar eller lyssnar på en saga.

14.00 Mellanmål

15.30 Fri lek

Ute på gården eller inne. Barnen får utveckla sin fantasi i den fria leken och får utlopp för sin spontanitet. Alla barn hjälper till att städa innan de går hem.

16.30 Frukt.

17.00 Förskolan stänger

Britt Jonasson 530306 - 6608

Yrkeserfarenhet

1971	Praktik särskola
1972	Spädbarnspraktik
1974 - 1975	Grundkurs psykiskt utvecklingsstörda
1975 - 1984	Läkepedagogiskt skolhem (barn 6-17 år) Waldorfpedagogik Daglig omvårdnad samt djurskötsel och ridning
1984 - 1987	Läkepedagogiskt elev hem för ungdomar (Rudolf Steiner stiftelsen)
1987 - 2003	Dagbarnvårdare Wiad
2003 - 2006	Förskola (ringen)
2006 - 2012	Fritids och skolsamverkan (Olberga)
2012 - 2014	Dagbarnvårdare (Lillstugan)

Diverse kurser och erfarenheter relaterat till kompetens, utveckling och fritid

Instruktör samt barn och ungdomsledarkurs i brukshundsklubb

Mulle ledare några terminer (friluftsförbundet)

Språk - lek - empati (seminarium)

Läroplan för familjedaghem (27 tim kompetens centrum)

Möta föräldrar i samtal (3 dagar pedagogiskt centrum)

Målinriktat arb. i familjedaghem (3 dagar)

Hitta Vilse kurs (civilförsvaret) (med barn på förskolan Ringen)

Utomhuspedagogik (naturpedagogiskt centrum)

Stärk språket - stärk lärandet (pedagogiskt centrum)

Läs- och matte lekar (pedagogiskt centrum)

Massage (fritids)

Livskunskap (fritids)

Rede (respekt, empati, djur och etik) (fritids)

Utbildningsmeriter, kompetensprofil och arbetserfarenhet *Kristina Pantzar 19521114-1626*

Arbetserfarenhet

1975-1987 Aktiv ledare Kyrkans barntimmar Uringe, senare
Kyrkans Hus Vårsta

1988-nutid Kommunal DBV Botkyrka kommun

Utbildningsmeriter

DBV-utbildning veckokurs (27 tim). Läroplan för familjedaghem
i samband med den kommunala anställningen. Kompetenscentrum.

Diverse fortbildningskurser under perioden 1988-2014.

Utbildning i projekt- och processplanering, Kursgård
Bommersvik.

Kompetensprofil

Kicki har egna hästar och driver en gård i Bröta. Hon har
under många års tid tränat, tävlat och skött egna och andras
hästar. Erfarenheten av arbete med unga barn i kombination med
den egna gården gör Kicki till en utmärkt, erfaren och tydlig
pedagog.

Rikspolisstyrelsen
Polisens verksamhetsstöd
SE-981 81 KIRUNA

Utdrag ur

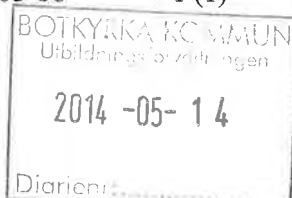
Belastningsregistret

Datum

2014-05-06

Sida

1 (1)

Pantzar, Ulla Kristina
BRÖTAVÄGEN 42 LÖVVRETEN
14791 GRÖDINGE

0000573

Utdrag ur belastningsregistret

Det här är ett utdrag ur belastningsregistret för den som ska lämna ett sådant utdrag enligt bestämmelser i:

- skollagen (2010:800)

eller

- lagen (2010:479) om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder

eller

- lagen (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn

Originalhandlingen är skriven på vattenstämplat säkerhetspapper och försedd med Rikspolisstyrelsens emblem i färgtryck. Den som erbjuds anställning, anlitas eller annars tas emot enligt ovanstående lagstiftning ska visa upp originalet och får sedan behålla detta.

Registerutdraget är giltigt under **1 år från utfärdandedatumet**.

Utdraget börjar

PersonID: 521114-1626

Innehållet i det här utdraget är begränsat enligt 22 § förordningen (1999:1134) om belastningsregister.

I belastningsregistret finns inga uppgifter att redovisa

Utdraget slut

Postadress: Rikspolisstyrelsen
Box 757
981 27 KIRUNA

Telefon: 010 - 563 35 02
Telefax: 010 - 563 53 33

E-post: registerutdrag@polisen.se
www.polisen.se

Jonasson, Britt Barbro
VIAD 31
14792 GRÖDINGE

Utdrag ur belastningsregistret

Det här är ett utdrag ur belastningsregistret för den som ska lämna ett sådant utdrag enligt bestämmelser i:

- **skollagen (2010:800)**

eller

- **lagen (2010:479)** om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder

eller

- **lagen (2013:852)** om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn

Originalhandlingen är skriven på vattenstämplat säkerhetspapper och försedd med Rikspolisstyrelsens emblem i färgtryck. Den som erbjuds anställning, anlitas eller annars tas emot enligt ovanstående lagstiftning ska visa upp originalet och får sedan behålla detta.

Registerutdraget är giltigt under **1 år från utfärdandedatumet**.

Utdraget börjar

PersonID: 530306-6608

Innehållet i det här utdraget är begränsat enligt 22 § förordningen (1999:1134) om belastningsregister.

I belastningsregistret finns inga uppgifter att redovisa

Utdraget slut

Jonsson, Annika Maria
KÄLLARHAGEN 35
14792 GRÖDINGE

Utdrag ur belastningsregistret

Det här är ett utdrag ur belastningsregistret för den som ska lämna ett sådant utdrag enligt bestämmelser i:

- **skollagen (2010:800)**

eller

- **lagen (2010:479)** om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder

eller

- **lagen (2013:852)** om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn

Originalhandlingen är skriven på vattenstämplat säkerhetspapper och försedd med Rikspolisstyrelsens emblem i färgtryck. Den som erbjuds anställning, anlitas eller annars tas emot enligt ovanstående lagstiftning ska visa upp originalet och får sedan behålla detta.

Registerutdraget är giltigt under **1 år från utfärdandedatumet**.

Utdraget börjar

PersonID: 570307-1265

Innehållet i det här utdraget är begränsat enligt 22 § förordningen (1999:1134) om belastningsregister.

I belastningsregistret finns inga uppgifter att redovisa

Utdraget slut

Johansson, Johan Ambjörn
HÄSTHAGEN 1
14792 GRÖDINGE

Utdrag ur belastningsregistret

Det här är ett utdrag ur belastningsregistret för den som ska lämna ett sådant utdrag enligt bestämmelser i:

- **skollagen (2010:800)**

eller

- **lagen (2010:479)** om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn med funktionshinder

eller

- **lagen (2013:852)** om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn

Originalhandlingen är skriven på vattenstämplat säkerhetspapper och försedd med Rikspolisstyrelsens emblem i färgtryck. Den som erbjuds anställning, anlitas eller annars tas emot enligt ovanstående lagstiftning ska visa upp originalet och får sedan behålla detta.

Registerutdraget är giltigt under **1 år från utfärdandedatumet**.

Utdraget börjar

PersonID: 730927-7635

Innehållet i det här utdraget är begränsat enligt 22 § förordningen (1999:1134) om belastningsregister.

I belastningsregistret finns inga uppgifter att redovisa

Utdraget slut

4**Förändrat regelverk fritidshem(UF/2014:67)****Förslag till beslut**

Utbildningsnämnden antar det förändrade regelverket att gälla från och med den 1 juni 2014.

Sammanfattning

Regelverket uppdaterades senast 2014-04-01. Den nu aktuella förändringen gäller fritidshem. Förvaltningen månar om elevers rätt till ledighet och vila, och menar att det är viktigt för de allra flesta elever att få en sammanhängande ledighet någon gång under året. Den ena förändringen gäller barn till arbetande/studerande där regelverket nu ställer krav på att eleven inte ska vistas på fritidshemmet under vårdnadshavarens semester från arbete eller studier. Tidigare har en sådan regel saknats. Den andra förändringen gäller barn till föräldralediga/arbetssökande/de som saknar sysselsättning. Eleven har som tidigare rätt till 35 timmar/vecka under sommarlovet, men det förändrade regelverket kräver att eleven ska vara ledig från fritidshemmet i fyra sammanhängande veckor under perioden juni – augusti.

2014-05-19

Dnr UF/2014:67

Referens
Sofia Nordgren

Mottagare
Utbildningsnämnden

Förändrat regelverk fritidshem

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden antar det förändrade regelverket att gälla från och med den 1 juni 2014.

Sammanfattning

Regelverket uppdaterades senast 2014-04-01. Den nu aktuella förändringen gäller fritidshem. Förvaltningen månar om elevers rätt till ledighet och vila, och menar att det är viktigt för de allra flesta elever att få en sammanhängande ledighet någon gång under året. Den ena förändringar gäller barn till arbetande/studerande där regelverket nu ställer krav på att eleven inte ska vistas på fritidshemmet under vårdnadshavarens semester från arbete eller studier. Tidigare har en sådan regel saknats. Den andra förändringen gäller barn till föräldralediga/arbetsökande/de som saknar sysselsättning. Eleven har som tidigare rätt till 35 timmar/vecka under sommarlovet, men det förändrade regelverket kräver att eleven ska vara ledig från fritidshemmet i fyra sammanhängande veckor under perioden juni – augusti.

Förändringar

Regelverket för barnomsorg i Botkyrka utgår från alla elevers rätt till fritidshem, för att fritidshemmet stimulerar elevens utveckling, men också att barn precis som vuxna behöver en sammanhållen ledighet under året. Enligt skollagen ska en elev erbjudas utbildning i fritidshemmet i den omfattning som behövs med hänsyn till föräldrarnas förvärsarbete eller studier, eller om eleven har ett eget behov på grund av familjens situation i övrigt. Förvaltningen månar om elevers rätt till ledighet och vila, och menar att det är viktigt för de allra flesta elever att få en sammanhängande ledighet någon gång under året. Det förändrade regelverket föreslår två ändringar som reglerar elevens rätt till ledighet.

Den ena förändringar gäller barn till arbetande/studerande där regelverket nu ställer krav på att eleven inte ska vistas på fritidshemmet under vårdnadshavarens semester från arbete eller studier. Tidigare har en sådan regel saknats.

2014-05-19

Dnr UF/2014:67

Den andra förändringen gäller barn till föräldralediga/arbetssökande/de som saknar sysselsättning. Eleven har som tidigare rätt till 35 timmar/vecka under sommarlovet, men det förändrade regelverket kräver att eleven ska vara ledig från fritidshemmet i fyra sammanhängande veckor under perioden juni – augusti.

Ann-Chatrin Norrevik
Förvaltningschef

Anette Älmdalen
Tf. Administrativ chef

Referens

Sofia Nordgren

Regler för förskoleverksamhet, pedagogisk omsorg och skolbarnsomsorg från och med 2014-06-01

Former av barnomsorg

Förskolan tar emot barn i åldern 1-5 år. Här erbjuds pedagogisk verksamhet där omsorg, fostran och lärande bildar en helhet. Förskolan arbetar utifrån läroplanen för förskolan.

Allmän förskola är avgiftsfri och bedrivs endast på förskolan som en integrerad verksamhet. Barn kan erbjudas plats från och med höstterminen det år barnet fyller tre år. Allmän förskola ska omfatta minst 525 timmar om året och följer skolans läsår. Ingen verksamhet bedrivs under grundskolans lov dagar.

Pedagogisk omsorg är barnomsorg och skolbarnsomsorg i hemmiljö där verksamheten bedrivs i mindre grupper. Kommunen betalar ut bidrag för egna barn om det är lika många egna barn som det är andra barn som tagits emot. Läroplanen för förskolan ska vara vägledande för verksamheten.

Barnomsorg på obekvämt arbetstid erbjuds av kommunen på förskolan Natt och Dag i Tumba mellan kl 18:30-06:30, 365 dagar om året. För mer detaljerade regler, se Regler för barnomsorg på obekvämt arbetstid (dnr BOUN/2009:322).

Skolbarnsomsorg bedrivs i fritidshem och tar emot barn från förskoleklass till och med den termin som barnet fyller 10 år. Platsen kan nyttjas fram till nästa termins start.

Fristående verksamhet är förskolor, fritidshem, annan pedagogisk omsorg som bedrivs av annan huvudman än kommunen, till exempel föräldra- eller personalkooperativ.

Öppettider

Förskolorna, annan pedagogisk omsorg och fritidshemmen erbjuder verksamhet vardagar klockan 06.30-18.30.

20134-05-19

Dnr UF/2014:67

Sekretess- Anmälningssplikt - Registerkontroll

All personal inom förskoleverksamhet och skolbarnsomsorg omfattas av sekretesslagen. Verksamheterna har anmälningssplikt till socialtjänsten om det finns misstanke om att ett barn far illa. Huvudmannen för den aktuella verksamheten ansvarar för att registerkontroll av personal sker innan arbetet påbörjas.

Olycksfallsförsäkring

Botkyrka kommunen har tecknat en kollektiv olycksfallsförsäkring för alla barn som är inskrivna i verksamheten. Försäkringen gäller dygnet runt.
www.botkyrka.se/barnochutbildning/elevhälsa

Anmälan och regler för tilldelning av platser

Anmälan till förskola, pedagogisk omsorg, allmän förskola och fritidshem som bedrivs i Botkyrka kommuns kommunala eller enskilda verksamheter, görs i e-tjänsten Min skola på www.botkyrka.se. Medborgarkontoren kan hjälpa alla vårdnadshavare med att göra anmälan.

Anmälan kan göras sex månader innan önskat datum för placering och senast tre månader innan. Bekräftelse på godkänd eller avslagen anmälan skickas automatiskt med e-post eller sms till sökande vårdnadshavare.

Barnomsorgsplats garanteras inom tre månader från det datum då ansökan har blivit godkänd. Garantin gäller för barn som har Botkyrka kommun som hemkommun, vilket oftast innebär att de är folkbokförda i kommunen. Garantin gäller ej vårdnadshavare som har obetalda barnomsorgsskulder till kommunen.

Barnomsorgsverksamheten har en kontinuerlig intagning under året. Det betyder att väntetiden kan variera. Den 31 juli slutar alla blivande sexåringar i förskolan. Det innebär att antal lediga platser är flest i början av augusti och att det kan vara lättare att få sitt förstahandsval. Vårdnadshavarna ska göra tre aktiva val. Barnet garanteras dock inte plats på någon av dessa tre alternativ. Om en plats på de valda förskolorna inte kan ordnas inom tre månader blir barnet erbjuden en plats på en annan förskola i kommunen.

Växelvis boende

Barn, folkbokförda i Botkyrka kommun, som bor växelvis hos sina vårdnadshavare och där en av vårdnadshavarna är bosatt i en annan kommun, erbjuds plats i Botkyrka kommuns barnomsorg.

20134-05-19

Dnr UF/2014:67

Barn folkbokförda i annan kommun, som bor växelvis hos sina vårdnadshavare, varav en vårdnadshavare är bosatt i Botkyrka kommun, erbjuds placering i mån av plats och om hemkommunen betalar för platsen. Vårdnadshavarna har möjlighet att få en varsin faktura.

Barnomsorg i kommunal eller enskild regi i annan kommun

Vårdnadshavare som önskar barnomsorg i annan kommuns kommunala regi undersöker själva om det finns plats. Den mottagande kommunen upprättar ett avtal med Botkyrka kommun. Därefter placeras barnet. Barnomsorgsavgiften betalas till Botkyrka kommun.

Vårdnadshavare som önskar barnomsorg i annan kommuns enskilda regi undersöker själva om det finns plats. Den enskilda verksamheten och vårdnadshavarna undertecknar ett avtal där det framgår när barnet får påbörja sin placering. Intyget skickas till kommunen eller lämnas till medborgarkontoren i Botkyrka kommun. Därefter får barnet påbörja sin placering. Barnomsorgsavgiften betalas till Botkyrka kommun.

Barn i behov av särskilt stöd

Barn i behov av särskilt stöd enligt Skollagen ska anvisas plats i barnomsorg efter särskild prövning. Vistelsetiden erbjuds med minst 15 timmar per helgfri vecka. Avgiften grundar sig på maxtaxa och reduceras med 25%.

Regler för turordning - hur platserna fördelas

Vårdnadshavarna är garanterade barnomsorg i Botkyrka kommun inom tre månader eller utifrån vårdnadshavarnas behovsdatum.

Fördelning av platser till förskola eller till annan pedagogisk omsorg sker enligt följande kriterier:

1. Syskonförtur.
2. Barn som saknar barnomsorgsplats.
3. Omplacering av barn (översyn sker i april-maj)
 - Om fler barn konkurrerar om samma plats så får äldst barn placering först
 - Syskonförtur är förtur till förskola eller pedagogisk omsorg där annat syskon är placerat vid placeringsstarten
 - Med syskon avses helsyskon, halvsyskon och även barn som bor i samma familj utan att vara biologiska syskon

20134-05-19

Dnr UF/2014:67

- De fristående verksamheterna har möjlighet att göra avsteg från kön utifrån verksamhetens behov
- I månadsskiftet april-maj ska alla verksamheter se över vilka barn som önskar en omplacering av enhet och i möjligaste mån tillgodose vårdnadshavarnas önskemål om byte. Bytet sker förslagsvis i augusti när alla blivande sexåringar slutar på förskolan eller hos dem som bedriver annan pedagogisk omsorg

Den som är folkbokförd i eller permanent vistas i kommunen har rätt till barnomsorg. Om en vårdnadshavare som planerar att flytta till kommunen och vill få barnomsorgsplats så ska ett köpeavtal eller hyresavtal visas upp hos medborgarkontoret eller skickas in i samband med ansökan. Ansökan är inte komplett förrän köpeavtal eller hyresavtal har uppvisats, vilket framgår när man ansöker. Ködatumet räknas från den dagen komplett ansökan är inkommen.

Placering

Så här går en placering till

En av vårdnadshavarna ansöker om plats i kommunens e-tjänst. Ett erbjudande om plats skickas till sökande vårdnadshavare via e-post eller sms. Den erbjudna platsen måste accepteras i e-tjänsten av den sökande vårdnadshavaren för att placeringen ska bli aktuell. Om barnet har två vårdnadshavare som bor på olika adresser så måste båda vårdnadshavarna acceptera erbjudandet oavsett om det är båda eller bara den ena vårdnadshavaren som är i behov av barnomsorgsplats. Accepterar bara den ena av de två vårdnadshavarna förfaller erbjudandet. Erbjudandet måste besvaras inom två veckor (tre veckor under juli månad).

- Om vårdnadshavarna tackar nej till en erbjuden placering men väljer att stå kvar i kö, flyttas ködatumet fram tre månader.
- Om vårdnadshavaren accepterar den erbjudna platsen men önskar en annan placering så flyttas de till omplaceringskön med samma ködatum som tidigare.
- Erbjuds vårdnadshavarna sitt förstahandsval och tackar nej så har de ej möjlighet att stå kvar i kön.
- Om vårdnadshavarna inte svarar på placeringserbjudandet inom två veckor (tre veckor under juli månad) så kommer erbjudandet samt lägre rankade alternativ att stängas. Vårdnadshavarna har då möjlighet att på nytt söka dessa alternativ, men får då en ny kötid. Svarar inte vårdnadshavarna på sitt förstahandsval så har de inte möjlighet att stå kvar i kön.

20134-05-19

Dnr UF/2014:67

Vistelsetider och inskolning

Barn i förskola och i pedagogisk omsorg skolas in i upp till två veckor. Vårdnadshavarna deltar i verksamheten tillsammans med sitt barn efter ett uppgjort schema. Inskolningen gäller även vid omplacering. Inskolningen är kortare när barnet börjar på fritidshem. Vårdnadshavarna betalar avgift från och med första dagen på inskolningen. Under inskolningen skriver vårdnadshavarna på en tidsöverenskommelse tillsammans med respektive verksamhet om barnets vistelsetid. Tidsöverenskommelsen ska ligga till grund för verksamhetens planering och personalens arbetstider.

Tidsöverenskommelsen är bindande och de överenskomna tiderna ska gälla tills ny tidsöverenskommelse undertecknas. Om barn inte hämtas efter kl 18:30 har förskolan valet att ringa socialjouren.

Förskola och pedagogisk omsorg

Botkyrka kommun erbjuder alla barn barnomsorg 35 timmar per helgfri vecka i förskola eller i annan pedagogisk omsorg. Barn till arbetande/studerande har utöver dessa 35 tim/vecka rätt att vistas i verksamheten under vårdnadshavarnas arbetstid/studietid samt under restiden till och från arbetet/studierna. När arbetande/studerande vårdnadshavare har semester har barnet inte rätt att vistas i verksamheten.

Barn till föräldralediga, arbetsökande och de som saknar sysselsättning har rätt till förskola eller annan pedagogisk omsorg och kan välja placering enligt följande alternativ:

1. 15 timmar per helgfri vecka. Placeringen innebär att vårdnadshavarna betalar en halv barnomsorgsavgift.
2. 35 timmar per helgfri vecka, med krav på att barnet får ledigt från förskolan under minst fyra sammanhängande veckor under perioden juni – augusti.

Byte mellan 15 timmar/vecka och 35 timmar/vecka kan göras vid terminsstart.

Förskolechefen fastställer i samråd med vårdnadshavarna närvarotidens förläggning utifrån hela barngruppens och verksamhetens bästa. Vid placering på 35 timmar per vecka rekommenderas att 30 av dessa 35 timmar förläggs mellan klockan 9-15. Anledningen till att erbjuda barnen denna tid är att det är då förskolan i huvudsak bedriver den pedagogiska verksamheten.

Allmän förskola

Från höstterminen det år barnet fyller tre år har alla barn rätt till allmän förskola 15 timmar/vecka, minst 525 timmar per år. Verksamheten bedrivs under skolans

20134-05-19

Dnr UF/2014:67

läsår och är ej tillgänglig under skollov. Förskolechefen fastställer närvarotiden utifrån hela barngruppen och verksamhetens bästa. Verksamheten är avgiftsfri.

Den som har barnomsorg och blir sjukskriven

Den som får sjukpenning eller sjukersättning och har barn placerat inom barnomsorgen, har rätt att behålla samma vistelsetider som före sjukskrivningen.

Fritidshem

Botkyrka kommun erbjuder barn till arbetande/studerande har rätt till vistelsetid under vårdnadshavarnas arbetstid/studietid samt under restiden till och från arbetet/studierna. **När arbetande/studerande vårdnadshavare har semester har eleven inte rätt att vistas i verksamheten.**

Barn vars vårdnadshavare är aktivt arbetsökande, föräldralediga för yngre syskon eller saknar sysselsättning erbjuds 4 timmar per dag på fritidshem under terminen. **Under loven erbjuder kommunen 35 timmar per vecka, med kravet att eleven ska vara ledig från fritidshemmet under minst fyra sammanhängande veckor under perioden juni – augusti.**

Planeringsdagar och semesterstängt

Under semestertid, jul- och nyårshelger stänger vissa förskolor, pedagogisk omsorg och fritidshem. Förskolan, pedagogisk omsorg och fritidshemmen har även 2-3 planeringsdagar under året när verksamheten stänger. Vårdnadshavarna blir meddelade i god tid innan. Kan vårdnadshavarna inte ordna med barnomsorg på annat vis har barnen möjlighet att få tillfällig placering på en annan enhet. Det blir inte någon reduktion av barnomsorgsavgiften för de dagarna. All verksamhet håller stängt under röda dagar samt under jul-, nyårs- och midsommarafton.

Avgifter

Botkyrka kommun tillämpar maxtaxa. Avgiften beräknas utifrån hushållets gemensamma skattepliktiga inkomst för dem som är folkbokförda eller bor på samma adress som barnet. Den högsta avgiften betalas för det yngsta barnet i familjen. För det fjärde barnet betalas ingen avgift. Någon avgift utöver detta (för till exempel lovdagar eller mat) får inte tas ut från vårdnadshavarna. För barn mellan 3 och 5 år som går på förskola reduceras avgiften med 25 % mellan den 1 september och den 31 maj.

Hushållet kan välja att inte uppge någon inkomst och godkänner då högsta barnomsorgsavgift. I samband med ansökningen eller placeringen lämnar hushållet in en kopia på sin inkomst som ska gälla när barnet börjar i verksamheten. Inkomstuppgiften skickas till kommunen eller lämnas till

20134-05-19

Dnr UF/2014:67

medborgarkontoret. Har ingen inkomst uppvisats innan eller i samband med att vårdnadshavaren tackar ja till ett erbjudande så kommer hushållet att få en faktura som är grundad på högsta avgift. Vårdnadshavaren är då skyldig att betala denna faktura, uppvisas en ny inkomst korrigeras avgiften automatiskt retroaktivt på nästkommande månads faktura.

Om inkomsten för en familj har varit högre än den familjen uppgivit så kan kommunen efterdebitera mellanskillnaden upp till tre år bakåt i tiden. Om ett hushåll har fått högsta avgift på grund av utebliven inkomstanmälan och därefter kompletterar med styrkta inkomstuppgifter så ska denna faktura betalas. Avgiften kan därefter justeras retroaktivt. Kommunen tillämpar förskottsinsbetalning.

Ändrad inkomst ska omedelbart anmälas till medborgarkontoret. Hushållet styrker inkomsten med kopia på lönespecifikation eller liknande. Om vårdnadshavarna betalar barnomsorgsfakturan efter förfallodagen tillkommer en påminnelseavgift. Kommunen kan stänga av barnet om inte vårdnadshavarna betalar fakturan. Obetald faktura överlämnas till kronofogden för fastställande av skuld och eventuell verkställighet/utmätning för indrivningsåtgärder.

Ändrade familjeförhållanden

Vid förändrade familjeförhållanden, beräknar kommunen ny inkomst från familjens förändrade folkbokföringsdatum. Vid gemensam vårdnad kan vårdnadshavarna få varsin faktura som baserar sig på respektive hushåll om båda begär detta. Den sammanlagda fakturan får inte överstiga den övre gränsen för maxtaxan.

Skulder

En förutsättning för att få en placering i förskola, i pedagogisk omsorg eller i fritidshem är att familjen inte har obetalda barnomsorgsskulder till Botkyrka kommun. Barn mellan 3-5 år har dock fortfarande rätt till allmän förskola, som är avgiftsfri.

Uppsägning av plats

1. Uppsägningstiden är två månader och familjen betalar avgift under uppsägningstiden. En vårdnadshavare säger upp placeringen i kommunens e-tjänst. Är vårdnadshavarna folkbokförda på olika adresser måste den andra vårdnadshavaren logga in och bekräfta uppsägningen innan den kan bli godkänd.
2. Vid utflyttning från kommunen förlorar barnet rätten till barnomsorg i Botkyrka kommun, men får gå kvar i två månader efter utflyttsdatum, (uppsägningstiden). Därefter avslutas placeringen.

20134-05-19

Dnr UF/2014:67

3. Frånvaro från barnomsorgsplatsen mer än en månad utan anmälan uppfattar kommunen som en uppsagd plats. Det tillkommer två månaders uppsägningstid från det datum som platsen har varit outnyttjad en månad.
4. Önskar man behålla platsen under en längre frånvaro, maximalt fyra månader, ska detta meddelas till förskolan innan frånvaron. Återkommer inte barnet till förskolan efter fyra månader sägs platsen upp med omedelbar verkan. Vid nytt behov av barnomsorgsplats måste vårdnadshavarna göra en ny anmälan om barnomsorg. Detta gäller inte vid sjukhusvistelse och annan allvarlig sjukdom.
5. Vid utebliven betalning av avgiften blir vårdnadshavarna kontaktade för reglering av skulden enligt kommunens kravrutin. Om betalning trots detta inte sker kan kommunen säga upp platsen efter utredning och beslut från utbildningsförvaltningen.
6. För barn, som är folkbokförda i Botkyrka kommun, tillämpas ingen uppsägningstid vid byte av barnomsorgsenhet inom kommunen. En viss tid för administration bör finnas. De ansvariga för respektive enhet avtalar med varandra om ett lämpligt datum för överlämnande av barnet.
7. Uppsägning av blivande sexåringar säger kommunen automatiskt upp under våren. Platsen sägs upp till och med 31 juli.
8. Uppsägning av barn som är tio år och är födda innan skolstart på hösten säger kommunen automatiskt upp från fritidshemmet under våren. Uppsägningen gäller från och med skolstart på hösten.
9. Uppsägning av barn som är tio år och är födda efter skolstart när höstterminen börjar säger kommunen upp automatiskt från fritidshemmet under hösten. Uppsägningen gäller från och med skolstart i januari.
10. Botkyrka kommun gör kontroller av inlämnade inkomstuppgifter kontinuerligt under året. Avstängning från plats kan ske om platsen upprätthålls på oriktiga grunder efter utredning och beslut i utbildningsförvaltningen.

5**Ökade kostnader för specialiserad förskoleverksamhet(UF/2014:64)****Förslag till beslut**

Utbildningsnämnden äskar 1 650 000 kr av kommunfullmäktige, för ökade kostnader till förskoleverksamheten "Lilla rummet" för förskolebarn med flerfunktionshinder.

Sammanfattning

På utbildningsförvaltningens specialiserade förskola Lilla Rummet på Tallidskolan finns sex förskoleplatser för barn med flerfunktionshinder. På Lilla Rummet är omfattande anpassningar i den fysiska och pedagogiska miljön skapade. Vårterminen 2014 har ytterligare sex barn tillhörande målgruppen för Lilla rummet ansökt om förskoleplats i Botkyrka kommun. Utbildningsförvaltningen har inte kunnat erbjuda dessa barn förskoleplats i annan förskola på grund av barnens stora behov av anpassad miljö. Utbildningsnämnden äskar därför 1 650 000 kr av kommunfullmäktige, för ökade kostnader för förskolebarn med flerfunktionshinder.

2014-05-19

Dnr UF/2014:64

Referens
Christina PalmMottagare
Utbildningsnämnden

Ökade kostnader för specialiserad förskoleverksamhet

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden äskar 1 650 000 kr av kommunfullmäktige, för ökade kostnader till förskoleverksamheten "Lilla rummet" för förskolebarn med flerfunktionshinder.

Sammanfattning

På utbildningsförvaltningens specialiserade förskola Lilla Rummet på Tal-lidskolan finns sex förskoleplatser för barn med flerfunktionshinder. På Lilla Rummet är omfattande anpassningar i den fysiska och pedagogiska miljön skapade. Vårterminen 2014 har ytterligare sex barn tillhörande målgruppen för Lilla rummet ansökt om förskoleplats i Botkyrka kommun. Utbildningsförvaltningen har inte kunnat erbjuda dessa barn förskoleplats i annan förskola på grund av barnens stora behov av anpassad miljö. Utbildningsnämnden äskar därför 1 650 000 kr av kommunfullmäktige, för ökade kostnader för förskolebarn med flerfunktionshinder.

Ärendet

På utbildningsförvaltningens specialiserade förskola Lilla Rummet på Tal-lidskolan finns sex förskoleplatser för barn med flerfunktionshinder. På Lilla Rummet är omfattande anpassningar i den fysiska och pedagogiska miljön skapade. Samtliga barn har betydande funktionsnedsättningar vilket även medför ett stort omsorgsbehov. Verksamheten är väl fungerande med hög personaltäthet.

Under våren 2014 har behovet av sex ytterligare platser uppkommit och det bedöms därmed finnas ett långvarigt behov av totalt 12 platser. Sex barn med omfattande flerfunktionshinder har ansökt om förskoleplats i Botkyrka och utbildningsförvaltningen har inte kunnat erbjuda dessa barn förskoleplats i annan förskola på grund av barnens stora behov av anpassad miljö. Barnen har stora behov av särskilt stöd och anpassning utifrån sina funktionsnedsättningar.

2014-05-19

Dnr UF/2014:64

Enligt skollagen, kap 8 § 14, ska barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl har behov av särskilt stöd i sin utveckling i form av förskola skyndsamt erbjudas förskola. Detta gäller även barn som ännu inte fyllt ett år.

Utbildningsnämnden äskar 1 650 000 kr av kommunfullmäktige för ökade kostnader för förskolebarn med flerfunktionshinder. Förvaltningen ser ett behov att permanent utöka Lilla Rummets verksamhet och att antalet platser utökas från 6 till 12, samt att ersättningsnivån för barnen på Lilla Rummet motsvarar behovsnivå 3-4 i grundsärskolan. Nivå 3-4 motsvarar idag 400 000 kr. Ersättningen till Lilla rummet blir då inklusive ordinarie barnpeng för förskolebarn. Behovet av ytterligare sex platser, samt behovet av ökad ersättningsnivå för de 12 platserna totalt leder till en kostnad på 1 650 000 kr för höstterminen 2014.

Inför resursfördelningen 2015 är det nödvändigt med en översyn av ersättningen i förvaltningens samtliga kommunövergripande specialiserade förskolor och särskilda undervisningsgrupper.

Ann-Chatrin Norrevik
Förvaltningschef
Utbildningsförvaltningen

Anette Älmdalen
Chef specialistenheten

6

Svar på remiss - Allmänna råd med kommentarer för fritidshem(UF/2014:58)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens yttrande som kommunens svar på remiss ”Allmänna råd med kommentarer för fritidshem” till Skolverket.

Sammanfattning

Vi är i huvudsak positiva till förslaget till de nya allmänna råden. Inledningsavsnittet *Fritidshemmet och läroplanen* med förtydligande av vad som menas med att Lgr11 ska användas i fritidshemmen ”i tillämpliga delar” är bra.

Motsvarande tydlighet efterlyser vi i kapitlet *Rektorns pedagogiska ledarskap* gällande begreppen undervisning, utbildning och verksamhet.

Vi efterlyser ett tydliggörande avseende uppdrag och ansvar för ”lärare i fritidshem” respektive ”personal i fritidshem”.

Det är viktigt och nödvändigt att eleverna är med och påverkar beslut och åtgärder som rör dem, men vi tycker att skrivningen om Barnkonsekvensanalyser är för skarp och detaljerad.

2014-05-06

Dnr UF/2014:58

Referens
Gunilla Wirström Nilsson

Mottagare
Utbildningsnämnden

Skolverket Remiss angående allmänna råd med kommentarer för fritidshem

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden godkänner förvaltningens yttrande som kommunens svar på remiss ”Allmänna råd med kommentarer för fritidshem” till Skolverket.

Sammanfattning

Vi är i huvudsak positiva till förslaget till de nya allmänna råden. Inledningsavsnittet *Fritidshemmet och läroplanen* med förtydligande av vad som menas med att Lgr11 ska användas i fritidshemmen ”i tillämpliga delar” är bra.

Motsvarande tydlighet efterlyser vi i kapitlet *Rektorns pedagogiska ledarskap* gällande begreppen undervisning, utbildning och verksamhet.

Vi efterlyser ett tydliggörande avseende uppdrag och ansvar för ”lärare i fritidshem” respektive ”personal i fritidshem”.

Det är viktigt och nödvändigt att eleverna är med och påverkar beslut och åtgärder som rör dem, men vi tycker att skrivningen om Barnkonsekvensanalyser är för skarp och detaljerad.

Ärendet

Skolverket har beslutat att ta fram nya allmänna råd för fritidshemmet eftersom lagstiftningen inom området har ändrats och eftersom läroplanerna för de obligatoriska skolformerna har reviderats. Med skollagen (2010:800) har fritidshemmet fått ett tydligare uppdrag med inriktning på att stimulera elevernas utveckling och lärande. Det är av vikt att klargöra delar av innehållet i uppdraget och ansvaret för detta på olika nivåer.

De allmänna råden inleds med två områden *Förutsättningar för arbetet* och *Rektorns pedagogiska ledarskap* som särskilt vänder sig till huvudmän, rektorer och andra med motsvarande ledningsansvar. Därefter följer två områ-

2014-05-06

Dnr UF/2014:58

den *Lärande i fritidshemmet* och *Samverkan med hemmet* som särskilt vänder sig till personalen i fritidshemmet.

Skolverkets syfte med de allmänna råden är att ge stöd och vägledning och bidra till en ökad måluppfyllelse för eleverna i fritidshemmet.

Synpunkter

Vi är i huvudsak positiva till förslaget till de nya allmänna råden. Inledningsavsnittet *Fritidshemmet och läroplanen* med förtydligande av vad som menas med att Lgr11 ska användas i fritidshemmen ”i tillämpliga delar” är bra.

Motsvarande tydlighet efterlyser vi i kapitlet *Rektorns pedagogiska ledarskap* gällande begreppen undervisning, utbildning och verksamhet.

Det är också bra med förtydligandet av begreppen ”lärare i fritidshem/ fritidspedagog” och ”personal i fritidshem”. Men bara ”personal i fritidshem” eller ”fritidshemmet” används sedan rakt igenom hela förslaget. Ingen skillnad alls i uppdrag och ansvar. Det borde tydliggöras, precis som i förskolan, vad ”lärare i fritidshem/fritidspedagog” har för uppdrag och ansvar som inte övrig personal i fritidshemmet har.

Det är viktigt och nödvändigt att eleverna är med och påverkar beslut och åtgärder som rör dem, men vi tycker att skrivningen om Barnkonsekvensanalyser är för skarp och detaljerad. Den allmänna inriktningen nu är att minska administrationen för lärare och rektorer, till förmån för det pedagogiska ledarskapet, och då känns det inte bra att lägga på ytterligare dokumentationskrav.

Ann-Chatrin Norrevik
Utbildningsförvaltningen
Förvaltningschef

Kristina Gustafsson
Utvärderings- och utvecklingsenheten
Enhetschef

Bilaga

Yttrande den 6 maj 2014

2014-05-06

Dnr UF/2014:58

Expedieras till

Yttrande expedieras till Skolverket

2014-05-06

Dnr UF/2014:58

Mottagare
Skolverket

Yttrande över remiss av allmänna råd med kommentarer för fritidshemmet, Dnr: 62-2013:801

Sammanfattning

Vi är i huvudsak positiva till förslaget till de nya allmänna råden. Inledningsavsnittet *Fritidshemmet och läroplanen* med förtydligande av vad som menas med att Lgr11 ska användas i fritidshemmen ”i tillämpliga delar” är bra.

Motsvarande tydlighet efterlyser vi i kapitlet *Rektorns pedagogiska ledarskap* gällande begreppen undervisning, utbildning och verksamhet.

Vi efterlyser ett tydliggörande avseende uppdrag och ansvar för ”lärare i fritidshem” respektive ”personal i fritidshem”.

Det är viktigt och nödvändigt att eleverna är med och påverkar beslut och åtgärder som rör dem, men vi tycker att skrivningen om Barnkonsekvensanalyser är för skarp och detaljerad.

Nedan kommenterar vi några av avsnitten i förslaget.

Inledning

Hur begrepp används i materialet

Bra med en förklaring till de begrepp som används i förslaget, men ett stort frågetecken väcks då det härunder finns en klar distinktion mellan ”lärare i fritidshem” och ”personal i fritidshem”. Sedan används konsekvent ”personal i fritidshemmet” eller bara ”fritidshemmet” genom hela dokumentet. Gäller till exempel kapitlen 3 och 4 alla yrkeskategorier (barnskötare, kock, vaktmästare) som arbetar på fritidshem? Finns det ingen skillnad i uppdrag och ansvar för ”lärare i fritidshem/fritidspedagoger” och övrig personal? Meningen ”Fritidspedagoger jämställs i dessa allmänna råd med lärare i fritidshem då de får bedriva och ansvara för undervisning i fritidshemmet” blir obegriplig och överflödigt, då ingen av dessa två kategorier överhuvudtaget nämns i förslaget till de allmänna råden.

Kort om fritidshemmets uppdrag

Fritidshemmet och läroplanen

Förtydligandet av vad som menas med "tillämpliga delar" under Del 1, del 2 och Del 3 tycker vi är mycket bra. Det är dock olyckligt att som ett exempel på vad som i första hand vänder sig till skolan är elevhälsan. Det kan lätt uppfattas som om elevhälsan inte berör fritidshemmet, samtidigt som det framgår i skollagen (3 kap, 6 §) att insatser/åtgärdsprogram för barn i behov av särskilt stöd även gäller fritidshemmet.

Fritidshemmets uppdrag i ett helhetsperspektiv

Uppdraget i praktiken

Bra text om fritidshemmets uppdrag och pedagogik, som också visar på hur samverkan med förskoleklass och skola kan utformas. Kan bidra till att fritidspedagoger inte blir "hjälp-gummor och lärarassistenter" utan ser värdet av det specifika kunnandet inom fritidshemmets pedagogik. Se dock synpunkter under "Hur begrepp används i materialet."

Förutsättningar för arbetet i fritidshemmet

Huvudmannen och rektorn bör

1. Inför beslut som påverkar eleverna i fritidshemmet genomföra barnkonsekvensanalyser

Det är viktigt och nödvändigt att eleverna är med och påverkar beslut och åtgärder som rör dem, men vi tycker att skrivningen om Barnkonsekvensanalyser är för skarp och detaljerad. Hur huvudmän och rektorer väljer att anlägga ett barnperspektiv på åtgärder och beslut tycker vi inte ska stå i de allmänna råden. Den allmänna inriktningen nu är att minska administrationen för lärare och rektorer, och då är det inte bra att införa ytterligare ett dokumentationskrav.

Rektors pedagogiska ledarskap.

Rektorn bör

4. En organisation som stödjer ett helhetsperspektiv på elevens utveckling och utbildning
5. Olika former för information och inflytande.

I stycket på sid 18, som börjar med "Rektorn kan organisera arbetet så att fritidshemmets personal även arbetar i förskoleklassen eller skolan" önskar vi ett förtydligande av "arbetar" kopplat till "undervisning" och "utbildning" samt legitimationskravet. På vilket sätt ska fritidshemmet komplettera skolans verksamhet? Är det att i planeringen bidra med kunskaper utifrån fritidshemmets pedagogik? Är det att självständigt planera och hålla i undervisningen för en grupp elever t ex halvklass? Gäller det senare i så fall enbart "lärare i fritidshem/fritidspedagog" eller gäller det all personal på fritidshemmet? Här behövs ett klagörande!

2014-05-06

Dnr UF/2014:58

Samverkan med förskoleklass och skola har länge varit ett utvecklingsområde och vi tror att ett förtydligande kring roller, uppdrag och ansvar är av betydelse för detta arbete.

Ann-Chatrin Norrevik
Utbildningsförvaltningen
Förvaltningschef

Kristina Gustafsson
Utvärderings- och utvecklingsenheten
Enhetschef

7**Översyn av utbildningsförvaltningen(UF/2014:65)****Förslag till beslut**

Utbildningsnämnden fastställer utbildningsförvaltningens nya organisation i enlighet med förvaltningschefens förslag.

Den nya organisationen börjar gälla från den 12 augusti 2014.

Sammanfattning

I maj 2013 gav utbildningsnämnden ett uppdrag till utbildningsförvaltningen om att göra en översyn av central förvaltning med syfte att central förvaltning skulle minska. Förvaltningsledningen påbörjade översynen under hösten 2013. Sista delen i översynen har inneburit att anpassa förvaltningsorganisationen utifrån rådande styrdokument och skapa en nutida organisation som främjar barns och ungas lärande och utveckling.

Syftet med omorganisationen är att öka fokus på barn och ungdomar inom respektive skolform med effektivare arbetssätt och med en organisation som stödjer detta.

Den nya förvaltningsorganisationen föreslås som en linjeorganisation indelad i tre verksamhetsområden med ansvar för de olika skolformerna:

Förskola och pedagogisk omsorg

Grundskola, förskoleklass, fritidshem och grundsärskola

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

För att ge stöd till chefer i linjen det vill säga förskolechefer, rektorer och verksamhetschefer samt för att bidra till att linjeorganisationen ska lyckas i sitt uppdrag finns det stöd organiserat inom respektive verksamhet.

2014-05-27

Dnr UF/2014:65

Förskolechefer och rektorer organiserar stöd på skolenheten i enlighet med skollagen.

De förvaltningsövergripande stödfunktionerna som finns för att utbildningsnämnden ska uppfylla kraven som huvudman, för nämndens och förvaltningschefens styrning av verksamheten samt som stöd till samtliga skolformer föreslås organiseras inom:

Ekonomistöd
Strategistöd
Kvalitets stöd

Ledning

De tre verksamhetsområdena leds av var sin chef som benämns verksamhetschef för respektive skolform. Med tanke på förskole- och grundskoleverksamheternas omfattning och komplexitet och den uttryckta önskan om att säkerställa chefsstöd till förskolechefer och rektorer så förstärks ledarskapet med en biträdande verksamhetschef inom respektive förskole- och grundskoleverksamhetsområden.

De tre övergripande stödverksamheterna leds av var sin chef.

2014-05-19

Dnr UF/2014:65

Referens
Ann-Chatrin Norrevik

Mottagare
Utbildningsnämnden

Översyn av utbildningsförvaltningen

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden fastställer utbildningsförvaltningens nya organisation i enlighet med förvaltningschefens förslag.

Den nya organisationen börjar gälla från den 12 augusti 2014.

Sammanfattning

I maj 2013 gav utbildningsnämnden ett uppdrag till utbildningsförvaltningen om att göra en översyn av central förvaltning med syfte att central förvaltning skulle minska. Förvaltningsledningen påbörjade översynen under hösten 2013. Sista delen i översynen har inneburit att anpassa förvaltningsorganisationen utifrån rådande styrdokument och skapa en nutida organisation som främjar barns och ungas lärande och utveckling.

Syftet med omorganisationen är att öka fokus på barn och ungdomar inom respektive skolform med effektivare arbetssätt och med en organisation som stödjer detta.

Den nya förvaltningsorganisationen föreslås som en linjeorganisation indelad i tre verksamhetsområden med ansvar för de olika skolformerna:

Förskola och pedagogisk omsorg
Grundskola, förskoleklass, fritidshem och grundsärskola
Gymnasieskola och gymnasiesärskola

För att ge stöd till chefer i linjen det vill säga förskolechefer, rektorer och verksamhetschefer samt för att bidra till att linjeorganisationen ska lyckas i sitt uppdrag finns det stöd organiserat inom respektive verksamhet.

Förskolechefer och rektorer organiserar stöd på skolenheten i enlighet med skollagen.

De förvaltningsövergripande stödfunktionerna som finns för att utbildningsnämnden ska uppfylla kraven som huvudman, för nämndens och förvalt-

2014-05-19

Dnr UF/2014:65

ningschefens styrning av verksamheten samt som stöd till samtliga skolformer föreslås organiseras inom:

Ekonomistöd
Strategistöd
Kvalitets stöd

Ledning

De tre verksamhetsområdena leds av var sin chef som benämns verksamhetschef för respektive skolform. Med tanke på förskole- och grundskoleverksamheternas omfattning och komplexitet och den uttryckta önskan om att säkerställa chefsstöd till förskolechefer och rektorer så förstärks ledarskapet med en biträdande verksamhetschef inom respektive förskole- och grundskoleverksamhetsområden.

De tre övergripande stödverksamheterna leds av var sin chef.

Uppdrag

I maj 2013 gav utbildningsnämnden ett uppdrag till utbildningsförvaltningen om att göra en översyn av central förvaltning med syfte att central förvaltning skulle minska. I ettårsplan inför 2014 formulerade utbildningsnämnden syftet med översynen på följande sätt. ”nämnden vill med översynen därmed säkerställa att så stor del av resurserna som möjligt ska gå ut till förskola och skola”.

Förvaltningsledningen påbörjade översynen under hösten 2013. Översynen har varit uppdelad i tre steg.

Steg ett innebar minskning av central förvaltning med cirka 10 tjänster inom nuvarande organisation.

Steg två innebar förberedelse för uppbyggnad av en resurseffektiv central förvaltning med en helhetssyn. Underlag har tagits fram i två delar. A. Beskrivning av funktioner för att utbildningsnämnden ska uppfylla kraven som huvudman utifrån vad som krävs lagligen samt vad som av samordnings skull bör organiseras centralt. B. Det pedagogiska stöd förskolechefer och rektorer behöver utifrån ett kommunövergripande- och likvärdighetsperspektiv som inkluderar de områden utbildningsnämnden prioriterat i kommunens styrdokument, främst ettårsplan.

Steg tre innebar att anpassa förvaltningsorganisationen utifrån rådande styrdokument som skollag och läroplaner. Steget innebär även att med grund i steg ett och två få goda förutsättningar att skapa en nutida organisation som främjar barns och ungas lärande och utveckling.

2014-05-19

Dnr UF/2014:65

Bakgrund

Vi lever i ett samhälle som kontinuerligt utvecklas och förändras. Organisationer måste anpassas efter nya behov och krav som uppstår. Den modell som Botkyrka kommuns utbildningsförvaltning vilar på har sitt ursprung i organisationsförändringen från år 2000. Organisationen bygger på en indelning i geografiska områden med ansvar för förskola, grundskola, särskola samt fyra centrala enheter. Från och med 1 januari 2011 fördes dåvarande Barn- och ungdomsförvaltningen samman med gymnasieskolan och bildade Utbildningsförvaltningen. Gymnasieskolan är inte områdesindeldad utan ingår som en enhet i förvaltningen. Övriga enheter i den centrala förvaltningen är specialistenheten som ansvarar för funktioner som modersmål, mottagande i särskola med mera. Utvärderings- och utvecklingsenheten ansvarar för det systematiska kvalitetsarbetet och utvecklingsprocesser på förvaltningsövergripande nivå. Den administrativa enheten ansvarar för HR-frågor, lokaler, verksamhetssystem samt kost och hälsa. Dessutom finns sedan 29 juli 2013 en ekonomienhet med ansvar för ekonomiprocesserna.

Det har under årens lopp genomförts både mindre och större justeringar i organisationen. Områden och centrala enheter har sammanslagits. Den ursprungliga organisationen från år 2000 har förändrats, de ursprungliga nio geografiska områdena är idag tre och antalet centrala enheter har varierat mellan tre och fyra. Den senaste större förändringen skedde i juli 2011 när det lokala ledarskapet för förskola och grundskola delades upp mellan förskolechef respektive rektor. Förskolorna blev då egna enheter från att tidigare ingått i en gemensam enhet med grundskolan.

Varje förändring ska ses som en del i att utveckla, anpassa och förbättra organisationen för att möjliggöra huvuduppdraget att ”Barn och elever ska lyckas i sin utbildning”.

Nuläge

Generellt har organisationen fungerat väl. Förvaltningen har dock under några år haft en budget som inte varit i balans. Elevresultaten visar små skillnader över åren med en viss förbättring av elevers meritvärden. Avgränsningar mellan olika medarbetares ansvar och funktioner har varit relativt tydliga och kända inom förvaltningen. Men det finns också otydligheter i organisationen som leder till att resurser och kompetens inte används optimalt. Den nuvarande organisationen med både linjeorganisation i form av områdeschefer och gymnasiechef samt centrala enheter med enhetschefer upplevs inte vara tydlig och påverkar effektivitet och arbetsmiljö.

2014-05-19

Dnr UF/2014:65

Den centrala förvaltningen har alltmer fungerat som fristående enheter som leds av varsin chef. Det har inte funnits tillräcklig helhetssyn vilket har medfört att funktioner inom de olika enheterna inte samspelat eller används optimalt. När det gäller stödfunktioner så har det funnits en diskussion om huruvida central förvaltning möter de reella behov som efterfrågas av förskolechefer och rektorer. De geografiska områdena har utvecklat allt större skillnader i organisation och hur resurser används. Det finns exempel på funktioner inom områdesnivå och centralförvaltning som inte samspelar eller används optimalt. Gymnasieskolan har varit mer som en fristående enhet än som en del i den gemensamma organisationen.

Ökat fokus på barn och elever inom respektive skolform

De senaste årens förändrade lagstiftning har satt fokus på kunskap och kvalitet för att fler barn ska nå målen. Behörighets- och legitimationskrav har införts för lärare. Ansvar och befogenhet för förskolechef och rektor samt huvudmannens övergripande ansvar för barns/elevs utbildning har tydliggjorts. Samtidigt har ekonomin inom skolans område varit osäker bland annat beroende på det fria skolvalet och förändringar som innebär att antalet barn/elever på kort tid kan öka eller minska. Många förändringar under kort tid har gjort det svårare att planera långsiktigt.

Skolverket ser med brett stöd i utbildningsforskning pedagogiska förtjänster i att lärarna planerar undervisningen tillsammans. Kompetensutveckling för förskolechef, rektor, förskollärare och lärare som sker i ordinarie lärmiljö ger en hävstångseffekt för hela skolans utveckling.

Skolinspektionen gör regelbunden och riktad tillsyn, kvalitetsgranskning och inspektion. Oftast görs inspektioner skolformsvis vilket sätter fokus på just den berörda skolformen.

Lagstiftningen som finns har fokus på kunskapsutveckling och likvärdighet inom respektive skolform. Det finns behov av kompetensutvecklande insatser för att möta behörighetskraven. Samtidigt har skolorna en osäker ekonomi och svårigheter att förändra organisation under pågående läsår. Sammantaget bedöms en förändring av utbildningsorganisationen som nödvändig för att tydliggöra och utveckla respektive skolform på ett resurseffektivt sätt. Det är viktigt att uppdelningen i skolformer även fortsättningsvis kräver samarbetsformer som stöder en helhetssyn på lärande.

Förslag på organisation av utbildningsförvaltningen

Syftet med omorganisationen är ökat fokus på barn och ungdomar inom respektive skolform med effektivare arbetssätt och med en organisation som stödjer detta.

2014-05-19

Dnr UF/2014:65

Den sammanvägda bedömningen med utgångspunkt i de styrdokument som finns på nationell och lokal nivå (ettårsplan 2014) och efter diskussioner i förskolechefs- och rektorsgrupp, facklig referensgrupp och ledningsgruppens synpunkter har lett till följande förslag.

Linjeorganisation

Den nya förvaltningsorganisationen föreslås som en linjeorganisation indelad i tre verksamhetsområden med ansvar för de olika skolformerna:

Förskola och pedagogisk omsorg

Grundskola, förskoleklass, fritidshem och grundsärskola

Gymnasieskola och gymnasiesärskola

De tre verksamhetsområdena leds av var sin chef som benämns verksamhetschef för respektive ansvarsområde. Med tanke på förskole- och grundskoleverksamheternas omfattning och komplexitet och den uttryckta önskan om att säkerställa chefsstöd till förskolechefer och rektorer så förstärks ledarskapet med en biträdande verksamhetschef inom respektive förskole- och grundskoleverksamhetsområden.

Stödorganisation

Stödet ska finnas för att linjen ska lyckas med uppdraget!
Stödet ska ligga så nära verksamheten som möjligt.

De förvaltningsövergripande stödfunktionerna som finns för att utbildningsnämnden ska uppfylla kraven som huvudman, för nämndens och förvaltningschefens styrning av verksamheten samt som stöd till samtliga skolformer föreslås organiseras övergripande inom:

Ekonomistöd – med ekonomifunktioner för den ekonomiska styrningen och uppföljningen av nämndens verksamheter.

Nuvarande områdesintendenter som idag har inriktning mot ekonomi.

Samt funktioner för övergripande lokalstrategi.

Kvalitetsstöd – med funktioner för det förvaltningsövergripande arbetet med systematiskt kvalitetsarbete såsom utvärdering, analys och uppföljning.

Omvärldsbevakning inom FoU, kontakter med högskolor och universitet, klagomålshantering, handläggning av skolinspektionsärenden, tillsyn av fristående enheter.

2014-05-19

Dnr UF/2014:65

Kvalificerad beställarkompetens för beställning av rörligt stöd för utvecklingsinsatser inom alla skolformer.

Karriärlärarsystemet.

Strategistöd – med funktioner för HR, IT och systemansvar, kost, kommunikation, nämndadministration.

Tillståndshandläggning fristående förskolor och pedagogisk omsorg, skolskjuts, mottagande i grundsärskola och gymnasiesärskola.

Samordningsansvar och tilläggsbelopp för fristående verksamheter.

Medicinskt ledningsansvar, skolläkare.

De tre centrala stödverksamheterna leds av var sin chef.

Verksamhetsstöd i linjen – För att ge stöd till chefer i linjen det vill säga förskolechefer, rektorer och verksamhetschefer samt för att bidra till att linjeorganisationen ska lyckas i sitt uppdrag finns det verksamhetsstöd organiserat inom respektive verksamhetsområde.

Skolenhetens stöd – Förskolechefer och rektorer organiserar stöd på skolenheten i enlighet med skollagen.

Rörligt stöd

Under arbetet med översynen har det i förskolechefs- och rektorsgruppen framkommit önskemål om så kallat rörligt stöd.

Det rörliga stödet ska ses som ett tidsbegränsat stöd när en enhet avviker från förväntad utveckling eller en större förändring sker i verksamheten. Det kan också vara en utvecklingsinriktning som behövs för alla skolformer eller en enskild förskola/skolas definierade och överenskomna behov av stöd. För att skapa utrymme för rörliga stödresurser föreslås att tjänster för pedagogiskt utvecklingsstöd som tidigare funnits på förvaltningsnivå avvecklas eller förs närmare verksamhetslinjen.

Språkutvecklare i förskolan har bedömts som viktig att fortsätta med men som tidsbegränsad rörlig resurs.

Utveckling inom Naturpedagogik och NTA föreslås organiseras inom verksamhetsområde förskola men med uppdrag även inom grundskola.

Vad gäller AVC så pausades, med anledning av översynen, under hösten en utredning om samordning av förvaltningens digitala lärresurser. Innan ett beslut kan fattas om hur stödet ska organiseras behöver det ses över i särskild ordning. Utredningen återupptas därför under 2014.

Formerna för och omfattningen av korttidsskolan Fyren behöver ses över för att möta det behov av stöd som finns på skolenheterna. En utredning bör påbörjas snarast. Verksamheten är vilande under utredningstiden.

2014-05-19

Dnr UF/2014:65

Teknikskolan KomTeks verksamhet har inriktning mot både skola och fritid genom att ge pedagoger i förskolan och grundskolan fortbildning i teknik-pedagogik samt att erbjuda kurser för barn och ungdomar. KomTek föreslås avvecklas.

Förvaltningschefen är medveten om att om dessa verksamheter läggs ner är det inte är möjligt att snabbt återskapa dem. De har därför värderats utifrån ett huvudmannaperspektiv. Stor vikt har lagts vid resultatet som ”Arbetsgruppen för översyn av stödbehov till förskolechefer och rektorer” påtalat: att stödet i form av de uppräknade funktionerna är uppskattat och nyttjas idag men att de inte är avgörande för att nå resultat på enhetsnivå.

Säkra god undervisning för elever

Förutom möjligheten till rörliga resurser bedöms även karriärlärarysningen få betydelse för utvecklingsprocesserna inom grund- och gymnasieskolan. Genom karriärlärarysningen tillförs statliga medel för förstelärare och lektorer i grundskola och gymnasieskola. De utsedda karriärlärarna ska kunna bidra till att utveckla skolverksamheten utifrån behov och rektors inriktning. För att kvalificera sig som förstelärare ska läraren ha visat en särskilt god förmåga att förbättra elevernas studieresultat, har ett starkt intresse för att utveckla undervisningen samt i övrigt av huvudmannen bedöms som särskilt kvalificerad för undervisning och uppgifter som hör till undervisningen.

Utbildningsnämnden har beslutat om kommunala medel för tio tjänster som förstelärare inom förskola och fritidshem.

Vad händer efter nämndens beslut?

Den omorganiserade utbildningsförvaltningen föreslås börja fungera i sin nya form från den 12 augusti 2014. Parallellt med översynsarbetet har innehållet i tjänster setts över för att tydliggöra uppdragen i organisationen. Kompetensinventering görs med de medarbetare som får förändrade uppdrag. En matchning eller omställning görs till nya tjänster.

Ett omfattande arbete för att ändra kodplan och delegationsordning startar så snart utbildningsnämnden har fastställt organisationen.

2014-05-19

Dnr UF/2014:65

Tidplan

Från maj	Kompetensinventering
Från maj	Bemanning/matchning
21/5	USAM
26/5	Information till medarbetare på central förvaltning
27/5	Utbildningsnämnden fastställer organisationen

12/8	Ny organisation på plats
Hösten	Visst omställningsarbete kan fortsätta under hösten

Avslutning

Alla modeller för ledningsorganisationer har fördelar och nackdelar. Det finns ingen perfekt lösning som möter alla önskemål man kan ha.

Ambitionen i arbetet med översynen har varit att skapa en tydlig organisation med fokus på att:

"Barn och elever ska lyckas i sin utbildning och få goda förutsättningar för fortsatta studier"

Ann-Chatrin Norrevik
Förvaltningschef

9**Delegationsbeslut(UF/2014:23)****Förslag till beslut**

Utbildningsnämnden noterar till protokollet att nämnden har tagit del av beslutet.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fattar i huvudsak beslut i frågor som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning, kvalitet eller i principiella ärenden. Nämnden beslutar också om yttranden eller liknande till fullmäktige. Av praktiska skäl får andra ärenden inom utbildningsnämndens ansvarsområde delegeras till någon annan. Delegaten får då besluta å nämndens vägnar. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till nämnden för att tiden för överklagande kan passera och beslutet träda i laga kraft. På så sätt kan också nämnden följa hur delegaten utför uppdraget att besluta i nämndens ställe.

Förvaltningen anmäler följande listor över delegationsbeslut:

Anemonen fsk, apr
Aspen fsk, apr
Bikupan fsk, apr
Björkhaga skola, apr
Blåsippan fsk, apr
Borgskolan, apr
Bäverhyddan fsk, apr
Förvaltningskontoret, mar
Granen fsk, apr
Grindstugan fsk, apr
Hammerstaskolan, apr, maj
Humlan fsk, apr

2014-05-27

Dnr UF/2014:23

Karlavagnen fsk, apr
Kassmyraskolan, mar, apr,
Luna fsk, apr
Lysmasken fsk, apr
Myran fsk, arp
Myrstacken fsk, apr
Måsen fsk,mar, apr
Nova fsk, apr
Nyängsgården fsk, apr
Rikstens skola, apr
Rodret fsk, apr
Römossen fsk, apr
Solliden fsk, apr
Solrosen fsk, apr
Specialistenheten, apr
Staren fsk, mar, apr
S:t Botvids gymn, apr
Svalan fsk, mar, apr
Tullingebergsskolan, mar, apr
Tullinge gymn, apr
Tumba gymn, apr
Vallmon fsk, apr
Violen fsk, apr
Ugglan fsk, mar, apr
Örnen fsk, mar, apr
Örtagården fsk, apr

2014-05-21

Dnr UF/2014:23

Referens
Sofia Nordgren

Mottagare
Utbildningsnämnden

Delegationsbeslut

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar till protokollet att nämnden har tagit del av beslutet.

Sammanfattning

Utbildningsnämnden fattar i huvudsak beslut i frågor som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning, kvalitet eller i principiella ärenden. Nämnden beslutar också om yttranden eller liknande till fullmäktige. Av praktiska skäl får andra ärenden inom utbildningsnämndens ansvarsområde delegeras till någon annan. Delegaten får då besluta å nämndens vägnar. Alla beslut som fattas med stöd av delegering ska anmälas till nämnden för att tiden för överklagande kan passera och beslutet träda i laga kraft. På så sätt kan också nämnden följa hur delegaten utför uppdraget att besluta i nämndens ställe.

Förvaltningen anmäler följande listor över delegationsbeslut:

Anemonen fsk, apr
Aspen fsk, apr
Bikupan fsk, apr
Björkhaga skola, apr
Blåsippan fsk, apr
Borgskolan, apr
Bäverhyddan fsk, apr
Förvaltningskontoret, mar
Granen fsk, apr
Grindstugan fsk, apr
Hammerstaskolan, apr, maj
Humlan fsk, apr
Karlavagnen fsk, apr
Kassmyraskolan, mar, apr,
Luna fsk, apr
Lysmasken fsk, apr

2014-05-21

Dnr UF/2014:23

Myran fsk, arp
Myrstacken fsk, apr
Måsen fsk,mar, apr
Nova fsk, apr
Nyängsgården fsk, apr
Rikstens skola, apr
Rodret fsk, apr
Römossen fsk, apr
Solliden fsk, apr
Solrosen fsk, apr
Specialistenheten, apr
Staren fsk, mar, apr
S:t Botvids gymn, apr
Svalan fsk, mar, apr
Tullingebergsskolan, mar, apr
Tullinge gymn, apr
Tumba gymn, apr
Vallmon fsk, apr
Violen fsk, apr
Ugglan fsk, mar, apr
Örnen fsk, mar, apr
Örtagården fsk, apr

10

Anmälningssärenden(UF/2014:24)

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar till protokollet att nämnden har tagit del av följande handlingar:

Skrivelser

Kommunfullmäktige

2014-05-05 §136 Fördelning av statsbidrag för finskt förvaltningsområde
2014-04-24 § 68 Revisionsberättelse för 2013
2014-03-20 Ombudgeteringar från 2013 till 2014
2014-04-24 § 76 Strategi Kreativa Botkyrka
2014-04-24 § 78 Jämställd resursfördelning i Botkyrka kommun

Avslutade

2014-05-19 2014:59 Klagomålshanteringen fsk Skäcklinge gård
2014-05-12 2014:49 Klagomålshanteringen fsk Blåsippan
2014-04-02 2014:47 Skolinspektionen Anmälan om kränkande behandling vid Hammerstaskolan
2014-02-13 2013:135 Skolinspektionen Anmälan om kränkande behandling vid Hammerstaskolan
2014-05-12 2013:128 kolinspektionen Anmälan om kränkande behandling vid Trädgårdsstadsskolan
2014-05-05 2014:26 Skolinspektionen överlämnat Anmälan om tillsyn vid fsk Prästkragen
2014-05-05 2012:130 Skolinspektionen Anmälan ang skolsituation för tidigare elev vid Trädgårdsstadsskolan
2014-04-30 2014:22 Anmälan av fristående fsk lek och Lär
2014-04-29 2014:40 Klagomålshantering fsk Ören

2014-05-22

Dnr UF/2014:24

Referens
Sofia Nordgren

Mottagare
Utbildningsnämnden

Anmälningssärenden

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden noterar till protokollet att nämnden har tagit del av följande handlingar:

Skrivelser

Kommunfullmäktige

2014-05-05 §136 Fördelning av statsbidrag för finskt förvaltningsområde

2014-04-24 § 68 Revisionsberättelse för 2013

2014-03-20 Ombudgeteringar från 2013 till 2014

2014-04-24 § 76 Strategi Kreativa Botkyrka

2014-04-24 § 78 Jämställd resursfördelning i Botkyrka kommun

Avslutade

2014-05-19 2014:59 Klagomålshanteringen fsk Skäcklinge gård

2014-05-12 2014:49 Klagomålshanteringen fsk Blåsippan

2014-04-02 2014:47 Skolinspektionen Anmälan om kränkande behandling vid Hammerstaskolan

2014-02-13 2013:135 Skolinspektionen Anmälan om kränkande behandling vid Hammerstaskolan

2014-05-12 2013:128 kolinspektionen Anmälan om kränkande behandling vid Trädgårdsstadsskolan

2014-05-05 2014:26 Skolinspektionen överlämnat Anmälan om tillsyn vid fsk Prästkragen

2014-05-05 2012:130 Skolinspektionen Anmälan ang skolsituation för tidigare elev vid Trädgårdsstadsskolan

2014-04-30 2014:22 Anmälan av fristående fsk lek och Lär

2014-04-29 2014:40 Klagomålshantering fsk Örnen